

1699

Jus publicum Regni Poloniae

1699.

3743 Prawo.

Constytucye seymu walnego pacificationis warszawskiego sześćniedzielnego zaczętego d. 16 czerwca r. p. 1699.

w Warszawie w dr. Coll. Schol. Piar.

CONSTYTUCYE SEYMU WALNEGO PACIFICATIONIS WARSZAWSKIEGO SZESCNIEDZIELNEGO

Zácżętego dńiá XVI. Mieśiącá Czerwcá

Roku Páńſkiego M. DC. XC. IX.

Cum Gratia & Privilegio S. R. M.

w WARSZAWIE, w Drukárni Collegij Scholarum Piarum.

W Imie Páńſkie Amen.

AUGUST WTORY,

Z Bożey Łáſki Krol Polſki, Wielki Xiążę Litewſki, Ruſki, Pruſki, Mázowiecki, Zmuydzki, Kijowſki, Wołhyńſki, Podolſki, Podláſki, Inflantſki, Smoleńſki, Siewierſki, y Czerniechowſki: á Dźiedźiczny Xiążę Sáſki y Elektor &c. &c.

WSzem w obec y káżdemu zoſobná komu o tym wiedźieć należy, wiádomo czynięmy. Iż iákoſmy zá łáſką y pomocą Boſką wolnemi głoſami Cnych Narodow Korony Polſkiey y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego zá Krola Obráni, Koronowáni, y ná Tronie oſadzeni zoſtáli, ták wiedząc że te ſą Nayſzczęśliwſze y naytrwálſze Pańſtwa y Kroleſtwá, ktore ſamá Naywyżſzego Pána, *per quem Reges regnant*, záſzczyca protekcya y *amor populorum firmat*, Temuż Pánu Bogu Zaſtępow początki Pánowánia Náſzego *in tutelam* oddawſzy, nie inſze przed ſię bierzemy *ſollicitudinis Noſtræ ſtudia*, tylko żeby Chwałá Boſka, Wiára ſwięta Kátolicka Rzymſka iáko naybárdźiey zá Pánowánia Náſzego krzewiłá ſię, Práwa przez Nas poprzyſiężone w niczym nienáruſzone zoſtawáły, zobopolna *inter Status* konfidencya záchowána byłá; dla ktorey ugruntowánia Seym Wálny ſześćniedźielny złożyliśmy, y coſmy ná nim poſtánowili, niżey wyrażamy.

Prze-

Przedrukowánie Pactorum Conventorum.

PActa Conventa Recessem szczęśliwey Koronácyey Nászey do konfrontowánia ná teráznieyszy Seym odesłáne; poniewaz się z oryginałem do Grodu Wárszáwskiego podánym, y z Extraktámi z tegoż Grodu wydánemi realiter we wszystkim zgadzáią, tedy one *præsenti omnium assensu in capite* teráżnieyszych Konstytucyi położyć, y wydrukowáć *unâ cum Diplomate Electionis de verbo ad verbum* zlecamy.

JURAMENT

Wielebnych, Wielmożnych, Vrodzonych, ták ex Senatorio, *iáko* & Equestri Ordine Regni, ac Magni Ducatûs Lithvaniæ ad Pacta Conventa infrascripta *Deputatow.*

JA N. przysięgam Pánu BOGV Wszechmogącemu w Troycy Swiętey Iedynemu: Iż náznáczony będąc ná spisanie *Pactorum Conventorum*, między Rzecząpospolitą á Naiáśnieyszym FRYDERYKIEM AVGVSTEM, Elektorem y Xiążęćiem IegoMćią Sáskim, Wolnymi Głosami obránym Krolem, *ante omnia* biorę ná się Wolney Elekcyey *tuitionem*, ktorą *circa connotanda Pacta* Rzeczypospolitey promowowáć będę *sine ullo respectu & assentatione futuro Regnanti*, y nie prywatne iákie Interessa, ále same tylko *purè* Dobro Pospolite & *securitatem* Praw, Swobod, y Wolnośći Nászych iák naylepsze y iák naygruntownieysze obwárowánie upátrowáć, áni się korrupcyámi *cuiuscunq; generis* uwodźić będę: ták mi Pánie Boże dopomoż y Niewinna Męká Chrystusa Páná.

ARTI-

ARTICVLI
PACTORVM CONVENTORVM
INTER

Status Sereniſſimæ Reipublicæ Polonæ, tàm Senatorij quàm Equeſtris Ordinis Regni, & Magni Ducatûs Lithvaniæ, omniumq́, ad eadem Dominia annexarum Provinciarum, ab una.

ET

SERENISSIMVM PRINCIPEM
FRIDERICUM AUGUSTUM

Ducem Saxoniæ, Iuliæ, Cliviæ, Montium, Angriæ & Veſtfaliæ Sacri Romani Imperij Archi-Marſchallum & Electorem, Landgravium Thuringiæ, Marchionem Miſniæ, necnon Superioris, ac Inferioris Luſatiæ Burgravium, Magdeburgi Principali dignitate Comitem, Hennebergi Comitem, Marcæ, Ravensbergæ & Bartii, Dominum in Ravenſzteyn.

NVNC VERO

Electum DEI gratiâ Poloniarum REGEM, & Magnum Ducem Lithvaniæ, Ruſſiæ. Pruſſiæ, Maſoviæ, Samogitiæ, Kiioviæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Severiæ, Smolenſciæ, Czerniechoviæq́, parte ab altera CONSCRIPTI & CONCLVSI.

Atq́;

Per Illuſtrem & Magnificum Dominum IACOBVM HENRICVM Baronem de Flemming Sereniſſimi eiusdem Electoris, & Ducis Saxoniæ intimum Camerarium, ac in ejus Exercitu Regiminis Generalem Equitum, Pomeraniæ Ducalis Marſchallum Hæreditarium, ad præſentem Electionis Actum Ablegatum Extraordinarium, Oratorē & Commiſſariū: præſentanea Sponſione, ac Perſonali Iuramento

RATIFICATI ET COMPROBATI.

B *Quan-*

QVandoquidem Dispositioni Supremi Numinis, à cujus Nutu Reges, & Regna pendent, sic placitum est, ut memoratus Serenissimus Princeps Dominus Elector & Dux Saxoniæ, inter tot præclarissimos Poloni Sceptri Competitores Liberis Serenissimæ hujus Reipublicæ Suffragiis, in Regem Poloniæ, & Magnum Ducem Lithvaniæ, ac cæterarum Regni Provinciarum Principem unanimiter Electus, & publicè in Campo Electorali declaratus sit, exposcebant illicò antiqua hujus Reipublicæ Instituta pro integritate Iurium & Libertatum, atq; meliori Sorte, & Conditione istius Regni, ut certa Pacta seu Conditiones, partim à prædicto Illustri & Magnifico Extraordinario Ablegato sufficienti potestate instructo oblatæ, partim ab ipsis Regni, & Magni Ducatûs Lithvaniæ Statibus propositæ, de mutuo consensu inirentur sancirenturq;. Quarum Conditionum Patriâ linguâ, & tali methodo, quasi ipsemet Serenissimus Princeps, Electus Rex, præsens adesset, conscriptarum tenor in eum subsequitur modum.

RAdy Koronne, Rycerstwo, y Wszelkie Stany Korony Polskiey y Wielkiego Xięstwá Litewskiego, y innych wszytkich Páństw do Korony należących, to sobie u nas wárowáli, á My obiecuiemy, y zá Práwo wieczne mieć chcemy, y będźiemy, Iż lubo dawne Práwá są żadney nie podpadáiące wątpliwośći, *ut sit Rex Catholicus Romanæ Orthodoxæ fidei & Religionis*, dla wiecznego iednak wárunku teraz & *in posterum Lege perpetuâ cavemus pro Nobis & Successoribus Nostris.* Ze iáko My iesteśmy iuż z łáski Bożey Kátolik Rzymski, y *publicè ante Coronationem*, ták My, iáko y Małżonká Nászá *Catholicam Romanam fidem cum omnibus Solennitatibus profiteri* powinniśmy, y onę *fidelissimè ad vitæ Nostræ tempora* trzymáć *sub nullitate Electionis* y nieprzystąpieniem do Koronácyey, ták też y ná potym Pąn Religiey inszey ná Krolestwo Polskie y Wielkiego Xięstwá Litewskiego *cum annexis, & incorporatis Provincijs*, nie będźie obrány áni miánowány, tylko ten, ktoryby był *Actu* iáko też y powinien bydź *Romanæ Orthodoxæ Religionis.* Teyże Kátolickiey Rzymskiey Religiey powin, nabydź y Krolowa *sivè Natione, sivè Vocatione.* A iáko zá zgodnymi, y wolnymi głosami Wszech Stanow tey Rzeczypospolitey Oboygá Narodow Polskiego y Litewskiego, y wszelákich innych Páństw do nich należących, ná to Páństwo Obráni y przyięći iesteśmy, ták też y My zá Zywotá Nászego, y nástępuiący po Nas Krolowie Polscy y Wielkie Xiążętá Litewskie, Ruskie, Pruskie, Mázowieckie, Zmuydzkie, Kiiowskie, Wołhyńskie, Podolskie, Podláskie, Inflántskie, Smoleńskie, Siewierskie, y Czerniechowskie, y inszych Páństw do nich należących nie mamy miánowáć, áni obieránia iákiego skłádáć żadnym sposobem, áni kształtem wymyślonym ná Páństwo Nástępcę

Ná-

Náſzego, Krolá wſadzáć : á to dla tego, áby záwſze wiecznymi czáſy po zeſciu Náſzym Wolne obieránia Krolá Wſzem Stánom Koronnym y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego według Praw, Przywileiow y Konſtytucyi wſzytkich *de Libera Electione* uczynionych y poſtánowionych, ták dawnych, iáko y świeżych, *Annorum Millesimi Sexcentesimi Septimi, Millesimi Sexcentesimi Noni,* y według ſpecyálnego Przywileiu potym ná Seymie *Anni Millesimi, Sexcentesimi, Trigesimi, Primi.* zá Swiętey Pámięći Krolá IegoMći Zygmuntá Trzećiego Rzeczypoſpolitey dánego y w Konſtitucyą ingroſſowánego, nád to świeżemi *Annorũ* 1662. *Millesimi Sexcẽtesimi Sexagesimi Septimi.* przed Abdykácyą Krolá IegoMći Iana Káźimierzá ná Seymie ferowánego zoſtawáło, tákże y Konſtytucyą *Anni Millesimi Sexcentesimi, Septuagesimi* wárowánego, y świeżymi potym Konſtytucyámi y Páktámi zá świętey Pámięći Krolá IegoMći przeſzłego Ianá Trzećiego, doſyć ugruntowánego, dla czego y *Titulum Hæredis* używáć nie mamy, y náſtępuiący po Nas Krolowie Polſcy reaſſumuiąc wſzytkie Práwá *de Libera Electione,* to wárniemy, áby *Domus Nostra Regia ullam successionem, & prætextum proximitatis ad Regnum sibi non præsumat.* dla czego *Liberam Electionem* żeśmy *Liberis suffragiis* Wolnego Národu ná Tron *evecti.* á oraz prerogátywe Wolnośći *Ius æqualtatis inter Concives Regni,* iáko nayprzednieyſzy fundáment, y naypierwſzą ozdobę, owſzem Mátkę Wolnego Stanu Rycerſkiego *inter Iura Cardinalia* tey Rzeczypoſpolitey trzymáć y obſerwowáć będźiemy, áni iey żadnymi Nomencláturámi Fámilii, Domow, Hrábſtw, Márgrábſtw Xiążęcych Tytułow, tłumić, y ubliżáć niedopuśćiemy, ále zárowno wſzytkich *in æqualitate* Szláchtę *censebimus, solo officio ex meritis parto distinguente personas.* Owſzem záwſze zábiegáć będźiemy *Virtute Nostrâ Regiâ,* iákoby Możnieyſzy nie był ćięſzki Mnieyſzemu, y iákobyśmy tego záwſze dotrzymáć mogli Práwá, że, *Rex datus est in subsidium oppressis,* to ieſt, tym, ktorych może dużſzy y wyżſzy *opprimere.* Dobr tákże dźiedźicznych ſami przez ſie, áni przez ſubordynowáne Oſoby, áni na Potomſtwo Náſze, áni ná kogokolwiek, pretextu Domu Náſzego, żadnym ſpoſobem nábywáć nie będźiemy, á choćbyśmy nábyli, tedy *Donatio, seu Inscriptio irrita, & nulla,* ma *censeri, & ipso facto,* tákże Dobrá do dyſpozycyey Rzeczypoſpolitey *redire* máią, co też *& pro Successoribus Nostris Regibus Poloniæ cavebimus.*

A iż w tey Zacney Koronie, Polſkiego, Litewſkiego, y Ruſkiego Národow y Páńſtw do nich należących ieſt nie máło *Dissidentes in Religione Christiana,* przeſtrzegáiąc Anteceſſorow Náſzych *exemplo,* áby ná potym iákiey ſedycyey, tumultow, z tey przyczyny, rozerwánia, álbo niezgody w Religiey nie było. Co ieſt wárowano Confederá-

derácyámi Wálnemi Wárszáwskiemi ták wielą; że w tey mierze *in Causa Religionis Christianæ* ma bydź pokoy *inter Dissidentes in Religione Christiana* záchowány, ten My cále trzymáć, wiecznemi czásy będźiemy, y obiecuiemy, *non obstantibus quibuscunq; Protestationibus* przećiwko tym Confederácyom uczynionych, *salvis per omnia Iuribus Ecclesiæ Catholicæ Romanæ & Exceptis, ac Iuribus Ducatûs Masoviæ, & Livoniæ, integrâ* wszytkim Dyssidentom *in Religione Christianâ pace, & securitate*, ták iáko dawnemi Práwámi y Confederácyámi wárowano, y opisano iest.

W rozdawániu záś Dygnitárstw, Krzeseł Senatorskich, y Stárostw Sądowych *continuum usum & antiquam praxim* przez świętey Pámięći Ianá Káźimierzá, Micháłá, Ianá Trzećiego, Antecessorow Nászych Naiáśnieyszych Krolow Polskich *Sacrosanctè* záchowáne *punctualiter* dotrzymáć obiecuiemy, *exceptis Menonistis, Anabaptistis, Quakierow*, ktorzy pod to Práwo *Dissidentibus in Religione Christiana* służące, podpadáć nie máią, y owszem wszytkie Práwá y Státutá *contra Arianos* ferowáne ná nich reássumuiemy.

A co się tknie Religiey Greckiey ludźi *Vnitorum & Disunitorum* rozroznionych, cokolwiek ná tey Elekcyey dla inszych Powaznych, y trudnych spraw zmieśćić się nie mogło, ná przyszłym da Bog Koronácyey nászey Seymie, według Praw dawnych *utriusq; partis* przy Deputatách *ex utroq; ordine* ná to wysadzonych *sine omnibus disquisitionibus & dilationibus per Cōmissarios utriusq; gentis* nie odwłocznie przywieść obiecuiemy, tákże Dobr, Przełożeństw Duchownych Religiey Greckiey *personis incapacibus* według Praw dawnych dawáć nie będźiemy, áni *per cessionem* trzymáć dopuśćiemy, & *avulsa bona* od Metropoliey Kiiowskiey nie záwoiowáne, do teyże Metropoliey należące, *juxta antiqua Iura* przyłączyć obiecuiemy.

Przysięgá nászá y *Pacta Conventa summariè* zebráne ná káżdym Seymie, pierwszego záraz dniá miásto Márszáłkowskich Artykułow *in præsentia omnium Ordinum*, áby *clarè*, głośno, rzetelnymi słowy, żadnego nieopuszczáiąc Punktu czytáne były, y káżdemu domowić się *liberè*, ieżeliby w czym przez nas *exorbitatum* było y przestrzedz nas wolno będźie.

Zeby *Iustitia Distributiva occasionem* ambicyi *Civium* nie podawáłá, tedy My przy Konferowániu Honorow, iáko & *beneficiorum Ecclesiasticorum utriusq; Ritûs* Iuramentow żadnych prywátnych odbieráć & *submissiones inscriptas* wymagáć nie będźiemy. A ieślibysmy komu zá promocyą ná Krolestwo przez nas, ábo subordynowáne Osoby co obiecowáli, y assekurowáli, ták w Koronie, iáko y w Wielkim Xięstwie Litewskim & *Provincijs eò annexis*, to ma bydź *nullitatis, nec ullàte nùs promissum adimplere tenebimur sub nullitate.* Zá

Zá honory też y Dygnitarstwá, zá Vrzędy wszelkie y Wákanse, ták Duchowne, iáko y świeckie w Koronie y w Wielkim Xięstwie Litewskim *& annexis eò Provincijs præmia* żadnych akceptowáć *sub nexu Iuramenti* nie będźiemy: á ktoby się *ex Civibus* ważył zá iáki Vrząd y Dygnitárstwo nam co ofiárowáć, y dawáć, tedy nie tylko ma *Dignitate, vel officio carere;* ále *eo ipso pro incapaci* ma bydź rozumiány y *ad cujusvis Nobilis Instantiam,* ktoryby tego dowiodł w Trybunałach ták Koronnych, iáko y Wielkiego Xięstwá Litewskiego *juxta Coæquationem, & Ordinationem Iurium constitutam ex quovis Regestro* sprawić się powinien będźie. A my tákowemu żadney protekcyey dawáć nie będźiemy, tylko *solis benè meritis, Terrigenis, & Indigenis* Woiewodztw y Ziem *Capacibus, ætate benè vigentibus* godnym, y zgodnym Oboyga Národow *& annexarum Provinciarum, ac Terrarum Prussiæ juxta specialia eorum Privilegia,* y Mieśiące Zołnierskie Prawem wárowáne maiąc ná pámięći, zá záleceniem Ichmośćiow Pánow Hetmánow Oboyga Národow rozdawáć będźiemy.

Tákże w ieden Dom *ejusdem Nominis suprema Ministeria status* iako to Buław, Pieczęći, Lasek Márszałkowskich, Kluczow, ábo Podskarbstw, ták w Koronie, iáko y w Wielkim Xięstwie Litewskim, áni *Minorennibus* Opactw, Dygnitarstw, Stárostw, Dźierżaw, luboby *ex meritis* Oycá, *vel* Antecessorow *ejus* dawáć, y konferowáć nie będźiemy, tylko *solis benè meritis, ætate vigentibus, Terrigenis, salvis modernis Possessoribus.*

Jedney záś Osobie nád dwie Stárostw prowentowych, álbo Dźierżaw znácznych (w co Jurydiczne Stárostwá *includi* nie máią) tákże Białymgłowom więcey nád dwie *Iure Communicativo* álbo Stárostw Prowentowych wyiąwszy pográniczne (ktorych possessiey według Práwa *sunt incapaces*) trzymáć się nie będźie godźieło, *salvis modernis Possessoribus.*

Wáruiemy zá Naiáśnieyszą Małżonkę nászę, że się mieszáć *in negotia status Reipublicæ per se & subordinatas quasvis personas,* y w promocye żadne wdawáć nie będźie: Promocyey tákże przez Białegłowy Dworskie y Osoby Cudzoźiemskie áni *per intimos Cubicularios nostros, cujuscunq; nationis Extraneos,* nigdy czynić, áni przyimowáć nie będźiemy; tylko według Praw dawnych spráwić się mamy. Czego przestrzegáć máią Wielmożni Pieczętárze, Márszałkowie, Podkomorzowie Koronni, Oboygá Národow: *& deferre* Rzeczypospolitey powinni: á Posłowie Ziemscy upominać się tego ná Seymach przy wakansach *facultatem* mieć będą. Tym się tesz obowięzuiemy wszystkim Stánom tey Rzeczypospolitey, iż zá Pánowániá nászego Vrzędnikow większych y mnieyszych dwoch *insimul* áni dwoch Przywile-

iow ná ieden Vrząd y wakans Ziemſki w Koronie y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim, *&* *annexis eò Provincijs* nikomu dawáć, ani *ante actualem aſcenſum* iednego po nim drugiemu konferowáć nie będźiemy. Dla czego, káżdy Metrykant *in Acta Metrices Regni* Oboygá Národow Przywileie wpiſowáć ma, y iedna drugiey Kancellarya kommunikowáć, ták Koronná, iáko y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego; A ná Seymach ná Dignitárſtwá y Vrzędy dáne *in facie Reipublicæ* przyſiądz káżdy będźie powinien *rothâ circumſcripta juxta Statuta Regni.*

Dygnitárſtwá, y Vrzędy Koronne y W. X. Lit. *&* *annexarum Provinciarum* cále przy dawnych Práwách, y włáſnych władzach, *&* *juxta uſum Legum, & formam Reip: ac ſpecialia Privilegia,* á w Wielkim Xięſtwie Litewſkim *juxta præſcriptum Iurium Coæquationis & Ordinationis* záchowamy. Prerogatyw, y prowentow ich żadnym wymyślnym ſpoſobem ták actu będącym, iáko y tym ktore podawáć będźiemy, uymowáć nie pozwolemy, y żeby ſię w nie prywatne Oſoby nie wdawáły przeſtrzegáć będźiemy. Tákże wſzelkie Vrzędy Ziemſkie, Dworſkie, Koronne, y W. X. Lit. *&* *annexarum Provinciarum,* ktore ſą *legitimè* konferowáne, y przedtym *in uſu* bywáły, *ex utroq; ſtatu, & Ordinibus Regni* konſerwowáć *pacificè* obiecuiemy. Zadnego w tym umnieyſzenia nie czyniąc, y káżdemu z Vrzędow Dworſkich mieyſcá, ieżeli ieſzcze nie ſą náznáczone, náznáczemy, y wſzelkie Vrzędy Duchowne *utriusq; Ritûs Græcouniti* Dworſkie y Swieckie, tákże Ziemſkie ſtáre, przy Práwách ich cále záchowamy.

Przyśięgi Vrzędnikow Wielkich Koronnych, iáko to Pieczętárzow, Márſzałkow, Hetmánow, áby były według uxorbitáncyi do ſkutku przywiedźione wáruiemy.

Wákáncye *extra tempus Comitiorum* naydaley w ſześć niedźiel, iáko ſię o tym dowiemy, á ná Seymach ie *ante omnia* konferowáć, y záraz komu ſą konferowáne *publicè* zá upomnieniem ſię Izby Poſelſkiey przez Pieczętárze miánowáć, y one według Praw, y Státutow *Terrigenis, Indigenis, paritate Iuris gaudentibus, benèmeritis, ætate, & diſcretione vigentibus utriusq; Gentis, & annexarum, ac incorporatarum Provinciarum, juxta Iura, & Privilegia eorum* konferowáć będźiemy.

Incompatibilia ktore w Práwách, y Konſtytucyách ſą opiſáne, to ieſt, Laſek Márſzałkowſkich, Pieczęći, Podſkarbſtw, z Buławą *& aliorum ſub nullitate Privilegiorum* dáwáć nie będźiemy.

Pacta & Fœdera z Poſtronnymi Pany, y Páńſtwy ponowić, y o utrzymánie pokoiu z nimi ſtáránie uczynić, *ſine tamen præjudicio Reip. & avulſarum Provinciarum* powinni będźiemy, *& avulſa* od Páńſtw tey Reczypoſpolitey według Praw nam y Rzeczypoſpolitey należące reku-

rekuperowáć, y ze wſzyſtkich ſtron, *ab intra, & ab extra* o uſpokoienie iey wſzelkim ſpoſobem ſtáránie czynić obiecuiemy, nie opuſzczaiąc wſzelkich ſrzodkow do uſpokoienia Rzeczyp: y iák naylepſzego iey ſzczęśćia.

Iż prowent z Mennic ták Koronnych, iáko y W. X. Lit: do dyſpozycyey Rzeczyp: według Prawá należy, tedy My y Naſtępcy náśi Krolowie Polſcy przywłáſzczáć go ſobie wiecznemi czáſy nie będźiemy, y Monety żadney, *etiam ex Senatûs conſulto* bić nie każemy, podług Práwá y Konſtytucyi *Anni Milleſimi, Sexcenteſimi, Trigeſimi, Secundi,* ále ordynácya Mennic ták Koronnych, iáko y W. X. Lit: nie gdźie indźiey, tylko ná ſámym ſzczegulnie Seymie tráktowána bydź ma. Zniożſzy ſię z tymi, ktorzy *Ius cudendæ monetæ* máią, co przy ordynácyi, y dyſpozycyi Rzeczyp: zoſtáwáć ma zupełnie.

Widząc iednák, że wáryácyą przeſzſey Monety zá záwarćiem Mennic ſrebrnych do wielkiego zniſzczenia y niedoſtátku Rzeczp: cáłá przyſzłá, ſtáráć ſię będźiemy, zniożſzy ſię o tym ná Seymie z Stánámi Rzeczyp: áby Mennice iáko nayprędzey mogły bydź otworzone, y pieniądze w nich *juxta Ligam Imperij, & Vicinorum Principum,* ták ſrebrne, iáko y złote były bite.

To teſz wáruiemy Rzeczyp: iż Poſłow w Legácyach do poſtronnych Narodow y Páńſtw poſyłáć nie będźiemy, tylko Szláchtę *benè poſſeſſionatos* oboygá Národow *ex Ordinibus Senatorio, & Equeſtri,* ktorym Inſtrukcye *inter Senatus conſulta* piſáć y ná Seymie czytáć Pieczętarze náśi powinni będą. A powroćiwſzy z funkcyi ſwoich Relácye ná Seymách *in ſcripto* oddawáć, y od poſtronnych Národow Poſelſtwá ná Seymie *in præſentia Omnium Ordinum* expedyowáne bydź máią, co ma bydź w Metrykach *fideliter* inſerowáno, y wſzyſtko ná rekwizycyą Stánow Rzeczyp: Poſłowie poprzyśiądz powinni będą, iáko nic nád Inſtrukcya z Káncelláryey dáną nie domyślili ſię, y nie pozwolilili ſobie tráktowáć z Pány poſtronnemi, do ktorych w Poſelſtwie wyprawieni byli. A kiedykolwiek ſię Legácya do Rzymu tráfi, że nie poślemy *perſonas Spirituales*, tylko *Sæculares ſacroſanctè ſpondemus,* tákże ná Ablegácye Ordynáryine, Rezydencye, ágencye, ná Dworách Cudzoźiemſkich Sekretárye, nie żadne Cudzoźiemſkie Oſoby tylko Szláchtę, *benè poſſeſſionatos utrarumq; Gentium* do Páńſtw poſtronnych poſyłáć mámy, á Metrykantowi ktory ma być Szláchćic ośiadły, y záwſze przy Metryce rezydowáć, y *Archiva Reip: inviolabiliter* konſerwowáć, tákże Przywileie wſzyſtkie przez Nas dane *in Acta Metrices Regni* wpiſywáć, złotych pięć ſet co Rok z Skárbu Náſzego Krolewſkiego wypłacáć każemy.

Cudzo-

Cudzoźiemcow áni nikogo z Oſoby Náſzey ná Indygenaty y Nobilitacye promowowáć nie będźiemy, iedno tych, ktorych Nam Wielmożni Hetmáni oboyga Narodow, y Stany Koronne y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego zálecać będą, ále tákowych ktorzy to dobrze krwią záſłużą w okazyach, y boiách woiennych, y ktorych *virtutes & merita in Rempublicam probatæ* będą. Tym záś ktorzy Szláchtą Nową kreowáni będą; *Officia, & beneficia ad tertiam progeniem* dawáć, áni ich ná żadne legácye poſyłáć będźiemy, wyiąwſzy w Woyſku dobrze záſłużonych, y tych ktorzy ták zdrowiem, iáko y ſubſtancyą ſwoią zaſzczycáli, y zaſzczycáć będą cáłość tey Oyczyzny, y tych ktorych *ex antiquis Externorum familijs ad Indigenatum* przyimowáć będźiemy.

Kleynotow Rzeczypoſpolitey záżywáć, y do Skarbu otwieráć, *etiam ex Senatûs conſulto* nikomu nie pozwolemy *ſinè conſenſu ſpeciali* cáłey Rzeczypoſpolitey, á ieżeli co *ex ſupellectili* ktora w Skárbie Koronnym zoſtawa do używánia *prævia aſſecuratione* weźmiemy, toż ſámi, álbo *poſt fata noſtra Succeſſores Domus Noſtræ* powinni będą oddáć według Inwentarzá Skárbowego, y pomienionego Skárbu, ná potym nie umnieyſzáć, ále przyczyniáć obiecuiemy.

Cudzoźiemcow wſzelkiey kondycyey ludźi *ad Conſilia Noſtra* y Stanow Rzeczypoſpolitey, áni do żadnych Rządow, y ſpraw przypuſzczáć, áni im *Dignitates*, Stároſtw, y Dźierżaw, y Wákánſow wſzelkich dawáć nie będźiemy, *juxta præſcriptum Conſtitutionum Anni Millesimi Sexcenteſimi Septimi & aliarum*, wedle ktorych we wſzyſtkim záchowáć ſię będźiem powinni, y áby ſię w żadne Inſtáncye, *Negotia*, y promocye nie mieſzali, nie dopuśćiemy *ſub vinculo* przyſięgi Náſzey.

Dwor Stanówi Náſzemu Krolewſkiemu przyſtoyny z Narodu Polſkiego y Litewſkiego, *& annexarum Provinciarum*, ſámego tylko Stanu Szláchecki ego począwſzy od Officyaliſtow, Dworzan, Officyerow, áż do Páźiow, y Odźwiernych, przykładem ſtarodáwnych zwyczáiow obecnie chowáć y płáćić onemu obiecuiemy, oprocz inſzych Oſob *ad minora obſequia* w Pokoiu Náſzym,

Tákże Naiáśnieyſza Krolowa IeyMość Małżonká Náſzá ná Dworze ſwoim Oſoby tylko Stanu Szláchecki ego chowáć, y płáćić im będźie, á więcey nád cztery Oſoby z Páńſtwá ſwego Białychgłow w gornym Francymerze mieć nie powinná.

Tákże Gwardye Náſze Dworſkie z Polſkiego y Litewſkiego Narodu, y przyległych Páńſtw tey Rzeczypoſpolitey mieć będźiemy, á ſtárſzy Officyer nád niemi, záwſze Szláchćic Polſki, álbo Litewſki lub *annexarum Provinciarum* bydź powinien, ktory nie tylko Nam,

ko Nam, ále y cáłey Rzeczypoſpolitey przyſięgać przed Wielmożnymi Vrzędnikámi Koronnymi y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego, y Senatorámi Rezydentámi, y pod Jurisdykcyą Márſzałkowſką, bydź, iáko inni wſzyſcy ná Dworze Náſzym będący z Gwárdyą ſwoią powinien będźie, ktorym Gwárdyom *ære proprio* z Skárbu Náſzego Nadwornego płáćić obiecuiemy: á tych Gwardyi więcey nád dwanáśćie ſet zwyczáiem Anteceſſorow Náſzych chowáć nie będziemy.

Linea de Lumbis Noſtris directè deſcendens tych wſzyſtkich *prærogativas* záżywáć będźie, ktorych Potomſtwo przeſzłych Nayiáśnieyſzych Krolow Polſkich záżywáli *Salvis Iuribus* około tego Rzeczypoſp.

Reáſſumuiąc *Pacta Conventa, & Iura Sereniſſimæ Prolis Regiæ*, między Rzecząpoſpolitą á Nayiáśnieyſzym Swiętey Pámięći Janem Trzećim, Krolem Polſkim Anteceſſorem Náſzym *indemnitatem, & immunitatem bonorum, & fortunarum* Nayiáśnieyſzych ták Krolowey JeyMośći Mátki, iáko y Krolewiczow IchMośćiow Synow *manu tenebimus*, y onych *circa Iura* ich *omnia in integro & inviolabiliter conſervabimus, Salvis ab utrinq; tàm Reipublicæ, quàm Sereniſſimorum Domûs Regiæ ſucceſſorum prætenſionibus*, y u tychże Nayiáśnieyſzych Krolewiczow IchMośćiow Polſkich ná Seymie Koronácyey Náſzey, bliſko da Bog przyſzłey, ábo na drugim przypadáiącym, to *efficiemus* áby *Iuramentum fidelitatis* Nam y Rzeczypoſpolitey oddáli.

A gdyby iáka ſpráwá przećiwko ſámym Krolewiczom IchMośćiom właſne ich Oſoby *afficiens* przypadłá, tedy tákowey ſpráwy *cognitia* Nam z Senatem ná Seymie przypadáiącym náleżeć będźie.

A w Dobrách ſwych ták Dziedzicznych, iáko y Rzeczypoſpolitey *in poſſeſſione* onychże zoſtáiących, Adminiſtratorow y Oekonomow Szláchtę ośiádłą Krolewiczowie IchMość, y Krolowa JeyMość trzymáć będą, ktorzyby *injuriatis Iure reſpondeant, & Executioni finali de bonis ſuis, & perſonis ſubjaceant*, ktorey Exekucyi Krolewiczowie IchMość y Krolowa JeyMość przeſzkadzáć nie będą.

Pieczęći tákże Pokoiowey, àni Sygnetu do Spraw y Expedycyi Rzeczypoſpolitey według Praw dawnych záżywáć nie będźiemy, y Liſty, wſzyſtkie ſprawy y Legácye publiczne Ięzykiem tylko Polſkim y Łáćińſkim, á nie innym expedyowáć obiecuiemy. A Przywileiow żadnych, áni Vniwerſałow pod Pieczęćią Pokoiową, *etiam ex Senatûs Conſilio* wydawáć nie każemy, oprocz Kancellaryi oboygá Narodow.

Publicam Oeconomiam według dáwnych Praw *Vladiſlai Quarti, & Ioannis Caſimiri* Anteceſſorow Náſzych *conſervabimus*. Do ktorey *juxta Conſtitutionem Anni Milleſimi Sexcenteſimi Quinquageſimi Noni*. Stároſtw dwoie *ex primis vacantibus*, ktoreby Trzydźieśći Tyſięcy czyniły

D Intráty

Intraty incorporowáć obiecuiemy: y żeby Magiſter Artyleryi záwſze *Patritius & benè poſſeſſionatus* był, przeſtrzegać tego będźiemy: ták w Koronie, iáko y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim, żeby *Quarta*, ſympla Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego *per medietatem* ſzła, według Konſtytucyey *Anni Millesimi, Sexcenteſimi, Sexageſimi, Septimi* Ordynu iemy, á Generałowie Artyleryi z tey intráty ráchunek dáwáć będą powinni *ratione perceptorum ſubſidiorum, ac expenſarum*, ná káżdym Seymie przy ráchunkách ſkárbowych.

Woyſk Cudzoźiemſkich *ſinè ſpeciali Conſenſu & ſcitu Reipublicæ* ná Seymie, wprowadzać w Páńſtwo Koronne y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego, *& annexas omnes Provincias* nie będźiemy, áni *bella offenſiva* podnośić y prowádźić, áni ſupplementow żadnych y aukcyi, ták Kwarcianego, iáko y inſzego Woyſka Oboygá Národow, y żadnych Woyſk prywatnych zbierać, przyczyniać, y zaćiągać *ad quoſvis (quod abſit) motus Civiles*, áni zá gránice wyprowadzáć, *ſinè ſcitu, & ſpeciali Conſenſu* cáłey Rzeczypoſpolitey nie będźiemy, y wywodźić za granice nie pozwolemy. A ieżliby ktokolwiek pod Tytułem y ná Imię Náſze *inſciâ Republica & invitâ* ludźi zaćiągał choćiażby zá Liſtámi od Nas przypowiednemi, tákowego *pro Infami, & Perduelli, ac hoſte Patriæ* deklaruiemy, y káżdego imać, y znośić, iáko Gwałtowniká Práwa, y Pokoiu poſpolitego pozwálamy, y owſzem tákowych *Capita invindicabilia cenſeri* powinny. A luboby z iákiey okazyi potrzebowáć nam przyſzło przećiwko komu w tym Páńſtwie Woyſk, czego Boże zawáruy, w tym Nas, Wielmożni Hetmáni Oboygá Národow, áni pomienione Pułki, Regimenty, Skwadrony, y Chorągwie ſłuchać nie powinny będą, áni gránic przechodźić żadną miárą, ták Woyſká Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego do Korony, iáko też Koronne do Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego y Prowincyi do nich należących, czego IchMość Pánowie Hetmáni oboygá Národow przeſtrzegać powinni, *ſub refuſione damnorum.*

Cudzoźiemſką mánierą ludźi nikomu *etiam ex Senatûs Conſulto* záćiągać *ſinè conſenſu Reipublicæ* nie pozwolemy. Woyſká záś oboygá Národow według dawnego zwyczáiu Huſárzow z kopiami, Petrhorcow z dźidami, Arkabuzerow, Kozackich Chorągwi, tychże Národow Piechoty Węgierſkiey część, tákże Piechot Cudzoźiemſką mánierą ćwiczonych podług ordynacyi Seymowey, od Rzeczypoſpolitey trzymáć będźiemy. Ktorym Szlachtę z Národow Polſkich *& annexis Provincijs* zá Oberſzterow damy; dla czego wáruiemy Stánom Rzeczypoſpolitey, iż ludźiom Cudzoźiemſkim Liſtow przypowiednych wydawáć nie każemy, á ieżeliby ktore z Kancellaryi wydane bydź miały, żadney wági mieć nie będą. Czego Pieczętarze

Oboy-

Oboygá Narodow przeſtrzegáć powinni, *ſub pœnis in legibus deſcriptis, ad Inſtantiam* káżdego Poſſa ná Seymie, y tákowych Vrzędy Offi-cerſkie *pro vacanti cenſebuntur*, á My ie komu inſzemu Szlachćicowi Oboygá Narodow, y przyległych Prowincyi oddawáć będźiemy.

Przywodząc *ad Executionem diſciplinam militarem*, Regimentow żadnych, Freykampaniey, ſkwadronow, y Liſtow przypowiednych konferowáć nie będźiemy, ták Senatorom, iáko y Staroſtom Sądowym: *Salvis modernis Poſſeſſoribus*. A ktobykolwiek bez przypowiednego Liſtu Náſzego Chorągiew mieć ważył ſię, ten *eo ipſo Infamis*, y záſługi tráćić powinien.

Powinni też będźiemy porozumáwiawſzy ſię z Stánámi wſzyſtkiemi Rzeczypoſpolitey ná Seymie Koronacyey Náſzey, ſtaránie o tym uczynić, iákoby, *Militia tàm Equeſtris, quàm pedeſtris*, w porządek iáko naylepſzy wpráwiona bydź mogłá, y Dobrá wſzelkie ták Duchowne *utriusq; Ritûs*, iáko y Ziemſkie, áby od Zołnierza przechodami, y ſtácyami pobocznemi niſzczone nie były, owſzem áby *juxta immunitates Legibus Regni deſcriptas* záchowáne były. A Zołnierz áby zoſtawał *ſub diſciplina militari*, y ſwoiemi ſię kontentował *ſtipendijs, & hibernis*, nic ſobie więcey nád Artykuły Woyſkowe y Práwá nie pozwaláiąc, y żadney w Dobrach Naſzych Krolewſkich y Duchownych *utriusq; Ritûs*, nie czyniąc oppreſſyi.

Woyſku nie dáwno w Konfederácyi będącemu ták Polſkiego, iáko y Cudzoźiemſkiego kilku Regimentow, Záćiągow, á teraz *in obedientia* Wielmożnych Hetmánow zoſtáiącemu, y bydź deklaruiącemu ſię, według Tráktatu z niemi záwartego, z Oſoby náſzey Krolewſkiey Amniſtyą dać obiecuiemy, á ná przyſzłym da Bog Seymie *Coronationis Noſtræ*, powagę náſzę *interponemus*, áby przykłádem náſzym cáłá Rzeczpoſpolita teyże Amniſtyi *præmiſsâ ſuper prætenſiones injuriatorum disjudicandas* z przyſzłego Seymu *commiſſione*, pozwoliłá; táż Amniſtya y Woyſku Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego ſłużyć ma.

Ná Sądach Seymowych Zadwornych, y wſzelákich inſzych Spráwy wſzyſtkie, ták iáko z Regeſtru *per numerum* przypadać będą, *non immutando unquam Regeſtrum, ab antiquioribus incipiendo*, ktoregokolwiek dniá ſądźić będźiemy, y przywoływáć ſpraw *ex Libitu Noſtro*, nie każemy, zá naywiękſzemi intercesſyami; áni Reiekt czynić nie pozwolemy, gdyżby to było *in præjudicium Injuriatorum*, ále iáko ktora ſpráwá wpiſána będźie, á z Regeſtru przypádnie, one Referendarze Koronni y W. X. Lit. przywoływáć każą, *ſententiam noſtram ad pluralitatem votorum* ſtoſowáć będźiemy: á tákowy Dekret, zaraz Ziemſki Sąd w Protokoł, á *in Cauſis Fiſci, & Civilibus* Piſarz Dekretowy

D 2 Koron-

Koronny w Koronie, á w Wielkim Xięſtwie Litewſkim według zwyczáiu, ktory przy Sądách záśiadać będźie, iáko przeczyta, poprá-wowáć go nie powinien, ále záraz ręką obudwu Referendarzow w Pro-tokule podpiſány bydź ma, á ſtronom *in triduo* tákowe Dekretá *ſinè depaƈtatione* wydane bydź máią, áni tákowego Dekretu do Pokoiu ná-ſzego dla popráwowánia Piſárze nośić *ſub pœnis in Legibus Regni de-ſcriptis* ważyć ſię będą. A Sądem ták Seymowym, iáko y wſzyſtkim innym, że *vigor ſuus redibit* obliguiemy ſię. W czym ile rázy *à Mi-niſtris Statûs* do ktorych to należy *præcavebimur* czynić áttendencyą, ná nich záśiádáć, y Jurydyk Kurlándzkich *in Terminis circumſcriptis prævijs intimatorialibus* nie opuſzczáć dekláruiemy.

W Sądách Zádwornych według opiſánych Praw Henrykowſkich *ex ſententia* Pánow, Senátorow, y Vrzędnikow przy Nas będących po-ſtępowáć, y deliberácye trzećiego dniá expedyowáć, y wſzyſtkie ſprá-wy ktore *in deliberatione* przez Królá JegoMośći przeſzłego nie decy-dowáne zoſtáią, decydowáć będźiemy.

W ſprawách wſzelkich *ad quævis ſubſellia inter Concives Regni & Magni Ducatus Litvaniæ* záchodzących, żadney ſtronie inſtáncyi da-wáć nie będźiemy. *Gravamina* wſzelkie, *præjudicia* przez więkſze Miáſtá Pruſkie popełnione, ná przyſzłym da Bog Seymie *plenè* uzna-my, *& irremiſſibiliter* oſądźiemy.

Dobr Náſzych Oekonomicznych, áni Staroſtw, Zupp ſolnych, Metryk, Regencyi Koronnych y W. X. Lit., Sekretáryi, Piſárſtw Pokoiowych, Piſárſtw Skarbowych, *in genere* wſzyſtkich Adminiſtrá-cyi Luſtrátorſkich, Skárbowych, dawáć nie mamy; áni Myt, Ceł, Komor árendowáć nie pozwolemy. Czego Podſkárbiowie oboygá Národow przeſtrzegáć powinni będą, iedno ludźiom Stanu Szláche-ckiego *merè poſſeſſionatis* w Koronie, y w W. X. Litewſkim, *& anne-xis eò Provincijs*, ktorzy to *Extranei* pogotowiu Zydźi (ktorym to *Legibus vetitum*) adminiſtrowáć, áni trzymáć Dobr Náſzych, áni Rzeczypoſpolitey nie powinni będą, *ſub nullitate Contraƈtûs*, *& pœna duorum millium Marcarum ad inſtantiam cujusvis Nobilis in Iudicijs Tri-bunalitijs Regni ex Regeſtro Cauſarum Fiſci*, à w Wielkim Xięſtwie Li-tewſkim w káżdym Regeſtrze *vindicanda*. Tákże Kommendy w Do-brách Náſzych po Miáſtach, Zamkách, y Fortecách, ták w Koronie, iáko y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim *& annexis eò Provincijs Extra-neis, & Plebeijs perſonis* dawáć nie będźiemy, chybá Szláchćie ośiá-dłey, *& benèmeritis* od Wielmożnych Hetmánow oboygá Národow záleconym.

Oekonomiy nád te ktore Stołowi Náſzemu náleżą *ſinè ſpeciali conſenſu Ordinum* przyczyniáć nie będźiemy, áni gránic, gruntow do

dobr

dobr Náſzych Stołowych *per potentiam* Adminiſtrátorom przywłaſzczáć, y przyczyniać nie dopuśćiemy, y owſzem *Injuriatis* Kommiſſyi *ad quamvis requiſitionem* ná Oſoby nie intereſſowáne do Dworu bronić y támowáć nie będziemy: Teraz záś *ſub Interregno* odpráwioną Kommiſſyą grániczną Ziemi Łukowſkiey z Miáſtem Wohiniem Dobrámi Náſzemi Stołowymi, ták w tym co ieſt *deciſum* záchowámy, iáko y w tym, co do Nas odeſłáno *pro Iuſtitia* rozſądźiemy.

A tymi Ekonomiámi podług Práwá rządźić obiecuięmy. Iurgieltow, penſyi żadnych, ná Dobrá Stołu Náſzego nie dawáć; áni naymnieyſzemi áwulſyámi ſzczuplić pozwolemy: y owſzem *ſinè conſenſu Reipublicæ avulsâ ordinariâ Iuris viâ* rekuperowáć powinniśmy. A te Oekonomie w Adminiſtrácyą, lub árendę ſzlachćie Polſkiey, *Terrigenis* w Koronie, á Litewſkie Obywátelom tegoż Xięſtwá *& annexarum Provinciarum* ośiádłey, nie *extraneis, merè* podawáć będźiemy, y kwity tylko zá reálnym wypłaceniem ſummy podług kontráktu, *& antiqvum uſum* wydawáć roſkażemy, y wſzytkie Przywileie ktorebykolwiek *in diminutionem* prowentow Stołu Náſzego od przeſzłych Krolow IchMćiow *ſinè conſenſu Reipublicæ* náſtąpiły, *& non in fundamento conceſſa ſunt*, káſſowáne bydź máią, y ná potym, że nie będą dawáne, *cavemus*. *A* ktoby ſię ważył *contraveniendo* temu Práwu upraſzáć, *ipſo facto infamis, & incapax tenutæ pronunciatur, & pœnas ſeſſionis turris per ſpatium dimidij anni* náznácza ſię, *ad inſtantiam cuiuſvis Nobilium* w Trybunałách Koronnych, *ex Regeſtro Fiſci ſpeciali*, á w Wielkim Xięſtwie Litewſkim w káżdym Regeſtrze *peremptoriè vindicandas* z Dobr Oekonomicznych ſummámi *per Conſtitutionem* onerowányeh, żadnych Exákcyi ták z Prowentow, iáko y od Poddánych, do Skárbu Náſzego pretendowáć nie mamy.

A ponieważ *ſub prætextu Bonorum Menſæ Regiæ*, rożne Dobrá nigdy *ab ævo ad Menſam Regiam* nienależące, *Titulo Avulſionis* poćiągáne do Sądow Zádwornych bywáią, á te *ſub arbitra Majeſtate Supremi Iudicij* zoſtáiąc, częſtokroć *per Decretum* ſzwánkuią: záczym dekláruięmy, że tylko te Dobrá, y oekonomie Krolewſkie do Stołu Náſzego należeć máią, ktore *ex natura ſui, ad bona Menſæ Regiæ antiquitùs* należáły. Inne záś wſzelkie Stároſtwá y Dobrá Krolewſkie Stołowi Náſzemu nigdy nie podległe, że *ſinè præpedimento* od Skárbu Náſzego, y Nas ſamych, *& præjudicio ullo*, w ták ſpokoyney poſſeſſyi, iáko y prowentách ſwoich, cáłośći, y pokoiu zoſtawáć będą; upewniamy.

Krynki y Nowośiołki, dwie Wioſki w Kluczu Rzeczyckim, w Oekonomiey Brześćiáńſkiey W. X. Litewſkiego leżące, y doniey należące, ktore Vrodzonym Stániſłáwowi Mákowieckiemu Stolnikowi Látyczowſkiemu, y Ianowi Micháłowi Myśliſzewſkiemu Chorążemu

 Czer-

Czerniechowſkiemu od świętey Pámięći Nayiáśnieyſzego Królá Iego Mći Ianá Trzećiego, po wygnániu z Podola *pro Reclinatorio* ſą dáne, przy tych Wioſkách *quouſq́ ad Poſſeſſiones ſuas in Podolia non redierint*, onych záchowáć obiecuiemy; *ſalvo cenſu annuo ad Theſaurum Regni exolui ſolito.*

Summy záś z Oekonomii Nowodworſkiey, y Szawelſkiey od Rzeczypoſpolitey Anteceſſorom Náſzym áſſekurowáne, á przez świętey Pámięći Nayiáśnieyſzego Królá IegoMći Ianá Trzećiego Anteceſſora Náſzego zápłácone, y znieſione, wolno Nąm będźie *in eliberatione* pomienionych Oekonomyi od Sukceſſorow świętey Pámięći Nayiáśnieyſzego Królá IegoMći odłożyć, y wyliczyć, tákże Berwald wykupić, wespoł z Ermágą do Oekonomii Málborſkiey przyłączyć, ktorey ſummy *ſucceſſores Noſtri* u Rzeczypoſpolitey upomináć ſię nie będą, *atq́ bona* pomienionych Ekonomiy, *nulli oneri obnoxia futuro Regnanti* zoſtáwiemy.

O eliberácyą Drahymá, y względem Przewozu pod Nowęm, y o wyprawie ludźi, tákże o wszelkie inſze záchodzące pretenſye z Kurfiſtrzem IegoMćią Brándeburſkim *conferemus*, y przez Kommiſſyą *ex vi Pactorum* o uſpokoienie ich ſtáráć ſię będźiemy, á miánowićie *Iura, Privilegia, Immunitates*, Powiátow Lemburká y Bitowia, ták Duchowne, iáko y Swieckie, *prout per omnia ſub immediato Dominio Regni iisdē utebantur*, áby *juxta Iura, & Conſtitutiones Regni* konſerwowáne były, przeſtrzegáć będźiemy; y żeby Obywátele támteczni Szlácheckiego ſtanu, *ultra conſenſum* zgody, ná Seymikách ſwoich Podatkámi ággráwowáni nie byli, *interponemus Authoritatem Noſtram Regiam* do Xiążęćiá IegoMći Kurfiſtrzá Brándeburſkiego.

Stároſtwo Puckie od Swiętey Pámięći Sukceſſorow Królá IegoMći *mediante Liquidatione ſummæ inibidem hærentis, & ejusdem exolutione ære noſtro* wykupić y pomienione Stároſtwo *Nobili Terrigenæ & Indigenæ* konferowáć dekláruiemy.

Wáruiemy też o Dobrá Stołu Náſzego, iż ktorzyby ſobie *illatam injuriam* od Dobr miánowánych pretendowáli, tedy w tym Adminiſtrátorowie Náśi, ktorych Szláchćie Polſkiey y W. X. Litewſkiego, *ac Provinciarum eò annexarum Patritiis, & benè poſſeſſionatis* adminiſtrácyą zlecamy, ſpráwiedliwość czynić ukrzywdzonym y odpowiádáć będą powinni *in Iudiciis quibuſvis Regni, juxta præſcriptum Legis, & Iudicatis ex qualitate facti, aut cauſæ prolatis, ſatisfacient, ſub Executione de perſonis & bonis eorundem propriis*, ktorey Exekucyi *ullatenus* przeſzkadzáć nie będźiemy.

Depoſitoria Mercimoniorum cuiuſcunq́ generis & ſpeciei, per abuſum, & in contrarium Legum zá gránice przenieſione w Páńſtwá poſtronne z wiel-

z wielką ſzkodą Rzeczypoſpolitey, Miáſtá Náſze Koronne y W. X. Litewſkiego, *ac annexarum Provinciarum*, ktore ná ſkłády towárow *Privilegia* máią, *ad priſtinum uſum, & vigorem* przyprowádźić *ſacroſanctè* obiecuiemy, *& Thelonea ad meliorem ordinem & methodum in commodum Reipublicæ reducemus*. A lubo, Xięſtwo Zátorſkie y Oświećimſkie, ták przy Inkorporácyi do Korony, iáko y przez Konſtitucyą *Anni Milleſimi, Quingenteſimi, Octuageſimi Primi*. od płácenia Cłá y Mytá od Drzewá y Ryb, ktore wodą pod Krákow y dáley z dobr swoich dźiedźicznych ſpuſzcza, ieſt doſtátecznie libertowáne: iednák przez extorſyą tegoż Cłá y Mytá ná Wielkorządy Krákowſkie toż Xięſtwo wielkie ponośi *præjudicium*. Więc ápprobuiąc dawne Práwo temuż Xięſtwu ſłużące, dekláruiemy: iż tákowey exákcyi inquantumby *contra Leges expreſſas* byłá, Cłá y Mytá, ták od przedawáiących, iáko y od kupuiących bráć nie każemy, y áby to Xięſtwo od pomienionego Drzewá y Ryb, ktore pod Krákow y dáley wodą z Dobr ſwoich Dźiedźicznych ſpuſzcza, *prævia nihilominus comprobatione Iuratoria*, iáko z ſwego láſu Drzewo, á z Stáwu ryby przez Delegátow ſwoich wiecznemi czáſy nie płáćiło, *præſentibus ſpondemus*.

Vrząd Podſkárbſtwá Koronnego, Nádwornego, podług dawnego Státutu Krolá Alexándrá y Konſtytucyi *Anni Milleſimi, Sexcenteſimi, Septimi* y w poślednieyſzych Práwách Vrzędowi temu należytych utwierdzamy do Prowentow y Intrat Stołowych Oekonomicznych Krolewſkich, tákże y dochodow iego zwyczáynych *ſinè ulla præpeditione* oſob Duchownych *inviolabiliter* záchowámy.

Propoſitiones przez Ablegatá Náſzego Rzeczypoſpolitey, y Stánom iey proponowáne *in præſentibus Pactis Conventis* wyrażone, że *ſacroſanctè* dotrzymamy *Verbo Regio ſpondemus, & Sacramento Iuramenti confirmabimus*, y cokolwiek *ex re & commodo Reipublicæ proficuum* będźie, *juxta omnia Pacta* Anteceſſorow Náſzych Krolow Polſkich, nie opuſzczáć okázyi obiecuiemy.

Propoſitionum verò earundem eſſentialium, Sereniſſimæ Reipublicæ, & inclytis Statibus Regni, per Illuſtrem & Magnificum Ablegatum extraordinarium, cum ſufficienti & omnimoda Plenipotentia, à Sereniſſimo Principe FRIDERICO AVGVSTO Duce Saxoniæ, Sacri Romani Imperij Archi-Marſchallo & Electore &c. Nomine Sereniſſimi Principalis & Domini ſui oblatarum & depromptarum tenor ſequitur eiuſmodi.

A co naywiękſza, że ſam Bog Naywyżſzy z ſkrytego wiecznych wyrokow ſwoich przeyzrzenia, Nayiáśnieyſzego Elektorá Sáſkiego tey deſtynuiąc Koronie, ieſzcze przed dwiemá láty zá nátchnieniem Duchá Swiętego, y z umyſłu przedśięwźiętey do Rzymu drogi, do prawdźiwey Wiáry Kátolickiey przyprowádźił, y *ad incrementum* Kośćio-

łá Bożego *in Vrbe Orbis Domina imbuit Sacrâ doctrinâ*: Dźieło to iedyney Wszechmocnośći Boskiey, oczywisty cud tego, *qui solus mirabilia facit*, y nie płonne *augurium*; bo sąm Pan Bog *hâc supremâ vocatione* torował drogę do Korony, y wcześnie *habilitauit* do tego Práwa, *Rex Catholicus esto*: áby ginącey Oyczyźnie *cælitùs* dány wspierał waleczną Ręką *ruentis Orbis machinam*, y pámiętnemi w nierychłych czáśiech zwyćięstwy, Othomáńską poniżył hárdość, ná wszystkich Nieprzyiaćioł tey Korony *vibrando* pogrom woienny: *Civibus* záś *beneficos radios* łask, faworow y szczodrobliwośći swoiey obfićie *diffundendo*.

Obawiáć śię nie potrzebá áby Nayiáśnieyszey Rzeczypospolitey miał *grauiter incumbere* z Nayiáśnieyszym Potomstwem swoim, álbo mu *ex beneficiis* Rzeczypospolitey *vel minimam deriuare guttam*; bo iednego tylko máiąc Syná, nie tylko mu *Electorales Ditiones cum prærogatiuâ Electorali & Insignibus Imperij*; ále y *Lusatiam ad se devolutam* z Przodkow swoich, y wszytkich innych Prowincyi swego czásu ustąpić może, *& abundè* go *providere*. To iuż sąm tylko łáskáwy wzgląd, ták ná Dobro Rzeczypospolitey, iáko ná potoczne *Civium* interessa obroći, áby Oyczyzná miáłá obronę, zaszczyt Wiárá Swiętą, Stan Rycerski ukontentowánie, cáłey Rzeczypospolitey Oekonomia, rząd dobry, osobliwie Práwá, y Swobody Oyczystey Wolnośći Cnego Rycerstwá, do ktorych *congenito fertur amore*, nienáruszoną *gaudeant* cáłośćią, tudźież *Pacta Conventa in viridi* záwsze były, *& inviolabili observantia, ad famam & utilitatem publicam dirigente Principe*.

Wákánse *generaliter* wszytkie nie pod szácunkiem pieniędzy, ále *pretio virtutis & meritorum* będą rozdawáne, áníby śię *hæc labes in delicato pectore* Nayiáśnieyszego Elektorá zmieśćić mogłá, ktorego *generositas* tákie *detestatur* wźiątki, y obwencye: *nec sua privatis crescunt æraria damnis*. Precz od tego Páná oddalone *indecora lucra*, gdźie hoyna *munificentia* káżdemu wiernie służącemu nie skąpo udziela łask, áni záwiedźiona *Emeritorum* utyskuie życzliwość, gdźie káżdego *merita* zna po imieniu, y nieodwdźięczonymi *præmiatur* dobrodźieystwy.

Vważáiąc záś ták záwikłáne w trudnych Rzeczypospolitey czáśiech momentá, gdy zwálone *magno cumulo* ná Oyczyznę borgowe czwierći záłużonego Woyská, z miłą chęćią *in sublevationem tantorum onerum* ofiáruie Rzeczypospolitey dźieśięć Millionow *currentis monetæ*, nie ná pápierze, ále záraz w rzeczy samey *post Actum Electionis* rzetelnie y istotnie z włásney swoiey wyliczy szkátuły: y lubo drudzy pozornym kolorem mágnifikuią *oblationes suas*, ábo pod smákiem słodyczy rożnymi sposobámi zdobią, *& adumbrant in publicum proposita emolumenta*, słusznąby iednák reflexyą uczynić mogłá Rzeczpospolita, ieżeli *media*, y substáncye *Offerrentium tam effusis largitionibus* wystárczyć mo-

mogą: bo ieżeli zkąd indąd zebráne, wyſzukáne, *& iniquis conditionibus* ná kredyt do czáſu wźięte ſummy, toć niepochybnie *ex mutua obligatione* Pryncypałom, ábo Kredytorom ſwym będą muśieli *velificari*, przez co Rzeczpoſpolita *ære alieno obærata*, *internis factionibus* co raz ſię mięſzáć będźie, *& in omnibus occurrentijs* nie *ad rationes boni publici*; ále do poſtronnych intereſſow *non ſine gravi involutione, & detrimento ſui ad rehibendam gratificationem* pociągniona będźie.

Odebránie Kámieńcá Podolſkiego przy nieuſtráſzonym męſtwie y odwadze bierze ná ſię Nayiáśnieyſzy Elektor, iuż nie słowne obietnice, ále Woyſko ſwoie, y Artyleryą właſną *in expugnationem* iego prezentuie, náwet zdrowie y żyćie ſwoie *ſaluti publicæ devovet*, áby biorąc tyle prac, fatyg, y około Rzeczypoſpolitey pieczołowánia, *cum impendio* zdrowia ſwego ták wielkiey ſpezy prawdźiwą ſobie w Rycerſkich Wolnego Narodu pierśiách miłość ugruntował.

Niemniey Podole, Vkráinę, Wołochy, Multany, áby mogł *ad Sereniſſimam Rempublicam aggregare*, czy to *Iure belli*, czy zá náſtąpieniem pokoiu, *inter primas curas*, mieć będźie; żeby nie tylko pomyślne złotego pokoiu wyſtáwił czáſy, ále y Páńſtwá Nayiaśnieyſzey Rzeczypoſpolitey, *in antiqua amplitudine Sarmatici Imperij* rozprzeſtrzenił, *& quævis avulſa* przywrócił *ad Rempublicam*, w czym *unicum ſtudium ſuum exercebit*.

Więc żeby nápotym, *ad omnes ſubitos* nowych woien *caſus, quàm ſecuriſſimè* obwárowána była Rzeczpoſpolita, dekláruie Nayiáśnieyſzy Elektor *quovis ingruente periculo*, ſześć tyśięcy Woyſká ſwego, *expoſcentibus Statibus & Ordinibus Regni, ſubminiſtrare* y właſnym koſztem *alere*: álbo też gotowymi pieniędzmi ná záćiągnienie rowney liczby Woyſká *neceſſitati publicæ ſubvenire*. Czego wſzyſtkiego *Ordini Statuum* zoſtáwuie *liberam diſpoſitionem*.

Ieżeliby też *per commutationem* ktoregokolwiek Xięſtwá ſwego mogł *cum vicinis tranſigere* o ktorąkolwiek *in contiguitate, & propinquò* tey Rzeczypoſpolitey prowincyą, y onę *ad terminos Regni* przynależytym *ex juſtitia* od Nayiaśnieyſzey Rzeczypoſpolitey reſpekćie przyłączyć, tedy wſzelákim do tego ſpoſobem *concurret*, y uśiłowániem; prawdźiwą ku Oyczyźnie tey, obowiązánego ſercá, pokázuiąc inklinácyą.

Reſtaurationem monetæ, ktora iák w tych kráiách ieſt zła, y zepſowána, ták w Páńſtwách Naiáśnieyſzego Elektorá bárdzo dobra, y wyborna; ſamá wſpániáłość Geniuſzá Páná tego náprawi y *Commercia ad florentiſſimum* przyprowádźi *ſtatum*: máiąc do tego ták wielkie *commoditates* z Lipſká, *& aliis Ditionibus*, y cokolwiek obligowána Sta-

F nom

nom Rzeczypospolitey będźie mogłá świadczyć propensya, pewnie ná áktuálney nie znidźie ápplikácyey.

Szkołę Rycerską ná ćwiczenie młodych ludźi *in Mathematica Militari* w fortyfikácyách, *&* *omnibus exercitiis bellicis*, kosztem swoim wystáwi; áby Młodź Szláchecka *prognatam indolem ad fortia facta*, iáko naylepiey sposobiłá.

Fortece wszytkie iák w naylepszym porządku *conservabit*, *&* *quidquid ad veteris & præsentis militiæ normam ingeniosius excogitavit amor*, chętnie y ochotnie Nayiáśnieyszey Rzeczypospolitey *litabit & omnia promissa firmiter* dotrzyma. W czym *fidem suam* przez tegoż P. Ablegatá swego *solennissimè invadiat*, *&* *omnimodam securitatem præstare intendit*.

A ták, gdy Nayiáśnieysza Rzeczpospolita, doskonáłego w szczęśćiu y dobroći Páná, Niezwyćiężonego w Męstwie y odwadze, *nullis Colligationibus ad æmulas in Europa domos obligatum*, álbo iákieykolwiek dependencyey *obnoxium*, przez wolne głosy ná Tron swoy podnieśie; pobłogosłáwi sámo Niebo ták szczęśliwey Elekcyey, iáko Pan Bog pokazał *Virtutem potentis dexteræ suæ*, wokowawszy Naiáśnieyszego Elektorá *in sinum & gremium* powszechney Mátki Kośćiołá Bożego, ták y dáley *manu tenebit*, doda śiły, *ad ampliora* teyże Swiętey Religiey, *&* *gloriosi Regiminis incrementa*, zwłaszcza kiedy Naiáśnieyszy Elektor *non cupidine dominandi*, ktora *cunctis affectibus flagrantior* bywa, ále *solo Orthodoxæ Fidei zelo*, *&* *pretiosissimo, libertatis amore* ná tę się konkurrencyą odważył, iedyną w samym Bogu pokłádáiąc ufność, że zágrzeie sercá *Liberrimæ Gentis*, nákłoni *Suffragia Eligentium*, zniewoli *affectûs Magnorum Civium*, y do pożądánego, *Vota & desideria Serenissimi Electoris* przywiedźie końcá. *Ille qui donat diadema fronti, quem genu nixæ tremuêre gentes.*

Eximendo wszelkie *scrupulos in Puncto Religionis Catholicæ*, ktorą prawdźiwie przyiął Xiążę IegoMść Saski, ieżeliby kto powątpiwał *pro pleniori informatione recurrat* do IegoMći Xiędzá Nuncyuszá Papieskiego, y do IegoMći Xiędzá Biskupá Páśsáwskiego Posłá Cesarskiego, ktorzy *bona fide* toż sámo *confirmabunt*.

A ieżeliby do sprowádzenia Artyleriey Nászey *in expugnationem* Kámieńcá Podolskiego z Páństw Nászych Dźiedźicznych przyszło; tedy *post Expugnationem* tey Fortecy, *utinam feliciter subsecuturam auxiliante Numine* pomienioną Artyleryą, álbo *curæ* Wielmożnego Generałá Artyleriey Koronney *committemus*, álbo názad do Páństwá Nászego powroćiemy.

Milliony ná samę zapłátę Woyskom oboygá Narodow, *in tàm ardua necessitate Reipublicæ* przez Nas deklárowáne ná żadną inną po-

trze-

trzebę obracáć ſię nie máią, y ktorzy nimi do zapłáty y dyſtrybuty Woyſkom ná zapłátę náznáczeni, y deputowáni Woyſká dźielić będą; ná Seymie da Bog przyſzłym *Coronationis coram Ordinibus* Rzeczypoſpolitey *rationem diſtributorum reddere tenebuntur.*

Ponieważ tey Rzeczypoſpolitey Sol ſuchedniową Stanowi Szlácheckiemu ná Dobrá ich Ziemſkie dźiedźiczne z Zupp Bocheńſkich y Wielickich tákże z Oekonomiey Náſzey Sámborſkiey wydawána bywáłá, tedy obowięzuiemy ſię, ná Dobrá Ziemſkie tákową Sol według dawnych regeſtrow Woiewodztwom y Ziemiom wſzyſtkim wydawáć Suchedniową według Praw dawnych y zwyczáiow, po ktorą ſobie Woiewodztwá bliżſze poſyłáć będą: odległeyſzym záś Woiewodztwō ná mieyſcá náznáczone Sol ſprowadzáć koſztem Náſzym będźiemy, zá táxą Práwē opiſaną, czego Podſkárbiowie Wielcy Koronni áby wydawána byłá, przeſtrzegáć powinni będą. A Adminiſtrátorowie Zupni, pod utráceniem kontráktu ſwego *ſub pœnis in Legibus deſcriptis* wydawáć *tenebuntur ad inſtantiam* Woiewodztw y Powiátow; á ieśliby Adminiſtrátorowie, ábo iákimkolwiek ſpoſpobem nazwáni Dźierżawcy z Zupp nie wydawáli tákowey Soli, wolno będźie káżdemu Woiewodztwu y Powiátowi do Trybunału Piotrkowſkiego lub Lubelſkiego przez Inſtygatorá ſwego pozwáć *inter cauſas Fiſci ex ſpeciali Regeſtro*, *&* *pœnas urgere* ná tych, iáko ſą opiſáne w Konſtytucyach *Anni Milleſimi Sexcenteſimi Quinquageſimi Quarti*, y inſzych dawnych. A Ziemiá Czerſká, Łomżeńſka, y Nurſka, przy Práwách dawnych *Anni Milleſimi Sexcenteſimi Septimi*, y zwyczaiách zoſtawáć ma, *ſinè diminutione tamen proventuum Menſæ Regiæ.*

Przywodząc do exekucyey Práwá wſzyſtkie y Konſtytucye *in Commodum* Woiewodztwá Ruſkiego o Soli Szlácheckiey nápiſáne, *in toto* konſerwowáć będźiemy; y wolną ewektę do Brześćia W. X. L. w Podláſze y ná Wołhyń *ſine præpeditione* do ſpieniężenia, *non prætendendo* ſobie pierwſzey przedaży Soli Náſzey pozwalamy, *& manu tenebimus*, *ſine quavis tamen derogatione proventuum Menſæ Regiæ.* Woiewodztwu teſz Sendomirſkiemu ponieważ báłwány nie ſą wydáne, ále zátrzymáne, tedy według dawnych Praw, y zwyczáiow, że będą wydáne z remánentow *per Antecedaneos Contrahentes immediatos* obiecuiemy *citra quodvis detrimentum proventuum Regalium: In futurum* záś według tychże Praw wydawáć roſkażemy. Woiewodztwo tákże Brzeſkie W. X. Lit. z innemi Woiewodztwy Litewſkiemi lub Koronnymi *coæquabimus Salvis Noſtris Iuribus Regalibus.*

Fodinas y Szyby wſzelákie, ták Solne, iáko y Kruſzczowe Siárczyſte, y wſzelákie inne wolno będźie káżdemu ná ſwoim źiemſkim grunćie bráć według Praw tey Rzeczypoſpolitey. W czym nikomu

 prze-

przeszkadzać nie będźiemy, áni przez się, áni *per ſubordinatas perſonas*, Szybá teſz w Swierći Wśi dźiedźiczney názwáney Kunegundá Vrodzonych Lubomirſkich ná Dobrách ich dźiedźicznych przy nich y Potomkach ich, y *liber uſus* ze wſzyſtkiemi dolnymi iego Komorámi w ográniczeniu gruntow tychże Vrodzonych dźiedźicznych, y dywendycyey bez prepedycyey wſzelkiey Vrodzonych Adminiſtratorow Żupp Náſzych zoſtáwáć będźie *perpetuis temporibus:* w czym, áni My, áni po Nas naſtępuiący Krolowie Polſcy przeſzkádzać będą.

Kommiſſyą w Żupách Krákowſkich, Bocheńſkich, y Wielickich *tempore Interregni more uſitato* imieniem Rzeczypoſpolitey *prævia calculatione, & liquidatione* odprawioną, *in ſuo robore* trzymáć będźiemy: á Vrodzonym Tenutarijs w pretenſyach ich ſłuſznych, *ſatisfactionem* Skárbowi Náſzemu *circa expirationem Contractûs* uczynić zlećiemy. Ktorey iednák Kommiſſyey, wprzod Wielmożni y Vrodzeni Kommiſſarze powinni będą uczynić relácyą Rzeczypoſpolitey cáłey ná przyſzłym da Bog Seymie *Coronationis*.

Zábiegáiąc oſtátniemu upadkowi Oekonomiey Olkuſkiey, ktora *per abuſum* rożnych ludźi *contra ſtatuta expreſſa* do wielkiey przyſzłá ruiny, obiecuiemy *ſacroſanctè* pomienione Státutá *ad executionem* przyprowadźić, *nullo perſonarum habito reſpectu*.

Kommiſſyą grániczną Xięſtwá Mázowieckiego *cum Ducali Pruſſia* więcey niż dwudźieſtą Konſtytucyi Seymowych wárowáną, á do tych czás przewleczoną z wielką krzywdą Obywátelow támecznych wſzyſtkich, oſobliwie Vrodzonych Szczukow, ktorych *avulſa* Seymowe Dekretá y Rewizye *ad eandem generalem Commiſſionem* odeſłáły do iáko nayprędſzego ſkutku przywieść *operâ Noſtrâ Regiâ* dekláruiemy, & *Authoritatem Noſtram eo nemine interponemus*, *Privilegia* y Práwá dawne wſzyſtkim Woiewodztwom oboygá Národow & *annexis ac incorporatis Provincijs* ſłużące, tákże Práwo o trzećim Seymie, w Wielkim Xięſtwie Litewſkim ná Seymie, *Anni Milleſimi, Sexcenteſimi, Septuageſimi Tertij* uchwalone, *totaliter* ſtwierdzamy, y Rezydencyą Náſzę według Praw dawnych *in viſceribus Regni vel Magni Ducatûs Lithvaniæ appromittimus*.

Coæquationem Iurium W. X. Lit. & *annexarum Provinciarum*, zá powſzechną zgodą Stanow Rzeczypoſpolitey poſtanowioną, tudźieſz *circumſcriptionem Miniſteriorum*, Buław, Laſek, Pieczęći, Kluczow W. X. Lit. przy tym repartycyą y lokácyą Woyſka, *ad præſens & pro hac vice*, dla prętſzego *ad hunc uſum* inſzych obmyślenia, Dobr w Grodźińſkiey, Ołyckiey, y Pińſkiey Oekonomiach, w Leśnictwie Sokolſkim, y Kámienney Stároſtwách, y Dźierżawách Woiewodztwá Brzeſkiego, *ſalvâ indemnitate* ubogich ludźi, y Pro-

wentow

wentow *Mensæ Regiæ, ac Tenutariorum, nec derogando in posterum* Práwom wyraźnym *de immunitate* Dobr Nászych Stołowych, żadnym lokácyom y Ciężarom Zołnierża niepodległych przyimuiemy, y konserwowáć deklaruiemy, tákże Ordynacyą Trybunału W. X. Lit., *cum omnibus* w niey *expressis contentis* (iáko *circa Pacta Conventa insertum* będźie) *manu tenebimus*: y nikomu tego wzruszáć nie pozwolemy, ále, y owszem *in Executione* záchowáć mamy.

Seym *Exorbitantiarum*, lubo zá Antecessorow Nászych, nie raz był ná rożnych Seymách námowiony, ále że dotąd dla przeszkod záchodzących *prementibus belli motibus* nie przyszło do niego, tedy *pro subsidio* Praw, Swobod, y Wolności, tudźiesz *pro Medela Exorbitantiarum, Status* tey Rzeczypospolitey Seym trzeći Ordynaryiny *in casu summæ & urgentis necessitatis* Konny, zá zgodą wszech Stánow Rzeczypospolitey, złożyć obiecuiemy. Ná ktory Szláchtá *propter tuenda Iura sua & immunitates, sub pœnis de Expeditione bellica Sancitis*, stáwić się *viritim* powinni: *Sacrosanctè* przytym przyrzekamy, iż wszystkie *Iura, & Privilegia Exulibus* z Woiewodztw *Exulantium* od Naiáśnieyszych Krolow Polskich Antecessorow Nászych dane, *tàm in toto, quàm in parte* cále, y nienáruszenie záchowáć y utwierdźić obiecuiemy.

Iura Majestatis Reipublicæ, & Supremi Dominij Portoriorum, & Maris Baltici in integrum restituemus, y wszystkie *Regalia* nienáruszenie dotrzymywáć obiecuiemy, ktorym ieżeliby przez Przywileie *indebitè*, bez wiádomośći, y konsensu Rzeczypospolitey otrzymáne, w czymkolwiek *derogatum* było, to wagi mieć żadney nie ma, áni Nas obligowáć może, y konfirmacyey ná tákowe Przywileia wydawáć nie każemy, á wydáne, *pro nullis censebimus*.

Iura Patronatûs Nostri ná Biskupstwá, Opáctwá, Probostwa, *collationis Nostræ Regiæ*, y wszelkie Duchowne Beneficya *inviolabiliter manu tenebimus*, y Práwo o nich *in integrum* iáko *de Cortesanis ad Executionem effectivè* przywiedźiemy, y przećiwko tym, ktorzy bez Nominacyey Krolewskiey, iákimkolwiek sposobem ná pomienione Beneficya wążą się, ábo wążyć będą *intrudere, oppositionem* przykłádem Antecessorow Nászych Krolow Polskich, czynić będźiemy.

A że, Kontrowersya *de Iure Patronatûs Regio Abbatiarum* nie dawno w Rzymie zączęta támuie *Executionē NominationūRegiarū. spondemus hoc Ius manu tenere, & procurare*, áby *Nominati juxta Iura sua* ná Opáctwá od Naiáśnieyszego Antecessora Nászego przyszli *ad possessionem* onych, oprocz Opáctwá Oliwskiego, ktore *personæ Capaci Nobilitari, uti ad malam informationem pro tunc* uproszone konferowáć będźiemy. A Opáći według Praw dawnych Legácye kosztem swoim, á nie Rzeczypospolitey do postronnych Páństw *excepta solâ Legatione* do Rzy-

 mu

mu (dokąd Oſoby świeckie tylko poſłáne bydź máią) odpráwowáć powinni.

Indemnitatem Dobr Ziemſkich Woiewodztwá Bráćłáwſkiego *manu tenebimus*, y o áktualney Ewákuácyey Kozakow z támtych Kráiow, y o fortyfikácyey Miáſtá Náſzego Winnicy, y uwolnienia od Kozakow *cum ſtatibus Regni* iáko nayprędzey *conferemus*.

Ażeby záś *Militia* Kozácka porządkiem dobrym ſzłá, według zwyczáiu dawnego Kommiſſárzow dwoch, *ex Indigenis*, *&* *Terrigenis* Woiewodztw Kiiowſkiego, y Bráćłáwſkiego ordynowáć będźiemy, ktorzy to Kommiſſárze według zwyczáiu *Officij ſui juſtitiam injuriatis* bez żadney odwłoki, adminiſtrowáć powinni, á oraz iákoby ſkuteczne uſpokoienie Vkráiny doſzło: ſtaráć ſię będźiemy, y Woyſko Záporoſkie *in obſequio Reipublicæ conſervabimus*.

Ponieważ Moſt pod Wárſzáwą byłby bárdzo wygodny Stanom Rzeczypoſpolitey, tedy *accedente Conſenſu Ordinum* ná pámięći go mieć będźiemy.

O Tátárách w Wielkim Xięſtwie Litewſkim ośiádłośći máiących, y ſłużbie od nich woienney według Praw pod kommendą Szláchćicá ośiádłego należytey, *juſtam ex æquo rationem obſervabimus*, y przeſtrzegáć tego będźiemy, áby w tym cáła Rzeczpoſpolita iáko oſobliwie Wielkie Xięſtwo Litewſkie żadnego *præjudicium* nie miáłá: *Salvis nihilominùs illorum Privilegijs*.

Miáſtá Stołecznego Krákowá Práwá, Przywileie, wſzyſtkie *Prærogativas*, *&* *Immunitates quasvis antiquas*, *&* *recentes* ſtwierdzamy, y o ſpoſobie porátowánia iego iáko znácznie upadáiącego, ná przyſzłey Koronacyi Náſzey zniozſzy ſię z Stánámi Rzeczypoſpolitey pomyślemy.

A lubo Fortece wſzyſtkie, ták Koronne iáko y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego reſtaurowáć, y ile z Nas bydź może opatrywáć obiecuiemy oſobliwie iednák Miáſto Lwow, iáko oſtátnią záſłonę, y *Antemurale* Kráiow, *&* *totius Chriſtianitatis*, iáko naylepiey y nayprędzey opátrzyć, y ufortyfikowáć *curabimus*. A że to Miáſto nigdy w ſobie *Diſſidentes* nie miáło, y do tych czás nie ma, przy dawnych Práwách, y Przywileiach one konſerwowáć będźiemy; y áby Kommendant nigdy tám nie bywał *Diſſidens* ále *RomanoCatholicus* deklaruiemy, y Zydom *ultra Privilegia antiqua* wynośić ſię z ulic ſwoich, y ćiſnąć do Miáſtá ná mieſzkánie nie pozwolemy.

To też oſobliwie Rzeczypoſpolitey *ſpondemus*, że Zydow do żadnych funkcyi ták ná Cłach, Mytách, Komorach, przykomorkách, Adminiſtrácyách, y Arendach wſzelkich Dobr Náſzych y Ekonomii *quocunq̃ Titulo* záżywáć nie będźiemy, áni dopuśćiemy. A tę Náſzę

ſponſi-

ſponſionem pro perpetuo effato & irrevocabili mieć chcemy, dekláruiąc, że inquantumby ktorykolwiek z Zydow do wzwyż pomienionych funkcyi intereſſuiący ſię, *ſive prætextu factoratûs, ſive alio quovis colore* od kogokolwiek był *deprehenſus. ipſo facto pro Infami cenſetur*, y luboby był od kogokolwiek ſkonfundowány, y pobity, nie powinni my mu, áni Práwá inſzym Zydom ſłużące, áni Protekcyá Náſzá, *cujuſcunq; alteriûs ſuffragari.*

Práwá tákże y Przywileie Miáſt wſzyſtkich y Miáſteczek, ták Koronnych, iáko y W. X. Lit. & *annexarum Provinciarum* do tychże Páńſtw, ktore ná Seymie *Coronationis* Nam podáne będą, ápprobowáć y konfirmowáć będźiemy.

Iz dla nawáłnośći ſpraw ná ten czás Rzeczypoſpolitey do námowy wſzyſtkich exorbitancyi Stanom Koronnym y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego *cum annexis eò Provincijs* przyść nie mogło; ná teráźnieyſzey Elekcyi, *de modo Iuſtitiæ diſtributivæ*, o porządku pod czás *Interregnum, de correctura Iurium, compoſitione inter Statûs, de Commercijs Gedanenſibus*, wárowáły to u Nas Stany Koronne y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego *cum annexis Provincijs* żeby cokolwiek zá Anteceſſorow Náſzych Krolow Polſkich *ex orbita* wypádło przećiwko Práwu Poſpolitemu, wſzyſtko to w klubę ſwą wprawić y do exekucyi ſwoiey przywieść, ták iákoby ſię w niczym Práwu Poſpolitemu nie derogowáło, nie dopuſzczáiąc Praw ináczey interpretowáć tylko iáko ktore w ſobie brzmią; áni ná *exempla* przećiwne reſpektuiąc, tákże exorbitáncye *Diſſidentium in Religione Chriſtiana*, y reſtytucye ſkłádow w Mieśćie Gnieźnie y Toruniu & *aliis Civitatibus in Regno ac Magno Ducatu Litvaniæ ac Provinciis eò annexis*, poniewaź ná Seymie *Electionis* teráźnieyſzym tráktowáne bydź nie mogły, uſpokoić ná Seymie *Coronationis* obiecuiemy.

A iż ſię wſzyſtkie inſze iáko ſię wyżey námieniło exorbitancye, y *gravamina* ná Seymie *Electionis* ſkończyć áni opiſać nie mogły, tedy kontynuowánie ich; do przyſzłego da Bog Seymu *Exorbitantiarum* tudźież y *juſta deſideria* większych Miaſt Pruſkich *per receſſum* odkłádamy, ktore przed inſzemi máteryámi odpráwowáć ſię máią.

A ná oſtátek wſzyſtkie Práwá, Swobody, Wolnośći, wſzelkich Oſob Przywileiá, Státuta Koronne, y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego, & *annexarum Provinciarum* wſzyſtkim Stanom Duchownym, *Romani & Ritûs Græci unitorum*, y Swieckim *Incorporatis eoq; annexis Provincijs, Academiæ Cracovienſis, Zamoſcienſis*, iáko y Miáſtom wſzyſtkim należące y *juſtè & legitimè* nádáne. Wſzem w obec y káżdemu z oſobná, y Artykuły wſzyſtkie ná Koronácyách Krolow IchMćiow Henryká, Stefaná, Zygmuntá Trzećiego, Włádyſłáwá Czwartego y Ia-

Iana Káźimierzá, Micháła, Iana Trzećiego Antecessorá Náſzego poſtánowione, & *coæquationem Iurium atq́ Ordinationem* Trybunału, tudźież repartycyi y lokácyi woyſká Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego ná Seymie Elekcyi teráźnieyſzey zgodnie námowne, tákże y te, ktore ná przyſzły da Bog Koronácyi, y ná drugich Seymách, zá ſpolną wſzech Stanow zgodą umowione y poſtánowione będą trzymáć, wcále chowáć, y one *in omnibus eorum Punctis*, & *Clauſulis, Conditionibus, nexibus* & *ligamentis adimplere*, tákże y *Literas confirmationis Iurium*, & *Pactorum* dáć, *exemplo Prædeceſſorum Noſtrorum* y przykłádem Nayiáśnieyſzego Królá IegoMći Antecessorá Náſzego obiecuiemy.

A ieślibyśmy (czego Boże uchoway) co przećiwko Práwom, Wolnośćiom, Artykułom y Kondycyom wſzyſtkim wykroczyli, ábo czego nie wypełnili, tedy Obywátele Koronni Oboygá Národow, od poſłuſzeńſtwá, y wiáry Nąm powinney wolnymi czyniemy, wedle Konſtytucyi *Anni Milleſimi Sexcenteſimi Noni*.

STANISŁAW DĄBSKI Biſkup Kujáwſki, *mp*.
Jan Kryſzpin Kierſzenſzteyn Biſkup Zmudzki.
Stániſław Jábłonowſki Káſztelan Krákowſki, Hetman Wielki Koronny.
Woyćiech Konſtánty z Goráiá Brezá Woiewodá Poznáńſki, Staroſtá Nowodworſki.
Jozef Boguſław Słuſzká Káſztelan Wileńſki, Hetman Polny Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego.
Zygmunt Dąbſki Woiewodá Brzeſki, Kujawſki, Stároſtá Inow.
Jan Jábłonowſki Woiewodá Wołyńſki.
Jan Gnińſki Woiewodá Pomorſki.
Fránćiſzek Gałecki Káſztelan Poznáńſki, S. B. *Salvâ indemnitate* Skárbu I. K. M.
Przecław Stefan Szembek Káſztelan Woynicki.
Melchior Gurowſki Káſztellan Gnieźnieńſki, Stároſtá Kośćiańſki *mpp*.
Euſtachi Grotthus Káſztelan Zmuydzki.
Fránćiſzek Grzybowſki Káſztelan Inowłocławſki, Deputat z Senatu *ad Pacta Conventa, Salvis Iuribus Ducatûs Maſoviæ*, & *Salvâ Indemnitate* Urzędu Podſkárbſtwá Nadwornego Koronnego, *mpp*.
Jan Sierakowſki Káſztelan Bełſki, Tyſzowiecki Stároſtá.
Michał Kaźimierz Końcieł Káſztelan Witebſki, *Sálvis Iuribus Coæquationis Repartitionis*, & *Locationis*, & *Ordinátionis cum Contentis omnibus*.
Stániſław Morſztyn Káſztelan Czerſki, *Salvis Iuribus* & *Conſvetudinibus Reipublicæ*.
Jan Przebendowſki Káſztelan Chełmińſki, *Salva Indemnitate Theſauri Proventuum Menſæ Regiæ*.
Jákub z Błeſzná Błeſzyńſki Káſztelan Miedzyrzecki, Deputat *ad Pacta Conventa mpp*.
Jan Proſki, Káſztelan Czerniechowſki.
Jan z Brzeźin Lanckorońſki Káſztelan Rádomſki, *m. pp*.
Krzyſztof Skarbek Káſztelan Hálicki, Deputat z Senatu *ad Pacta Conventa Salvis Iuribus Romanæ Catholicæ Eccleſiæ*, & *Iuribus Ducatus Maſoviæ*.

Mikołay

Mikołay Jan Krąsieński Káſztelan Máłogoſki, *m. pp.*

Andrzey Pruśinowſki Káſztelan Połániecki.

Jan z Chomęćic Moráwſki Káſztelan Przemęcki, *ad Pacta Conventa Deputatus, Salvis Immunitatibus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, & Iuribus totius liberæ Reipublicæ, m. pp.*

Woyćiech Krąkowſki, Káſztelan Krzywiński, Stároſtá Obor: *ad Pacta Conventa Deputatus.*

Jozef Stániſław Potocki, Káſztelan Kámieńſki.

Máćiey z Bużeniná Pſtrokońſki, Káſztelan Spicimirſki, Deputat *ad Pacta Conventa m. pp.*

Ludwik Konſtánty ná Oborách Oborſki, Káſztelan Liwſki.

Michał z Wielkiego Rylſka Rylſki Káſztelán Goſtyńſki, Deputat náznáczony *ád Pacta Conventa.*

Márcyan Scibor z Chełmá Chełmſki, Obożny Wielki Koronny, Pułkownik Rzeczypoſpolitey, Deputat Woiewodztwá Krákowſkiego.

Athánázy Miączyńſki Podſkárbi Nadworny Koronny, Deputat Woiewodztwá Czerniechowſkiego, Pułkownik I. K. M. *cum Proteſtatione contra certa Puncta Indemnitati Theſauri & Bonorum Menſæ Regiæ præjudicioſa, m. pp.*

Alexander Jan Jábłonowſki, Chorąży Koronny, Deputat *ad Pacta Conventa*, Woiewodztwá Bełſkiego, z Ziemie Buſkiey, *Salvis Iuribus Romanæ Eccleſiæ per omnia necnon contra Proteſtationes Diſſidentium.*

M. Kryſzpin Kierſzenſzteyn Podczáſzy W. X. Litewſkiego, Deputat Mińſkiego Woiewodztwá, *ad Pacta Conventa.*

Krzyſztof Komorowſki Kuchmiſtrz W. X. Litewſkiego, Stároſtá Powiátu Wołkowiſkiego, Deputat *ad Pacta Conventa, Salvâ per omnia in integro Coæquatione Iurium, Repartitione, Locatione* Woyſká W. X. Litewſkiego, *Ordinatione* Trybunału W. X. Litew:

Ludwik Poćiey Podkomorzy, Deputat *ad Pacta Conventa*, Woiewodztwá Brzeſkiego, Stároſtá Powierſchniáńſki, *Salvâ in toto Coæquatione, Locatione, & Repartitione.*

Wácław Láſocki Podkomorzy Zákroczymſki, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Szczęſny ná Kraſney Woli Krąśińſki, Podkomorzy, Poſeł, y Deputat, *ad Pacta Conventa* z Ziemie Ciechánowſkiey.

Ian Czećiſzewſki Podkomorzy Liwſki, Regowſki Stároſtá, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Ian Káźimierz ná Brzeźnie Brzeźińſki Podkomorzy, Márſzáłek Sądow Kápturowych, y Pułkownik Ziemie Nurſkiey, Deputat *ad Pacta Conventa m. pp.*

Ludwik Antoni ná Láſoćinie Láſocki, Stároſtá Ziemie Zákroczymſkiey, Deputat *ad Pacta Conventa*, Pułkownik I. K. M.

Ian Szembek Stároſtá Biecki.

Iozef Piegłowſki Stároſtá Vyſki, *m. pp.*

Stániſław Michał Ian Bąkowſki Podkomorzy, y Poſeł Woiewodztwá Chełmińſkiego, *cum Proteſtatione contra Puncta Immunitatem Bonorum Menſæ Regiæ aggravantia.*

Adam Tárło Stároſtá Stężycki, Deputat *ad Pacta Conventa*, z Wodztwá Sendomirſkiego.

Stániſław ná Kozánách Rukiewicz Inſtygator W. X. Litewſkiego, Woyſki Grodźieńſki, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Michał Káźimierz Pác, Stároſtá Wáſilkowſki, Deputat *ad Pacta Conventa*, Powiátu Orſzáńſkiego.

Hippolyt z Czechánowcá Czechánowiecki, Stároſta Opeſki, Poſeł Bráſławſki, *m. pp.*

Iozáfat Zubá Stároſtá Kośćiáńſki, *ad Pacta Conventa* Deputat.

Iánus Korybuth Xiążę Wiśniowiecki, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Felix Nikodym z Czechánowcá Czechánowiecki, Stároſtá Stegwilſki, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa*, Woiewodztwá Połockiego, *Salvis per omnia Iuribus Coæquationis.*

Michał ná Chálcu Chálecki Stároſtá Mozyrſki, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Krzyſztof z Brátoſzyná Deſzpod Zenowic, Márſzáłek Ośmiáńſki, Deputat *ad Pacta Conventa*, z Powiátu Ośmiáńſkiego.

Kázimierz Włádysław z Biegánowá Biegáńſki, Márſzáłek Bráſłáwſki, Deputat *ad Pacta Conventa* z Powiátu Bráſłáwſkiego.

Theophil Olędzki Márſzáłek Powiátu Wołkowiſkiego, *Salva per omnia Coæquatione Iurium, Repartitione, Locatione, & Ordinatione* Trybunału W. X. Lit. iáko Deputat *ad Pacta Conventa m. pp.*

Adam Rzewuſki Stárosta Wyſzeńſki, Deputat *ad Pacta Conventa*, Woiewodztwá Podolſkiego.

Ian Wyzycki Chorąży Kijowſki, Porucznik Huſſárſki, Iáśnie Wielmożnego I.M. Paná Márſzałká Wielkiego Koronnego, Poseł, y Deputat *ad Pacta Conventa*, tegoż Woiewodztwá *cum Solenni Protestatione* przeciwko wyrážonemu *in Pactis Conventis* Punktowi, áby Senatorowie, y Stárostowie Grodowi nie mieli Regimentow, y Chorągwi.

Ierzy Dziedoſzycki Stárostá Zydáczewſki, Deputat *ad Pacta Conventa* z Woiewodztwá Podolſkiego *cum Solenni Protestatione*, przećiwko wyrážonemu Punktowi reſpektem tego, żeby Senatorowie y Stárostowie Sądowi nie mieli Chorągwi, y Regimentuw, iáko rácyámi *nullatenus convictus*.

Ian Károl Orzechowſki Rogála Biberſztein, Chorąży Lubelſki, Deputat *ad Pacta Conventa Salvis per omnia Iuribus Dissidentium in Religione Christiana, non obstantibus qvibusvis Protestationibus cum Solenni Protestatione* przećiwko Punktowi, áby Stárostowie Sądowi, Regimentow nie mieli y Chorągwi.

Mikołay Kosákowſki, Chorąży Zytomirſki, Deputat Woiewodztwá Lubelſkiego *ad Pacta Conventa Salvis Iuribus per omnia dissidentium cum Protestatione* przećiwko Punktowi, áby Stárostowie Sądowi Regimentow nie mieli miec.

Ian Kroſnowſki Chorąży Podolſki, Deputat *ad Pacta Conventa*, z Woiewodztwá Podolſkiego.

Stániſław Dziedoſzycki Chorąży Trębowolſki, Deputat Woiewodztwá Ruſkiego, Ziemi Lwowſkiey *ad Pacta Conventa.*

Ian Ignácy Waśilewſki Stárostá Narewſki, Pułkownik I. K. M. Deputat *ad Pacta Conventa.*

Páweł ná Sien cy Sienicki Chorąży Ziemie Czerſkiey, Deputat *ad Pacta conventa, Salvis Iuribus Ducatûs Masoviæ.*

Kázimierz Woyćiech z Mokronow Mokronowſki, Chorąży, y Rotmiſtrz, Deputat *ad Pacta Conventa*, Ziemie Wárſzáwſkiey.

Michał z Koźielſka Puzyná, Stárostá Werbkowſki, Rothmiſtrz Powiátu Wąſowſkiego, Poseł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Ziemie Wiſkiey.

Woyćiech Oborſki Chorąży Ziemie Liwſkiey.

Ian Stániſław ná Zaleśiu Zaleſki, Chorąży Ziemie Nurſkiey, Stárostá Suráſki, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Michał Łodźińſki, Chorąży Zakroczymſki ſwoim y Brátá ſwego Mikołáiá Łodźińſkiego imięniem.

Mikołay Stefan *de Krulcow Radecz* Rádecki, Chorąży Horodelſki, Pułkownik I. K. M. Deputat *ad Pacta Conventa, Salvâ per omnia fide Romana Catholica contra Protestationes Dissidentium.*

Márcyan Dominik Wołłowicz, Chorąży Woiewodztwá Mśćiſławſkiego, Deputat *ad Pacta Conventa, Salvâ per omnia in integro Cœquatione Iurium* Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego, *Repartitione, Locatione* Woyſká, *& Ordinatione* Trybunału Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego.

Krzyſztof ná Bákſztách Zawiſzá Stárostá Mińſki, Piſarz W. X. Litewſkiego, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Fránćiſzek Iáſtrzębſki Sędźia, y Piſarz Kápturowy, Poseł, y Deputat z Ziemie Hálickiey, m. .pp

Theodor Łukomſki Sędźia, Deputat *ad Pacta Conventa* Woiewodztwá Witebſkiego *Salvâ per omnia Cœquatione, & Ordinatione* W. X. Litewſkiego.

Iozef Kázimierz Hutko Podſędek, y Deputat Woiewodztwá Witebſkiego, *Salvâ in integro Coæquatione, Repartitione, Locatione, & Ordinatione* Trybunału W. X. Litewſkiego, *ad Pacta Conventa.*

Gáſpar

Gáſpár Iáſtrzyk *in Koźiki* Koźikowſki, *Subiudex Terræ Łomzenſis ad Pacta Conventa Deputatus.*
Prokop Lipſki Stolnik Wſchowſki, Piſarz Grodzki Poznáńſki, Deputat *ad Pacta Conventa* Woiewodztwá Poznáńſkiego.
Stániſław Mákowiecki, Stolnik Látyczewſki, Podſtárośći, y Sędźia Grodzki Kámieniecki, Deputat z Woiewodztwá Podolſkiego, *ad Pacta Conventa.*
Stániſław Iozef z Obor Czoſnowſki, Stolnik, y Rothmiſtrz Ziemie Wárſzáwſkiey, Deputat *ad Pacta Conventa.*
Hieronym Aloyſi Zábá Stolnik Mśćiſławſki, Deputat *ad Pacta Conventa.*
Ian Włádyſław Kunat ná Wyrozęmbách Wyrozembſki, Stolnik Mielnicki *ad Pacta Conventa conſcribenda* Deputat.
Boguſław Ian Ipoborſki Lenkiewicz, Stolnik, y Deputat, *ad Pacta Conventa* Powiátu Mozyrſkiego.
Michał Szczuká Ciwon, Piſarz Ziemſki Woiewodztwá Trockiego, Deputat *ad Pacta Conventa.*
Ian Stániſław Bokiey, Podſędek, y Deputat *ad Pacta Conventa* Woiewodztwá Trockiego.
Hieronym Bronikowſki, Podſtoli Poznáńſki Deputat *ad Pacta Conventa* przy Wolnośći, y Práwách.
Adam Drohoiowſki Stolnik Ziemie Bielſkiey, Deputat *ad Pacta Conventa ſalvo Iure Vice-Theſaurariatûs Regni perſonis Sæcularibus, tam Statutis antiquis, quàm & Conſtitutionibus recentioribus firmato.*
Károl Rey Podſtoli Ziemi Chełmſkiey, Poſeł, y Deputat z teyże Ziemi Chełmſkiey *ad Pacta Conventa.*
Stániſław z Obor Czoſnowſki Łowczy Wárſzáwſki, Rothmiſtrz, y Poſeł Ziemi Nurſkiey Powiátu Kámienieckiego, Deputat *ad Pacta Conventa, Salvis Iuribus Ducatûs Maſoviæ, & Religionis Orthodoxæ.*
Stániſław z Przerádowá Przerádowſki Podſtoli; y Piſarz Grodzki Woiewodztwá Nowogrodzkiego, Deputat *ad Pacta Conventa.*
Stániſław Opácki, Podczáſzy Zytomirſki, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Ziemi Wiſkiey.
Fráńćiſzek Aloyzy Łoſki, Podczáſzy, y Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Ziemie Zákroczymſkiey Sędźia, y Podſtárośći Grodzki Wárſzáwſki.
Zygmunt Strzałkowſki, Stolnik Zákroczymſki, Deputat.
Iozef Gábryel Ciećiſzewſki Podczáſzy, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Ziemi Liwſkiey. *m. pp.*
Vilhelmus Fridericus Bucholc Stolnik Inflántſki, Poſeł Powiátu Vpitſkiego, y Deputat *ad* Pacta *Conventa, Salvis Iuribus, & Immunitatibus* Xięſtwá Inflántſkiego, *& Diſſidentium in Religione,* tákże *cum acceptatione Coæquationis recenter* poſtánowioney *in omnibus Punctis, & Clauſulis,*
Ian Káźimierz z Biegánowá Biegáńſki Stolnik Bráſławſki, Deputat *ad Pacta Conventa.*
Stániſław Dunin Kárwicki Cześnik, y Deputat *ad Pacta Conventa* Woiewodztwá Sándomirſkiego, *Salvâ pace Diſſidentium, & Iuribus eorum non obſtantibus quibusvis Proteſtationibus.*
Stániſław Przerębſki Cześnik Sierádzki, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa.*
Mikołay Gidźiński Cześnik Ziemie Sánockiey, *cum Solenni Proteſtatione,* przećiwko temu Punktowi, áby Senatorowie, y Stároſtowie Sądowi Chorągwi nie mieli, Deputat Woiewodztwá Ruſkiego, Ziemie Lwowſkiey.
Alexánder Kaźimierz Wołłowicz, Cześnik Grodźieńſki, Deputat *ad Pacta Conventa.*
Piotr Włádyſław z Boglewicz Boglewſki, Cześnik Ziemie Czerſkiey, Deputat *ad Pacta Conventa, Salvis Iuribus per omnia Ducatûs Maſoviæ.*
Fráńćiſzek z Obor Czoſnowſki Cześnik, y Deputat *ad Pacta Conventa* Ziemie Wárſzáwſkiey.
Káźimierz Láſocki Podſtoli Wiſkiey Ziemi, Deputat, y Poſeł.
Caſimirus Bielſki Pincerna Terræ Varſavienſis Caſtrenſis, & Iudiciorum Capturalium Lublinenſium Notarius, Nuncius Terræ Lomzenſis, Deputatus ad Pacta Conventa, Salvis

H 2 *Præro-*

Prærogativis, & Immunitatibus Sereniſſimorum Principum, Regiorum Modernorum, tum Salvis Prærogativis Supremorum Miniſtrorum, & Ducum Regni, ac Magni Ducatus Lit: cum Proteſtatione contra Puncta diminutionem Menſæ Regiæ, & præiudicium Proventibus Regiis præſeferen. m. pp.

Mikołay z Krolewicz Krolewſki, Podczáſzy Brzeſki, Poſeł, y Deputat Ziemie Nurſkiey, Powiátu Kámienieckiego, *ad Pacta Conventa. m. pp.*

Zygmunt Benedykt z Chrząnową Chrząnowſki, Cześnik, y Deputat *ad Pacta Conventa* Woiewodztwá Brzeſkiego, *Salva per omnia Coæqvatione Iurium, Locatione & Reparatione* W. X. Litewſkiego, tákże *ordinatione* Trybunału Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego.

Ian Káźimierz Tomaſzewic, Cześnik Mozyrſki, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Piotr Erneſt z Kczewá Kczewſki, Piſarz Ziemſki Lemburſki, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Coventa* Woiewodztwá Pomorſkiego *cum Solenniſſima Proteſtatione reſpectu immutati Puncti Leoburgen: & Bitovien: Diſtrictuum, & non ita connotati, uti ex mente publica, in favorem horum Diſtrictuum conceptum erat, Necnon alterius ſuppreſſi Puncti ratione eliberationis Ælbingæ à prætenſionibus Sereniſſimi Electoris Brandnburgici.*

Stefan Konſtánty Fálędzki, Sądowy Ziemſki Tucholſki, Deputat z Powiátu Tucholſkiego, y Poſeł

Kázimerz Ciſſowſki Sądowy Ziemſki Tucholſki, Poſeł, Deputat, z Powiátu Tucholſkiego.

Stánisław Młocki, Woyſki Ziemie Zakroczymſkiey, Deputat *ad Pacta Conventa Iuratus, Salvis Iuribus Ducatus Maſoviæ, cum Diſſidentibus.*

Fránćiſzek Alexánder Szembek, Burgrabiá Krákowſki, Marſzałek Sądow Kápturowych Woiewodztwá Sandomirſkiego.

Ian z Gosłáwic Paſek, Komornik Ziemſki Krákowſki.

Stánisław Krzywkowſki, Strażnik Mśćisłáwſki, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa.*

Theophil Biſpink, Miecznik Stárodubowſki, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa* z Powiátu Stárodubowſkiego.

Stánisław Bronikowſki Skarbnik Zytomirſki, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Fránćiſzek Hryniewicki Skárbnik Ziemie Bielſkiey, Deputat *ad Pacta Conventa* Woiewodztwá Poznáńſkiego.

Woyćiech Fránciſzek Załęſki, Skárbnik Mielnicki, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Ziemie Zakroczymſkiey.

Valerianus Naramowſki Burgrabius Terreſtris Poſnanienſis, Deputatus ad Pacta Conventa Palatinatûs Poſnanienſis.

Stefan Stániſław Grzybowſki, Chorąży Huſárſki, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Woyćiech Andrzey z Kraſnego Kráśinſki, Poſeł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Ziemie Ciechánowſkiey. *m. pp.*

Mattheuſz ná Lipinach Płochocki, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Kázimierz Ptak, Piſarz Grodzki Stárodubowſki, Poſeł, y Deputat, *m. pp.*

Andrzey Piotr Chrząſtowſki, *m. pp.*

Krzyſztof z Dobni Dobinſki, Łowczy Goſtynſki.

Ioannes Łukomſki Iudex Capturalis Poſnanienſis, Nuntius, & Deputatus ad Pacta Conventa.

Ioannes a Skrzynno Dunin, Nuntius Palatinatûs Poſnanienſis, & Deputatus ad Pacta Conventa.

Stániſſaw Moráwſki, Deputat *ad Pacta Conventa* z Woiewodztwá Poznáńſkiego, *Salvis Immunitatibus Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, & Iuribus totiûs Reipublicæ.*

Albertus in Parcow Parcewſki, Deputatus ad Pacta Conventa Palatinatûs Poſnanien.

Alexander Rádlicz Házá, Deputat *ad Pacta Conventa* z Woiewodztwá Poznáńſkiego, *Salvis Iuribus, & libero Exercitio Diſſidentium in Religione.*

Fránćiſzek z Błeſzná Błeſzyńſki, Deputat *ad Pacta Conventa,* Woiewodztwá Poznáńſk.

Dobrogoſt z Bytyniá Kornátowſki, *Iuribus, & Libertatibus, omnibus Diſſidentium in Religione Chriſtiana Salvis, non obſtantibus quibusvis Proteſtationibus.*

Stániſſaw Koſzutſki, Deputat z Woiewodztwá Káliſkiego *ad Pacta Conventa.*

Sebáſtyan Házá Rádlicz, Deputat *ad Pacta Conventa* z Woiewodztwá Káliſkiego, *Salvis Iuribus, & Libero exercitio Diſſidentium in Religione Chriſtiana quibusvis non obſtantibus Proteſtationibus.*

Woy-

Woyćiech Stánisław ná Szygách Szygowski, Poseł z Ziemie Rożáńskiey, y Deputat *ad Pacta Conventa.*

Woyćiech ná Bużeninie Pstrokoński, Kásztelánic Brzeski, Kuiáwski, Poseł Woiewodztwá Sierádzkiego, y Deputat *ad Pacta Conventa.*

Ian Pstrokoński Kásztelánic Brzeski, Kuiáwski, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Ian Záleski Porucznik Powiátu Rádomskiego, Deputat *ad Pacta Conventa.*

Konstánty Pstrokoński, Kásztelánic Brzeski, Kuiáwski.

Andrzey Dąbski Woiewodźic Brzeski, Kuiáwski.

Alexánder Ruszkowski Podstolic Brzeski, Kuiáwski.

Fránćiszek Máćiey Iárnowski, Łowczy Brzeski, Kuiáwski, iáko Deputat *ad Pacta Conventa.*

Máćiey Fránćiszek Iárnowski, Łowczy Brzeski, Kuiáwski.

Zygmunt Iárnowski, Podczászyc Nowogrodzki.

Maurycy Káźimierz ná Maurycynie Głogowski, Deputat *ad Pacta Conventa* z Woiewodztwá Bełzkiego, *Salvá per omnia fide Romana Catbolica cõtra Protestationes Dissidentiũ.*

Michał Bogusław Kośćieł, Chorąży Rothy Páncerney, Deputat *ad Pacta Conventa, Salva per omnia in integro Coæquatione Iurium* W. X. Lit. *Repartitione Locatione* Woyská, *&* *Ordinatione* Trybunału W. X. Lit.

Ian Páweł z Lubieńcá Lubieniecki, Pułkownik I. K. M.

Alexánder Bielicki, Sędźic Ráwski.

Andrzey Dźiewánowski, Poseł Ziemie Dobrzyńskiey.

Ernest Chryzostom Dorpowski z Dorposzá Auditor, Generał Poseł Woiew. Chełmińsk.

Fránćiszek Mikołay Záleski, Poseł Woiewodztwá Chełmińskiego.

Mikołay Máćiey Bystrąm, Poseł Woiewodztwá Chełmińskiego, y Deputat.

Mikołay z Báierzá Báierski, Poseł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Woiewodztwá Chełmińskiego, *Salvo & illæso Iure, Aviti Indigenatûs Terrarum Prussiæ, cum Protestatione ratione Puncti Eliberationis, & Incorporationis ad Palatinatum Pomeraniæ, Districtuum Leoburgen: & Bitovien: atq; Ælbingæ à Serenissimo Electore Brandeburgico, cum consensu Statuum formati & nunc cum præiudicio immutati.*

Krzysztof Czápski Poseł, y Deputat Woiewodztwá Málborskiego.

Michał Leżeński, Poseł, y Deputat z Woiewodztwá Málborskiego *ad Pacta Conventa, Salvis & illæsis Iuribus, & Immunitatibus Indigenatûs Terrarum Prussiæ.*

Ignácy Stánisłáwski, Deputat *ad Pacta Conventa,* y Poseł.

Ian Kleist, Deputat *ad Pacta Conventa,* y Poseł.

Jákub Zygmunt Rybiński, Poseł, y Deputat *ad Pacta Conventa* z Woiewodztwá Pomorskiego, *Salvis Iuribus, & Immunitatibus Terrarum Prussiæ, & specialiter Iure avito Indigenatûs salvo & illæso, cumq; simili Protestatione contra immutationem nonnullorum Punctorum.*

Wálenty Máćiey z Szonowká Arcemberski, Poseł Woiewodztwá Pomorskiego, y Deputat, *ad Pacta Conventa, Salvis & illæsis Iuribus, & Immunitatibus Indigenatûs Terrarum Prussiæ, cum Protestatione respectu immutatis Puncti Eliberationis Districtuum Leoburgen: & Bitovien: & Incorporationis ad Palatinatum Pomeraniæ, à quo ante recessit. Necnon eliberationis Ælbingæ à prætensionibus nuncupatis Serenissimi Electoris Brandeburgici.*

Ventura Brygánty Radzcá, Poseł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Miástá Krákowá.

Ierzy Romuáld Schedel Radzcá, Poseł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Miástá Krákowá.

Páweł Nieśniewski, Sekretarz, Poseł, y Deputat, *ad Pacta Conventa* Miástá Krákowá.

Dominik Wilczek I. K. M. Sekretarz, y Assessor Sądow Zadwornych, Radzcá, Poseł, y Deputat *ad Pacta Conventa* Miástá Lwowá.

Ian Stánisław Mośćicki, P. D. Sekretarz, Poseł, y Deputat, *ad Pacta Conventa* Miástá Lwowá.

Quos quidem Pactorum Conventorum Articulos inter Status Serenissimæ Reipublicæ Polonæ ab una, & Serenissimum Electum Novum Regem parte ab altera, per supra nominatum Illustrem, & Magnificum Dominum JACOBUM HENRICUM BARONEM *de* FLEMING *Oratorem, & Ablegatum Extraordinarium ejusdem Serenissimi* ELECTI *Novi* REGIS, *vigore Plenipotentiæ Ejus, (tenoris sequentis.*

FRIDERICUS AUGUSTUS

DEI Gratiâ DUX Saxoniæ, Iuliæ, Cliviæ, Montium, Angriæ, & Vestfaliæ, Sacri Romani Imperij Archi-Mareschallus & Elector, Landgravius Thuringiæ, Marchio Misniæ, necnon Superioris ac Inferioris Lusatiæ, Burgravius Magdeburgi, Principali Dignitate Comes, Henneberg, Comes Marcæ, Ravensbergi, & Bartij, Dominus in Ravensztein &c. &c.

Postquam præmissa maturâ deliberatione, & ipsâ ultrò Divinâ disponente Manuductione in animum induximus, ad Solium Regni Poloniæ per inclyta Liberrimæ Gentis Vota aspirare, & perennem Serenissimæ Reipublicæ Polonæ vovendo felicitatem, in hoc calamitoso Interregni tempore, subsidium & emolumenta publica ex futura Electione Nostra repræsentare, illicò ad Comitia Electionis Statuum, & Ordinum Regni ad evincendum gloriosum conatum Nostrum, Extraordinarium Ablegatum Nostrum, Magnificum IACOBUM HENRICUM BARONEM de FLEMMING Intimum Nostrum Camerarium & Colonellum Regiminis in Exercitu Nostro. Necnon Marschallum hæreditarium Ducalis Pomeraniæ, Nobis fideliter dilectum amandamus, & expedimus præsentibus, Dantes & concedentes eidem omnimodam Plenipotentiam & Potestatem, Non solùm Propositiones & oblationes in rem, & favorem Serenissimæ Reipublicæ faciendi, publicè declarandi, conclusivè definiendi, sed & ipsa Pacta Conventa, cum Statibus, & Ordinibus Regni ineundi, & conficiendi, plenariè tractandi, & determinandi, & quidquid per eundem Memoratum Extraordinarium Ablegatum Nostrum, actum, gestumvè, promissû, & conventum fuerit, Nos id pro rato, & grato habituri sumus, ac si ipsimet Præsentes, in Persona propria, id faceremus: firmum, & stabile servaturi, & inviolabiliter adimpleturi, ac nullo unquam tempore in Contrarium ituri, aut venturi, neq; directè, neq; indirectè, sed firmissimè uti præmissum est, observaturi. In quorum solidiorem firmitudinem Manibus Nostris præsens Instrumentum Plenipotentiæ cum Subappressione Sigilli Nostri Electoralis Secretioris Subscripsimus. Datum Viennæ 3. Iunij. Anno Domini, Millesimo, Sexcentesimo, Nonagesimo Septimo. FRIDERICUS AUGUSTUS ELECTOR, (Locus Sigilli Electoralis Secretioris,) *conscriptos, & conclusos in omnibus eorum Punctis, Clausulis, & Conditionibus propter evidentiùs robur perpetuæ firmitatis Supradictus Illustris & Magnificus Orator, & Ablegatus Extraordinarius Nomine, & loco Serenissimi Electi Novi Regis publicè in præsentia Statuum, & Ordinum Regni, ac Magni Ducatus Lithvaniæ Iuramento personali comprobavit, juxta Rotham ejusmodi. Ego IACOBUS HENRICUS Spondeo & Sanctè juro ad hæc Sancta Christi Evangelia Domino DEO Omnipotenti in Sancta TRINITATE Uni. Quia, hos omnes Articulos Pactorum Conventorum, quos cum amplissimis Statibus Regni, & Magni Ducatûs Lithvaniæ, annexarumq; Provinciarum, ac Universâ Serenissimâ Republicâ, Nomine Serenissimi Electoris Saxoniæ, nunc verò Electi Poloniarum REGIS, & Magni Ducatûs Lithvaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, &c. &c. Domini mei Clementissimi, in præsenti Electione constituimus, transegimus, & conclusimus; Serenissimus Elector Saxoniæ, nunc verò Electus Poloniæ REX, in omnibus & Singulis eorum Punctis, Clausulis, Ligamentis, & Conditionibus, ita, ut nec generalitas specialitati, nec specialitas generalitati deroget, ratos habebit, Sacrosanctè observabit, & manu tenebit, & confirmabit, & adimplebit; illosq; juxta Instrumentum Denuntiationis Sacramento Iuramenti confirmabit. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Ejus Passio.*

In cujus rei certius ac fidelius testimonium, eadem Pacta Conventa Subscriptionibus manuum firmata & stabilita sunt. Actum & Datum in Campo Electorali inter Varsaviam, & pagum Wola, in Comitiis Magnis Electionis Novi REGIS. Die Vigesima Septima Iunij. Anno Dñi, Millesimo, Sexcentesimo, Nonagesimo Septimo.

DIPLO-

DIPLOMA ELECTIONIS.

MICHAEL STEPHANVS CARDINALIS RADZIEIOWSKI

Archiepiscopus Gnesnensis, Legatus Natus Regni Poloniæ, & M. D. L. Primas Primusq; Princeps, Senatores, Officiales, atq; Inclytus Equestris Ordo Regni, & Magni Ducatus Lithvaniæ.

In Nomine Sanctissimæ ac Individuæ Trinitatis.

Significamus præsentibus Literis Nostris quorum interest universis & singulis. Quod cùm attonitus spectet Orbis Reges ac Dominos Nostros non sorte nascendi Nobis tradi, sed sola virtute & gloria conspicuaq; rerum gestarum amplitudine fieri. Ita Serenissimus ac Potentissimus Princeps ac Dominus Dominus IOANNES Tertius, cùm Regni Gubernacula plùs quàm heroicis facinoribus promeruisset, Nobis duos supra quatuor lustra Annos, suaviter, feliciter, justè, ac gloriosè regnauit. Ille postquàm ad Chocymum sæpiùsvè alibi ingentes Turcarum & Tartarorum Exercitus profligasset, Cæsaris Imperij sedem servavit, idemq; Imperium maximâ ad Viennam & Parkanum victoriâ firmavit, atq; fortunæ Christianorum insigni prudentiâ & heroico animo januas aperuit. Hic igitur fortissimus Heros, Princeps Optimus, Patriæ Pater, Religionis Clypeus, Scytharum terror, Bonorum spes & amor meritò nuncupatus, cùm à Throno huius sæculi ad immortalitatis solium translatus esset ab Omnipotenti Domino, in cuius manibus potestates sunt, cuius dextera per illum fecit virtutem, insperato atrociq; fato Nobis ereptus extitit. Persolutis itaq; pÿssimo Regi Clementissimo ac Desideratissimo Domino intimi amoris & debitæ pietatis lachrymis, cuncto Christiano Orbe in doloris nostri consortium accurrente, Nos Regni Primas cùm Senatoribus Officialibus atq; Ordine Equestri Regni & M. D. L. animum in eam curam intendimus, ut afflictæ ac gementis Reipublicæ orbitati consuleremus, eandemq; ab imminentibus discriminibus, quibus exposita erat Bello præsertim cùm Christiani nominis hoste non cessante, Capite, Duce, ac Rectore destituti, vindicaremus. Quapropter prævisis his quæ de lege erant

pro die

pro die decima quinta Mensis Maij, Millesimo Sexcentesimo, Nonagesimo Septimo Anno. in Campum Electoralem inter Varsaviam & villam Wola, ubi Regum Electio de Gentis Nostræ more fieri consvevit descendimus. Ibi non solùm numerosissimus Senatus, sed Universa Regni & M. D. L. Nobilitas Patriarum Legum Iurium & Libertatis servandæ genio stimulata confluxit. Sed cùm Externa studia Electoris populi animos, quia liberos in varia distraxissent & Candidatorum regnandi ambitu concurrente, acris scissionis funestos exitus, paresq; Aquilas & cognatas acies minarentur. Tandem Divinâ Gratiâ, afflante Spiritu Sancto, qui aspera in vias planas deducit, interpositâ Sanctæ Sedis Apostolicæ per Eminentissimum ac Reverendissimum Dominum Fabricium Pauluci, protunc Episcopum Ferrariensem & Nuntium suæ Sanctitatis Extraordinarium, Paterna authoritate; interveniente sublimi, generosissimæ Gentis Antenatorum virtute, quæ Boni publici studiosior, quàm dissoni sensus sequax exstat; ventum est ad unanimem animorum harmoniam & eam, quâ Respublicæ crescunt, exoptatam concordiam. Itaque Serenissimum Principem ac Dominum Dominum FRIDERICUM AUGUSTUM, Ducem Saxoniæ, Iuliæ, Cliviæ, Montium Angriæ & Vestphaliæ, Sacri Romani Imperij Archimareschalcum, & Electorem Landgravium, Thuringiæ, Marchionem Misniæ, necnon superioris & inferioris Lusatiæ Burgrabium Magdeburgicum Comitem, Principem Hennebergensem, & Bartij Dominum in Ravenstein &c. &c. non tàm hominum industriâ, ast divinitùs liberis cordibus inspiratum, supra cæteros Sceptro & Coronâ dignum iudicavimus & in Regem Nostrum elegimus & assumpsimus. Obligaverat iam pridem Polonorum animos, excelsa tanti Principis Fama & sympaticâ vi Civium devinxerat corda martialis ille eiusdem ad sublimia natus ac enutritus genius, Heroica Indoles, notaque Magnanimitas & fortitudo. Spectavimus antiquissimum Generis splendorem, quod à Vithichindo Magno ultra novem sæcula in meliori Germaniæ parte supremo Iure dominatur. Summum Pontificem Gregorium Quintum. sex Cæsares primum nempè & secundum Henricum, tres successivè Ottones & Lotharium secundum & multos Europæ Cognatos Reges, innume-

numeros Duces & Electores, tàm Saxoniæ quâm Marchiæ, aliosq; Heroes, quibus omnibus Augusta Domus Saxonica ad supremum Dignitatum fastigium evecta est. Sciebamus singulares præfati Serenissimi FRIDERICI AUGUSTI Virtutes à pueritia non in molli otio, ut plerisq; nascendi sorte Dominis contigit, sed per omnes Militiæ gradus, ad meritum supremorum instructum, lustratas ab eodem omnes Europæ Provincias ut ex aliorum moribus, velut apes è florum varietate meliorem succum eliceret. Nullam eiusdem ætate in Belgio aut Germania obsidionem aut pugnam, à Cæsareis Confœderatis factam, cui voluntarius Dux non interfuerit. Quæ Supremus Cæsaris Exercituum in Hungaria Præfectus gesserit, Transilvaniam qua celeritate cum triginta Equitum millibus advolans de barbarorum manibus eripuerit, nemini non innotescit. Hæc dum fuerunt militaris eiusdem Imperij tyrocinia, & adolescentis FRIDERICI AUGUSTI experimenta, quæ ad provecti Ducis gloriam satis superq; sufficerent, tantisq; animi dotibus iuncta, vegeta ac florens Iuventus, mirumq; artuum robur, vultus gravitas atque Maiestas, hæreditaria opulentia, quæ omnia ad Regiam Dignitatem, meliùs præstandam ac sustinendam contribuunt, animos Nostros devinxerunt. Sed tunc vel maximè cùm certi fuimus, spiritum, qui ubi vult spirat Divino suo lumine ab eiusdem corde errorum tenebras excussisse; Ipsumque Catholico Romanam fidem, sine cuius professione nemini ad solium Nostrum datur accessus, quàm ab aliquot annis futuri nescius secretè profitebatur, iam palam ac liberè exercere. Tam sublimium meritorum quæ ad perfectum Regem efformandum sufficiunt, habita à Nobis consideratio & communis tranquillitatis desiderium scissam Rempublicam, divisosq; Civium animos coadunârunt. Hinc Nos Reipublicæ Legibus inhærendo, accedentibus unanimibus atq; concordibus votis, pro Iure liberæ Electionis Quod Bonum Felix Faustumq; sit, ad DEI gloriam & Patriæ Nostræ decus, præfatum Serenissimum Dominum Dominum FRIDERICUM AUGUSTUM Ducem Saxoniæ, Iuliæ, Cliviæ, Montium Angriæ, & Vestphaliæ, Sacri Romani Imperij Archimareschalcum & Electorem, Landgravium Thuringiæ, Marchionem Misniæ, necnon superioris & inferioris Lusa-

tiæ Burgrabium Megdeburgicum, Comitem, Principem Henne-bergensem & Bartij, Dominum in Ravenstein &c. &c. in REGEM Poloniæ, & Magnum Ducem Lithvaniæ, Russiæ, Prussiæ, Masoviæ, Samogitiæ, Kijoviæ, Volhyniæ, Podoliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Smolensciæ, Severiæ, Czerniechoviæq; Electum assumptum & Coronatum omni meliori modo & forma approbamus confirmamus & declaramus. Et quadam grati animi memoriâ Regiam Coronam qua Otto III Saxo Imperator Anno millesimo primo Boleslaum Chrobri Poloniæ Principem redimivit, super Saxoniæ Electoris tempora, fortunato Polonæ Gentis & Catholicæ Religionis omine reponimus. Et sicut Fridericum Tertium Marchionem Misniæ, ob ademptam proprijs viribus & Copijs Hussitarum furijs, Bohemiam Sigismundus Cæsar Anno 1425. Electorali Diademate donavit. Sic illius Successor FRIDERICUS AUGUSTUS ad Sanctæ Ecclesiæ Romanæ obedientiam veniens, Poloniæ Coronam gloriosissimè obtinet. Cumq; jam Serenissimus REX personali Iuramento firmaverit, quod Leges Nostras Immunitatesq; Ecclesiasticas & Sœculares per Divos Prædecessores Nobis concessas & donatas, aliaq; Iura tàm Publica quàm privata, necnon Pacta Conventa integrè servabit & manu tenebit. Nos vice versâ sanctè & bona fide promittimus quod eidem Serenissimo FRIDERICO AUGUSTO REGI, sub Nomine Augusti Secundi eandem fidem, reverentiam, obedientiam, subiectionem & obsequia debita, justa & honesta, secundùm Iura & Libertates Nostras, sicut Divis suæ Maiestatis Prædecessoribus exhibuimus, semper præstabimus & exhibebimus. Quod quidem Decretum Electionis, in Regem assumptionis, Confirmationis & Coronationis DEO adjuvante exequi cupientes, de communi Consilio & usu, Illustri & Magnifico Domino Casimiro Ludovico Bielinski Succamerario Regni, Cernensi Mariæburgensi, Tucholiensi, Osiecensi Capitaneo Actûs Electionis Mareschalco comittimus & potestatem damus, idem intimandi & ad notitiam suæ Majestatis deducendi ac in ejusdem manus tradendi. Cæteraq; quæ hoc ipsum negotium requirit agendi & perficiendi. Datum Varsaviæ sub tempus Comitiorum Generalium die 16 Mensis Iunij, Anno Domini 1699.

M. CARDINALIS RADZIEIOWSKI Primas Regni & M. D. L. m. pp.
Locus Sigilli pensilis.

CASIMIRVS BIELINSKI Succamerarius Regni Ordinis Equestris Mareschalcus m. pp.
Locus Sigilli pensilis.

Vbeſpieczenie Doſtoieńſtwá Náſzego y uſpokoienie Stánow ták Korony Polſkiey, iáko y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego.

LVbośmy Pánowaniá Náſzego Nayſkutecznieyſzą záłożyli twierdzę ná miłośći Cnych tey Oyczyzny Synow, y ná ich nieprzełamánych wiárą y poczćiwośćią ku Pánom ſwoim pierśiach, zábiegáiąc iednák wſzyſtkim okazyom, ktore z niezgody *in Campo Electorali* álbo z podeyrzenia niechęći y iákichkolwiek diffidencyi przećiwko Máieſtatowi Naſzemu y Rzeczypoſpolitey urośćićby ſię iákimkolwiek pretextem mogły, wſzyſtkie Stány ná teraźnieyſzy Seym zgromádzone Korony Polſkiey y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego, tákże y Páńſtw inkorporowanych, z prawdźiwey ku Nam żarliwośći ſwoiey, tákowy Generálny przy Oſobie Náſzey y Doſtoieńſtwie Krolewſkim ſwym y cáłey Rzeczypoſpolitey imieniem poſtánowili obowiązek, Iż obrawſzy Nas ſobie *liberis ſuffragijs* y potym *concordi* przez obowiązek napiſány *omnium Partium acceſſu* uznáwſzy zá Páná, przykładem Stárożytnych Przodkow w iákimkolwiek broń Boże niebeſpieczeńſtwie nie tylko Nas odſtępowáć nie będą, ále teſz pod obowiązkiem Wiáry, Cnoty, y ſumnieniá przy Oſobie Náſzey y Doſtoieńſtwie Krolewſkim ſubſtancye, krew, y zdrowia ſwoie, ták iáko ná Cnotliwych przyſtoi Polakow, ważyć dekláruią: Dla tym záś gruntownieyſzey konfidencyey ſámi między ſobą miłość y Pokoy, ták *in ſtatu Civili*, iáko teſz *in Militari* záchowáć nienáruſzony, y należytą ſprawiedliwość *ex delinquentibus in Foro competenti* przyrzekáią; y tákiego káżdego, ktoryby co przećiwko Nam álbo Elekcyey Náſzey iáwnie lub ſkryćie záczynáć chćiał, álbo Protekcyą tákowym dawáć ważył ſię, *pro perduelli & hoſte Patriæ* deklaruią, y ná wieczną ſkázę iego powſtáć, y záćiągi wſzelkie przywátnych Oſob znośić obowięzuią ſię. Nádto wſzyſtkie Piſmá pomienioney Elekcyey Náſzey przećiwne, y z kimkolwiek, gdźiekolwiek, y iákimkolwiek ſpoſobem formowane, tákże Projektá, y Piſmá ktorebykolwiek do diffidencyey publiczney ku Oſobie Náſzey okazyą bydź mogły, kaſſuią y annihiluią, y żeby ná potym ſkwapliwość iáka podobnych ſkryptow w Rzeczypoſpolitey roſterkow iákich y zámieſzaniá pokoiu poſpolitego nie przynośiła, tedy waruiemy, iż przeſtępſtwo Práwá poſpolitego z Oſoby Náſzey iákie poſtrzeżone, będźie należało do upomnienia Proceſſem według Konſtytucyey 1609. *de non præſtanda obedientia* opiſánym; ktore Práwo wiecznemi czáſy w ſwoiey powadze záchowuiemy. A dla tym doſkonalſzego y nieporuſzonego

nego Páńſtw Náſzych *ab intra* uſpokoienia, wyimuiąc wſzelkie wſzyſtkim do Oſoby Náſzey ſkrupuły, ten wieczny ná potomne czáſy Koronie Polſkiey y Wielkiemu Xięſtwu Litewſkiemu z Oſoby Náſzey czyniemy warunek zá Nas y Sukceſſorow Náſzych. Iż przy záchowaniu cáłośći Wiáry Swiętey Katolickiey Rzymſkiey wolna Elekcya tych Zacnych Narodow, według zwyczaiow y Praw dawnych y świeżſzych, á oſobliwie Konſtytucyey 1670. nieporuſzona nigdy zoſtawáć ma. *Pacta Conventa* tudźieſz Práwá dawne wſzyſtkie, y ktore ſtánowić będźiemy, Wolnośći y Swobody Narodow, ktoreſmy *juxta formam Iuramenti* po trzykroć *ſincera* záprzyſięgli *mente*, *inviolabiliter* we wſzyſtkich Punktach dotrzymámy; y záraz Woyſka Náſze wſzyſtkie Cudzoźiemſkie wprzod *ex caſu* wprowadzonego pod Gdańſk *æmu'i* záćiągnione, á potym *generoſiori ſpiritu* pod Kamieniec y dla odebraniá Wołoch y Multan zátrzymáne, ná koniec *ex occaſione* západłey źimy w Páńſtwach Korony Polſkiey y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego ná Zimę rozłożone, iáko iuż *in parte* iedne zá Granice wyſzły, drugie do Granic dotykaią, inſze wychodzą, inſze do ruſzenia Ordynanſe odbieraią, *exnunc* wſzyſtkie, tákże y te ſześć Tyſięcy, ktoreśmy *in Pactis Conventis* deklarowáli, *non obſtante ad præſens eorundem Pactorum ligamento*, zá Granicę wyprowadźić ták z Korony, iáko y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego *&* *ex Provincijs annexis in ſpatio* dwoch Niedźiel po Seymie ſzczęśliwie ſkończonym deklaruiemy, żadnych Regimentow áni Ludźi przy Nas nie zoſtáwuiąc procz ſzczegulney Gwárdyey ná ſwoim włáſnym koſzćie, á nie ná Rzeczypoſpolitey Dwunaſtuſet ludźi *juxta Pacta Conventa* pozwoloney, y to żeby Stárśi nád nią ták zoſtawáli, iako w tych Paktách ieſt warowáno, y podług Konſtytucyey 1646. *ſub titulo* o Záćiągu Nowego Woyſka, y w tym wſzyſtkim nie ináczey ſię ſprawić y záchowáć, tylko ták, iáko Nayiáśnieyśi Krolowie IchMość Anteceſſorowie Náśi, Regio verbo obliguiemy. Náwet żeby z oſob Niemieckich przy Boku Náſzym *per occaſionem* tegoż Woyſka Cudzoźiemſkiego zoſtaiących nie mnożyły ſię opáczne Conſiliorum ſuſpicye, wſzyſtkich od Nas relegowáć deklaruiemy, procz Kancellaryey Sáſkiey, bez ktorey ſię *ullatenus* obeyść nie możemy; ták iednák áby w niey nie było więcey nád oſob ſześć, y żeby w żadne Rady, Sprawy, *Civiles*, *Militares & Oeconomicas* y promocye wdawáć ſię nie ważyła; czego Wielmożni Pieczętarze Oboygá Narodow przeſtrzegáć powinni będą *ſub pœnis Legibus deſcriptis*, y oprocz Oſob *ad minora ſervitia juxta Pacta Conventa*: ktorym końcem áby Vniwerſáły y Ordynanſe Náſze *inſtantaneè ad Inſtantiam* Izby Poſelſkiey od Nas podpiſáne *omnibus requirentibus* Kancellarya Náſza wydáłá, zlecámy.

A ie-

A ieśliby w czáśie pomienionym Woyſka Náſze z Gránic Koronnych, Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego y Woiewodztw Pruſkich wynisć nie miały, albo pretextem nienależytym názad cofáły ſię, álbo ieśliby kiedykolwiek *ultra Conſenſum* cáłey Rzeczypoſpolitey *contra præſentem Conſtitutionem*, czy *ex Senatûs Conſilio* czy teſz *quovis colore* lub z cudzych Páńſtw lub w Náſzych włáſnych záciągnione wchodźić, Chorągwie podnośić ważyły ſię. Tedy po wyiśćiu pomienionego czáſu w Niedźiel cztery álbo od wźięćia *in futurum* przeſtrogi wſzyſtkim *ſub onere* Praw dawnych to ieſt pod utratą *honoris & ſubſtantiæ de Expeditione bellica* poſtanowionych, Poſpolitemruſzeniem bez wſzelkich iuż Náſzych Vniwerſałow, czego zá żadną urazę Májeſtatu Náſzego mieć nie będźiemy, ále zá obwieſzczeniem tylko y daniem znáć od tych do kogo to należeć będźie, ná koń ták Koronie, iáko y Wielkiemu Xięſtwu Litewſkiemu wśiádać, y áby ieden drugiemu mogł ſuccurrere, zezwalamy, y tákowych przećiwko tey obietnicy Náſzey nie wychodzących, álbo wracáiących ſię, *ſeu quovis illicito dato caſu tanquam hoſtes Patriæ partitim ſive conjunctim* ták w Koronie, iáko y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim znośić dopuſzczamy, czego *in ullum crimen læſæ Majeſtatis vel perduellionis* poćiągać żadnym pretextem nie będźiemy, owſzem przyimiemy to *pro Iure permiſſo* ták z teraznieyſzego Práwá, iáko y Konſtytucyey wyżey miánowaney 1646. ktorą *ad eundem caſum* reaſſumuiemy, y onę *in toto* iáko y inne w teyże Konſtytucyey wyrażone Práwá ztwierdzamy.

Poſpolite ruſzenie Koronne y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego.

CHcąc Rzeczpoſpolitą *contra omnem caſum ingruentis alicujûs periculi juxta ſcriptum ad Archivum* iáko naylepiey ubeſpieczyć. Poſpolite ruſzenie wſzyſtkiey Korony, iáko y Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego y Prowincyi do nich należących *non præjudicando* pierwſzemu wyżey poſtanowionemu *ſub titulo* Vbeſpieczenie Doſtoieńſtwa Náſzego y Vſpokoienie Stanow ták Korony Polſkiey, iáko y W. X. Lit. zá zgodą iednoſtayną *ſine diviſione belli* według dawnych Praw y Statutow Koronnych y W. X. Lit. o Poſpolitymruſzeniu, ktore *in toto* reaſſumuiemy, uchwalamy do bliſko przyſzłego Seymu y w mocy Náſzey *de conſenſu omnium Ordinum* zoſtawuiemy.

Zápłatá Woyſku y Trybunał Skarbowy.

ZYcząc áby krwawe zaſługi Woyſka Koronnego przez lat kilka *ob calamitates Reipublicæ* zátrzymane *in fide publica* nie ſzwankowały, zá

ły, zá zgodą wſzech Stanow, wſzyſtkie *à prima Februarij Anni* 1692. záczynaiąc od Likwidacyey ná Trybunałach Skarbowych *ejusdem Anni* 1692. do rzetelnego y zupełnego zápłacenia przyimuiemy, deklaruiemy, aſſekuruiemy, y záraz ná niezápłatę, oprocz ſzeſciu Millionow, ſześciukroć, ſześćiudźieśiąt ſześciu Tyśięcy ſześćiuſet ſześćiudziesiąt ſześciu złotych Polſkich y groſzy dwudźieſtu *in vim* tegoż zapłacenia od Nas ofiárowanych *genere & modo* Deklarácyi oſtátniego Seymu 1690. *modum* tylko *contribuendi* ná Seymiki Relacyine záchowuiąc, *quantitatem* osmiu Czwierći zupełnych w ſobie zawieráiące, ná żadne onych largicye áni expenſa nie tykaiąc, uchwalamy y ſtanowiemy, á to dla tego, iż z Deceſſow y Likwidacyi ſzkod y krzwd y z okazyey Związku kompenſowáć ſię mogą. Gwoli czemu Trybunał Skárbowy według Praw dawnych á oſobliwie porządku oſtatnich Trybunałow ſtánowiemy, y áby záczynaiąc ſię w Tydźień po Swięćie Swiętego Márćiná to ieſt *die* 18 *Novembris Anni præſentis* przez Niedźiel dwanáśćie trwał, mieć chcemy, ná ktorym że y od nas wyliczone Milliony *in vim* zápłaty Woyſku w Rachunki wchodźić maią, y że ieſzcze, ieśliby cokolwiek do wypłacenia tychżé reſtaret, ná tenże Trybunał reſiduitas ma bydź komportowána. Ci záś ktorzy do tych Millionow Dyſtrybuty Kommiſſarzami byli, iáko to z Wielkiey Polſkiey Vrodzeni Prokop Lipſki Wſchowſki, Jan Godlewſki Nurſki Stolnikowie, Staniſław Przerębſki Sieradzki, Piotr Boglewſki Czerſki Czeſnikowie. Z Małey Polſki, Vrodzęni Athanazy Miączynſki Podſkárbi Nadworny Koronny, Jan ná Rzeplinie Woiakowſki Podkomorzy Przemyſki, Andrzey Zydowſki Chorąży Krákowſki, Stefan Potocki Stároſta Czerkaſki należą, do tegoż Trybunału á ná Seymikach Relationis mogą nie bydź obrani. Przeto *liberam* onych *Electionem* Woiewodztwom y Ziemiom w ktorych ſię znayduią, *nè numerus* Deputatow *augeatur*, zoſtawuiemy. Jeśliby záś ktorego z nich nie obrano, tedy y nie obrani ná Trybunale Skárbowym záśiádać maią *in ordine* z Deputátámi ſwoich Woiewodztw y Ziem: Ná ktory Trybunał *in præſentia* Wielmożnych Hetmanow y Podſkárbiego Wielkiego Koronnego álbo iego Vrzędu, tákże Vrodzonego Piſarza Koronnego Polnego, *ſalvâ* Vrzędu iego *prærogativâ*, iáko teſz przy Vrzędźie Ziemſkim Sądowym *abſentia uniûs vel duorum non obſtante* z Vrzędnikow Ziemſkich *in defectu* przy Vrzędźie Grodzkim tamecznym, tudźieſz przy Vrodzonym Inſtygatorze Koronnym naznáczámy z Senatu Wielebnego w Bogu Wielmożnych Vrodzonych Ludwika Załuſkiego Biſkupá Płockiego, Janá Odrowąża Pieniążka Sieradzkiego, Janá Stadnickiego Wołhyńſkiego, Stániſława Morztyna Mazowieckiego, Woiewodow, Melchiora Gurowſkiego Poznań-

ſkiego, Szembeka Woynickiego, Nikodema Zaboklickiego Kamienieckiego, Alexandrá Drzewickiego Lubelſkiego, Stániſláwa Májá Wiślickiego, Czapſkiego Kruſzwickiego Kaſztellanow. Woiewodztwá záś wſzyſtkie y Ziemie ná Seymikach Relationis Deputatow, á Woiewodztwá Pruſkie ná Generále przyſzłym Malborſkim obierać maią. Ktorzy ná czás pomieniony do Radomia ziáchawſzy ſię, *per omnia* według Konſtytucyey oſtatniey 1690. ſprawuiąc ſię ták Deceſſa y ſzkody pod czás Związku, iáko teſz przed tym y potym. Tudzieſz przechodami, Konſiſtencyami, przebrániami Hibern nád Symplę, oſtatnim Práwem *per ſcriptum ad Archivum* opiſaną poczynione, *non obſtantibus Quietationibus*, ieśliby ſię iákie *extorſivè* dane pokazáły, zráchowawſzy y zlikwidowawſzy, iáko teſz od Nas wyliczone Milliony potrąćiwſzy z Summ *ad præſens* uchwalonych *ſatisfactionem indilatam* Woyſku *juxta Repartitionem* po Woiewodztwách naznáczą *ſub rigore* w teyże oſtatniey Konſtytucyey *deſcripto*. Ná ktorym Trybunale dway tylko Kommiſſarze z Woyſka ták Polſkiego, iáko y Cudzoźiemſkiego Záćiągu, á nie więcey zaśiádać maią. Inquantumby záś czegokolwiek *ad totalem ſatisfactionem* tegoż Woyſka zaſſug nie doſtáwáło, ná przyſzły da Bog Seym należytą Stanom Rzeczypoſpolitey informácyą *de reſiduo* dadzą: ktore że wypłacone będzie, *præſenti omnium aſſenſu* waruiemy. A poniewaſz Woyſko *in Confinijs Regni* według oſtátniego Seymu, czego Wielmożni Hetmani *indilatam diſpoſitionem* iáko teſz & *ordinationem* tego *juxta ſcriptum ad Archivum* uczynić powinni, lokowane bydź ma. Tedy dla tym wygodnieyſzey Zimowey ſubſiſtencyey, ná tenże Trybunał Woiewodztwá y Ziemie dwie Czwierći przez Vrodzonych Poborcow ſwoich, á Woiewodztwá Pruſkie przez Vrodzonego Piſarzá támecznego álbo przez Plenipotenta Authentycznego od Vrodzonego Podſkárbiego Ziem Pruſkich ordynowanego zwieść, álbo *juxta Conſtitutionem Anni* 1690. Rachunki ták z tych dwoch Czwierći, iáko y innych *deducere* powinny będą *ſub pœna carentiæ Activitatis* Woiewodztw y Ziem przećiwnych ktoreby Podatkow ná te Czwierći nie uchwaliły. Ná Poborcow záś, ktorzyby pieniędzy uchwalonych przez Woiewodztwá y Ziemie nie zwiezli *Pœna Peculatûs extendi* ma, y Exekucyą Vrodzeni Staroſtowie z nich *inſtantaneè ad requiſitionem Aſſignatariorum* uczynić maią *ſub pœnis contra negligentes Officiales ſancitis*, Aſſygnacye iednák do tych tylko Woiewodztw y Ziem, ktore Kommiſſarzow nie będą miały, wychodźić maią, Dyſpozycye záś Trybunału Skárbowego do tych Woiewodztw y Ziem, ktoreby po Likwidacyach Trybunałow Skárbowych długu dáwnego *ad primam Menſis Februarij* 1692 według Taryffy nie wypłaćiły, ktore z inſzych

á nie z teraznieyſzych Podatkow maią bydź wypłacone *ſub rigore ſupra expreſſo.* Tym záś Woiewodztwom y Ziemiom, ktoreby iuż cokolwiek upłáćiły *à die prima Menſis Februarij* 1692. *pro perſoluto* w teraznieyſzych Podatkach ma bydz przyięto. Chorągwie tákże w Zasługach, ták z uchwały Rzeczypoſpolitey, iáko y z Millionow płaconych od Nas Rzeczypoſpolitey darowánych, iáko teſz y te Chorągwie, ktore wypadły z Repartycyi, tenże Trybunał w pretenſyach ſłuſznych między ſobą rozſądźić y uſpokoić ma. Aggráwacye iednák w Hybernach y ſzkody generaliter wſzyſtkie *quocunq́ modo* y extorſye, nád Prawo Hyberny ták w Dobrach Dźiedźicznych, Duchownych, Krolewſkich, iáko y po Oekonomiach Náſzych od Woyſka, ták pod czás Związku, iáko przed tym y potym poczynione, tenże Trybunał oſądźić, y ſatisfakcyą *injuriatis* naznáczyć powinien będźie. A że nie wſzyſcy *injuriati* od Woyſka *ſufficiunt* ták dla odległośći Trybunału, iáko teſz *ob ægeſtatem, ad vindicationem damnorum & violentiarum*, tedy pozwálamy áby w Grodach ſwoich poprzyśiągſzy *damna per Plenipotentiarios*, ktorych ſobie ná Seymikach Relationum obiorą, á z Oekonomiy Náſzych *per Adminiſtratores, ſine urſione Delatoris* krzywd ſwoich dochodźili, á Trybunał Skarbowy nie odſyłaiąc *injuriatos* do Repartycyi po Woiewodztwách, nieodwłoczną ſatisfakcyą ukrzywdzonym przyſądźić ma.

Deklarácya o Podatkách in Futurum.

KOmbinuiąc Woiewodztwá y Ziemie w Podatkowaniu, ták áby *in æquali Republica æquali gaudentes prærogativâ*, zárowno *in ſubſidium* Rzeczypoſpolitey ná potym záwſze *contribuant*, y przyſzłym da Bog Seymom trudnośći *in materia* podatkowánia nie przynośiły, reaſſumuiąc Konſtytucyą *Anni* 1683. *ſub Titulo* Deklarácya o Podatkách Ziem y Woiewodztw, to *pro lege perpetua* mieć chcemy; że lubo Woiewodztwá y Ziemie Deklarácyami ták dawnieyſzych Seymow, iáko y Seymu 1690. od niektorych Woiewodztw wielce ukrzywdzone, y teraz *pretio boni Publici & conſervationis* ták potrzebnego Seymu, według Deklarácyey Seymu pomienionego 1690. ná zápłacenie Woyſku záſłużonemu ośmiu tylko Czwierći podatkowáć deklarowáły; iednák áby tych Deklarácyi ná potym nie bywało, poſtánawiámy, y iuż nie tylko ná przyſzłym Seymie, ále *& in ævum* Woiewodztwá y Ziemie nie przez Deklarácye Summ, ále iednę wźiąwſzy przed ſię Taryffę Podatkowánia zdawna w Skárbie práktykowáną, według tey Taryffy zárowno nierozdźielnie, nie ochraniáiąc ſię, iákową Taryffa Summę wynieśie, podatkowáć, y iedną

dną Konſtytucyą Podatek deklarowáć będą powinny. A ieżeliby ktora Ziemiá álbo Woiewodztwo *ſuppoſitoriè* Deklarácyą Summy z Taryffą ſię nie zgádzaiącey, *alleviando* ſobie, Vrodzonemu Marſzałkowi Poſelſkiemu poddało; tákowey Deklarácyey Vrodzony Marſzałek przyimowáć, áni *in volumen Legum* wpiſowáć nie ma, *& nullitatis vitio ſubjacere* powinna, y káżde tákie Woiewodztwo y Ziemiá *non obſtante Declaratione*, Summę Taryffie proporcyonalną *in Fiſcum* wnośić będą powinny: á nád to Wielmożni Hetmani Repartycye Woyſk do Woiewodztw y Ziem nie według deklarowánych Summ (ieżeliby *caſu quo* od ktorych Woiewodztw y Ziem *in volumen Legum* weſzły) ále według Summ ktore Taryffie Skárbowey zdawná práktykowáney korreſponduią, rozdawáć y czynić *in futurum* będą *ſub nullitate* tákowey Repartycyey. Deklarácye záś tylko ná ſáme determinacye Seymikow Relacyalnych, ná Seymach od Woiewodztw y Ziem przyimowáne bydź przez tegoż Vrodzonego Marſzałká powinny.

O Elbiągu.

ABy świát widźiał iáko Rzeczpoſpolita *tenerrimè Fædera & Pacta cum Principibus & Amicis fæderatis* zátrzymuie, lubo w ták iáwney od Kurfirſzta Imći Brandeburſkiego przez wźięty Elbiąg krzywdźie ná ſam odgłos poſtrzeżenia ſię y reſipiſcencyi tegoż Elektorá IMći chcąc *motos* między Stanámi, z tey okázyi *componere fluctus* ná determinowánie dálſzey *hoc in negotio* oſtátniey rezolucyi náznáczamy do Boku Náſzego Deputatow, oprocz ordynáryinych Rezydentow z Senatu przy Wielmożnych Vrzędách *Status*, y Hetmánách oboygá Narodow, Przenaywielebnieyſzego w Bogu IegoMći X. Kárdynałá Micháłá Rádźieiowſkiego Arcybiſkupá Gnieźnieńſkiego Primaſa Korony Polſkiey y W. X. L. Wielebnych w Bogu, Wielmożnych, Vrodzonych Stániſłáwá Dąmbſkiego Kuiáwſkiego, Mikołáiá Święćickiego Poznáńſkiego, Andrzeiá Załuſkiego Wárminſkiego y Sambiyſkiego, Ianá Kierſzenſteyná Kryſzpiná Zmuydzkiego, Mikołaiá Wyżyckiego Chełmſkiego, Biſkupow. Stániſłáwá Leſzczyńſkiego Poznáńſkiego, Stephána Bidźińſkiego Sędomirſkiego, Ianá Odrowąża Pieniążká Sierádzkiego, Hrehorego Ogińſkiego Stároſtę Zmuydzkiego, Fráńciſzká Gáłeckiego Inowrocłáwſkiego, Tárłá Lubelſkiego, Iańá Kraſińſkiego Płockiego, Kryſzpiná Witebſkiego, Stániſłáwa Morſztyná Mázowieckiego, Alexándrá Záłuſkiego Ráwſkiego, Iańá Koſſa Chełmińſkiego, Iańá Przebendowſkiego Málborſkiego, Iańá Gnińſkiego Pomorſkiego, Włádyſłáwá Sápiehę Minſkie-

go, Woiewodow. Jerzego Towiáńſkiego Łęczyckiego, Euſtáchiego Grothuzá Zmuydzkiego, Fráńciſzká Grzybowſkiego Inowrocłáwſkiego, Niſzczyckiego Płockiego, Michałá Kotłá Witebſkiego Káſztelanow. *Ex Ordine Equeſtri* z Wielkiey Polſki Vrodzonych Káźimierzá Bielinſkiego Podkomorzego, Czerſkiego Tucholſkiego Stároſtę, Towiáńſkiego Podczáſzego, Tomaſzá Dźiałyńſkiego Kráyczego Brátiáńſkiego, Łąkorſkiego Stároſtę, Stániſłáwá Godlewſkiego Regentá Nurſkiego Stároſtę, Koronnych, Alexandrá Bąkowſkiego Podkomorzego Chełminſkiego, Woyćiechá Dąbſkiego Stároſtę Sochaczowſkiego, Piotrá Kczewſkiego Chorążego Málborſkiego, Iená Málechowſkiego Sędźiego Poznáńſkiego, Prokopá Lipſkiego Stolniká Wſchowſkiego Piſárza Grodzkiego Poznáńſkiego, Fráńciſzká Aloyzego Łoſkiego Podczáſzego Zákroczymſkiego, Podſtároſćiego y Sędźiego Grodzkiego Wárſzáwſkiego, Ianá Glinkę Piſárzá Ziemie Nurſkiey, Andrzeia Rádomickiego Oſieckiego, Ianá Iákubá Potulickiego Borzechowſkiego, Michałá Kniáźiá z Kozielſká Puzynę Werbkowſkiego Dworzániná Náſzego, Ianá Iozefa Mączyńſkięgo Klonowskiego Stároſtow. Władyſławá Czárnkowskiego, Z Máłey Polſki Vrodzonych Alexándrá Iábłonowſkiego, Chorążego, Stároſtę Buſkiego, Stepháná Bránickiego Stolniká Stároſtę Bránſkiego, Jerzego Lubomirſkiego Podſtolego, Koronnych, Fráńciſzká z Brzeźiá Lánckorońſkiego, Podkomorzego Wielickiego, Bocheńſkiego Stároſtę, Fráńciſzká Wielopolſkiego Stároſtę, Krákowſkich. Iozefa Wándálina Mniſzchá Sánockiego Tárłá Stężyckiego, Woyćiechá Czackiego Włodźimierſkiego Stároſtow. Mężyńſkiego Chorążego Lubelſkiego, Stephána Humienieckiego Stolniká Podolſkiego, Káźimierza Dłużewſkiego Podczáſzego Chełmſkiego, Ianá Stániſłáwá Romockiego Podſędká Dobrzyńſkiego, Zebrowſkiego Piſarzá Ziemſkiego Lwowſk: Stryiſkiego, Alexandrá Cetnerá Szczurowieckiego Staroſtow, Andrzeiá Kárwickiego Piſarzá Grodzkiego Sędomirſk: Krzyſztofa Czápſkiego Dworzániná Náſzego. Z W. X. L. Vrodzonych Káźimierzá Káwálerá Pácá Piſarzá, Kaźimierzá Gielgudá Piſarzá, Ogińſkiego Podſkárbiego Nadwornego, Jerzego Sápiehę Stolniká Michałá Sápiehę Piſarzá Polnego, Krzyſztofá Komorowſkiego, Kuchmiſtrzá, Ludwiká Poćieiá Strażniká W. X. Litewskiego Biegáńſkiego Márſzáłká Bráćłáwſkiego, Michałá Szczukę Ciwuná Trockiego, Krzyſztofa Zawiſzę Stároſtę Mińſkiego, Dąmbrowſkiego Wileńſkiego, Władyſławá Sokołowſkiego Inflántſkiego Podkomorzych. Iákubá Gruzewſkiego Stolniká Zmuydzkiego, Krzyſztofa Szczytá Chorążego Połockiego, Bielewiczá Sędźiego Zmuydzkiego, ktorzy *rotâ Iuramenti* wſzyſcy poprzyſiągſzy, że według Bogá ſumnienia y

nia y miłośći Oyczyzny, y iáko dáley wyráżono ieſt *in ſcripto ad Archivum*, záchowáią ſię, y ták w tey ſpráwie iáko y około rozrządzenia woyſká, miárkuiąc ſię *ex ſucceſſu rerum, juxta idem ſcriptum ad Archivum* ná teráźnieyſzym Seymie dánym, ktory zá zgodą wſzech Stanow ápprobuięmy, we wſzyſtkim należyćie ſię ſpráwią y poſtąpią.

Hyberná.

ABy woyſká Koronne *in tempore* Chleby Zimowe odbieráły, do wybieránia y dyſtrybuty Hyberny náznáczamy Komiſſarzow, Przy Wielmożnych Hetmanách Vrodzonym Piſarzu Polnym Koronnym y Vrzędźie Skárbowym z Senatu Wielebnego w Bogu, Wielmożnych Vrodzonych, Theodorá Potockiego Biſkupá Chełmińſkiego y Pomezanſkiego, Iana Iábłonowſkiego Ziem Ruſkich, Marćiná Oborſkiego Podláſkiego, Fránćiſzká Załuſkiego Czerniechowſkiego, Woiewodow. Czápſkiego Elbiąſkiego, Káźimierzá Roſtkowſkiego Wiſkiego Káſztelanow. *Ex Ordine Equeſtri* z Wielkiey Polſkiey, Vrodzonych Remigiáná Byſtramá Podkomorzego Pomorſkiego, Iana Skrzyńſkiego Łęczyckiego, Wácłáwá z Iáruzel Iáruzelſkiego Bielſkiego, Chorążych. Zygmuntá Strzałkowſkiego Stolniká Zákroczymſkiego, Wáleryáná Nárámowſkiego Cześniká Wſchowſkiego, Podwoiewodzego Poznańſkiego, Iana Rudzkiego Piſarzá Ziemſkiego Czerſkiego. Z Máłey Polſkiey Vrodzonych, Athánázego Miączyńſkiego Podſkárbiego Nadwornego Koronnego, Iozefa Potockiego Hálickiego, Ierzego Dźieduſzyckiego Zydáczewſkiego, Stároſtow. Andrzeiá Zydowſkiego Chorążego Krákowſkiego, Károlá Duniná Wąſowiczá Sędźiego Ziemſkiego Sędomirſkiego, Szymoná z Gośniewic Wolſkiego Stolniká Hálickiego. Ktorzy Komiſſarze ziáchawſzy do Lwowá ná Swięty Michał w Roku teráźnieyſzym, Hybernę między woyſko *juxta ſcriptum ad Archivum* Seymu teráźnieyſzego podźielić maią. Wſzyſcy záś náleżący do płácenia Hyberny ták z Dobr Krolewſkich iáko y Duchownych, oprocz prawdźiwie źiemſkich *Ritûs Græci*, tych, ktore do tych czas Hybernámi nieſłuſznie ággráwowáne były, ná pomienioną Komiſſyą Hibernę gotowemi pieniądzmi *Salvo Iure Conflagratorum* według Táryffy Skárbowey zwieść powinni będą, *ſub pœna duplicis penſionis per militarem executionem vindicandâ.* O co *forum & terminum peremptorium ſine quavis adcitatione* támże ná tey Komiſſyi náznáczamy: ktora od Seymu do Seymu trwáć ma. Tey záś Komiſſyi Wielmożni y Vrodzeni, Komiſſarze Náśi *relationem* ná przyſzłym Seymie uczynić będą powinni.

Jus Patronatûs.

REassumuiąc *ex Instantia & Consensu Ordinum* wszystkie Práwá *de Iure Patronatûs* w Státućie & *in volumine Legum* wyrázone, one *insistendo Pactis Conventis* záraz po Seymie *indilatè* do skuteczney Exekucyey przywiedźiemy, *salvis Abbatijs Pruthenicis.*

Alternatá Laski.

CHcąc áby początki Seymowania ná Alternatách o Laskę Marszałkowską nie támowały się, y żeby się wygodźiło Prawu y Porządkowi Seymowaniá *in Anno* 1690 napisánemu, żeby pierwszego dniá obránie Marszałká stáwało, táki porządek y w tych Alternatách *præsenti Lege* czyniemy; to iest iesliby ná ktorym Seymie *in successum* naznáczonym strzeż Boże *aliquo fato* nie przyszło do obrániá Marszałka, przez coby y Seym nie doszedł, tedy to w Alternatę iść nie ma, áni żadney Prowincyey, ná ktorą ow Seym przypadá, *præjudicare* powinno. Seym záś zerwany ná ktorym obrány Marszałek będźie, choćby tylko ieden dźień był *in activitate*, iuż zá Alternatę każdey Prowincyey poczytany bydź ma. A żeby się Alternaty wyraźniey obiáśniły, Seym przyszły pod Laską Małopolską odprawić się ma w Wárszáwie; á następuiący Seym záraz po tym Małopolskim ma bydź w Wielkim Xięstwie Litewskim w Grodnie & *consequenter*, każdy trzeći Seym według Praw o Alternáćie y trzećim Seymie Wielkiego Xięstwá Litewskiego postánowionych, Temuż Wielkiemu Xięstwu Litewskiemu waruiemy. A lubo przeszły Trybunał *ultra ordinationem* w obieraniu Marszałká *observatam*, pod Dyrekcyą Wielkiey Polskiey odpráwował się, iednák y w tym *pacificando ex justitia* obiedwie Prowincye, áby dwa Trybunały *immediatè* następuiące, po terazniey szego szczęśliwey determinacyey pod Laską Małopolskiey Prowincyey odprawiły się *præsenti Lege* postánawiámy.

O Expulsyach.

ZEby się tá Cna Rzeczpospolita we wszystkim iáko naydoskonáley *ab intra* uspokoiła, chcąc záchowáć *Ius æqualitatis inter Concives Regni*, iákośmy przyrzekli *in Pactis Conventis*, żeby możnieyszy nie był ćiężki słabszemu, Státut dawny *Titulo Restitutio in Bona*, ponieważ się między Stánami te aggráwacye w Expulsyach zágęśćiły, *in toto* reassumuiemy; stanowiąc *pro Lege perpetua*, żeby tákowe sprawy *Expulsionum* wszelakie Sądy, ták *majoris* iáko y *minoris subsellij*, do ktorych by tákowa wyszła sprawá, nie od czego inszego, tylko *à sola*

Reindu-

Reinductione in Bona quævis tàm Terreſtria, quàm Regalia, quis fuit ante Menſem Poſſeſſor z znáznáczeniem wieże, y ſzkod nagrody záczynáły, nie wdaiąc ſię *in Cognitiones Iurium & deciſionem cauſæ*. Maiąc to ná pieczy, że *in æquali Republica par in parem* nie ma mieć *poteſtatem*, á żeby *celerior juſtitia* w tákowych byłá ſpráwach gdyby wyſzły *per Appellationem* álbo *per Gravamen* do Trybunału, naznáczamy im Regeſtr *merè Incarceratorum hic degentium* álbo iákowy iák nayprzętſzy może bydź, żeby tákowe *auſus* w poſkromieniu *moram non patiantur*. Ktora Konſtytucya y Wielkiemu Xięſtwu Litewſkiemu ſłużyć ma.

De Corrupto & Corrumpente.

LVbo Trybunały Koronne Prawem ſą należyćie opiſáne, iednák, że *in puncto corruptionis* obiedwie ſtronie ták *corrumpens* iáko y *corruptus incapax honoris à corrumpens cadit in cauſa*. Tedy *meliorando* to Prawo zá zgodą wſzech Stánow deklaruiemy, że wolno będźie *corrumpenti cum corrupto* ná drugi Trybunał o wźiętą *agere* corrupcyą z Regeſtru *Magnificorum Dominorum Iudicum*, ktory *capacitatem honoris* tráćić powinien, y wźiętą oddać corrupcyą *cum pœna duorum Millium Marcarum in inſtanti ſolvendâ*. To ſię ma rozumieć y o Poſłach Seymowych ieśliby ſię pokazał iáki *corruptus* w Trybunale *ad Inſtantiam cujusvis* ma *reſpondere*. Regeſtra záś áby według Konſtytucyey 1670 były záchowane, á wymyślne abrogowane y znieśione, *præſenti Lege cavemus*, á to Prawo *in futurum* ſłużyć ma.

Beſpieczeńſtwo Władzy.

CHcąc áby beſpieczeńſtwo y ſprawiedliwość przy Boku Náſzym *in vigore* zoſtáwałá, Artykuły Marſzałkowſkie reaſſumuiemy, y áby one Wielmożni Marſzałkowie Oboygá Narodow do Exekucyey *contra delinquentes* przywodźili *ſub amiſſione Officiorum præſenti lege* wáruiemy y ſtánowiemy.

Vbeſpieczenie Gránic Ziemie Łukowſkiey.

GRanice Ziemie Łukowſkiey Dobr Ziemſkich Radzyna z Wohiniem Dobrámi Náſzemi Stołowemi *vigore Pactorum Conventorum* Dekretem oſtátnim Komiſſarſkim determinowane y kopcami oznáczone, ná potomne czáſy *lege præſenti* ztwierdzamy, nie prejudykuiąc nic Gránicom Woiewodztwá Podlaſkiego Ziemie Mielnickiey owſzem one według ſtárodawnych Duktow Korony Polſkiey z wielkim Xięſtwem Litewſkim wcále záchowuiąc.

Vtwierdzenie Securitatis Jurium & Libertatum Lemburskiego y Bitowskiego Powiátow.

LVbośmy dostátecznie manutentionem Praw Wolnośći *&* *Immunitatum in Pactis Conventis* Obywatelom Stánu Szlacheckiego Lemburskiego y Bitowskiego Powiátow warowali, áby żadney *in prærogativa sua* odmiány nie ponośili; ná uśilną iednák Posłow Ziemskich Pruskich instancyą, *authoritate præsentis Conventûs* reassumuiemy Konstytucyą 1659. á to *pro majori securitate* tychże Obywatelow áby przy dawnych wolnośćiach, honorach, prerogatywach, zwyczáiach, y nienaruszoney Dobr Ziemskich possessyey y wolney ich dyspozycyey, tudźieśz Sądach Ziemskich Grodzkich y Trybunalskich *cum Officialibus loci illius in integro* zostáwali *&* *in omnem casum alicujus pressuræ vel periculi* wolny onym rekurs *&* *eorum posteris juxta mentem prænctæ Constitutionis* do Nas y Rzeczypospolitey zostáwuiemy.

Zwinienie Kozákow w Kijowskim y Bracłáwskim Woiewodztwách.

STosuiąc śię do Konstytucyey szczęśliwey Koronacyey Nászey o Ewakuácyey Kozákow z Woiewodztw Kijowskiego y Bracłáwskiego, ponieważ *per iniquitatem temporum* y ná ten czás nieskończoney ieszcze Tureckiey Woyny, lubo Vniwersałámi Nászemi y Wielmożnych Hetmánow Ordynansami napomnieni Kozacy w Dobrach dźiedźicznych Woiewodztw Kijowskiego y Bracłáwskiego, y Chwastowie do Biskupstwá tákże Kijowskiego zostáiący, dotąd nie ustąpili, y Dobra Szlacheckie ták wielą Konstytucyi *de Immunitate Bonorum Terrestrium* obwarowane ćiężkiemi Konsystencyámi swemi y extorsyámi aggrawowali. Tedy gdy teraz szczęśliwie od Porty Ottomańskiey záwarty pokoy támtey Kozackiey Milicyey nie potrzebuie; Konstytucyą 1646. *sub titulo* o Zaciągu Woyska Nowego reassumuiąc wszystkie ták konne, iáko y piesze authoritate Seymu teraznieyszego rozpuszczamy, y exnunc zwiiamy: ktoremu to Woysku wszystkiemu Kozackiemu, áby Jáśnie Wielmożny Kasztellan Krákowski Hetman Wielki Koronny we dwie Niedźieli po skończonym Seymie usługę Rzeczypospolitey przez Ordynanse swoie do zwinienia dane wypowiedźiał y zwinienie onego do skutku przywiodł, powagą *Conventûs præsentis* zlecámy *sub rigore* w teyże Konstytucyey 1646 *expresso*.

O Expektátywach.

POnieważ *ad subveniendum Reipublicæ malis* nie masz nic potrzebnieyszego iáko *confidentia interna*, tedy uważáiąc iáko ią wzruszyły

ſzyły wyoſtrzone ná cudze honory y fortuny appetyty ludzkie, że przećiwko dawnym y świeżſzym Prawom powyćiągały z Kancellaryey ná Krzesła, Stároſtwá, y Vrzędy, ktorych *Poſſeſſores* żyią, także ná oddane Wakánſe powtorne Przywileie, ztąd *interna odia, inhiationes, & diffidationes in vitam privatorum ac perinde boni publici toxica* pochodźić mogą. Czemu dawne zábiegaiąc wieki wſzyſtkie Expektátywy Státutem y świeżſzemi Konſtytucyami znioſły. Więc reaſſumuiąc Konſtytucyą 1550. o Expektátywach tákże y drugą 1613. żeby Przywileie dwa ná ieden Wakans nie wychodźiły, teraznieyſzą Konſtytucyą oboſtrzamy y Wielmożnym Pieczętarzom Náſzym zálecámy, áby mieli *ſeriam animadverſionem* tákowych Przywileiow, ktore ieżeliby *caſu quo* wyſzły, nie tylko Przywileie tákowe *nullitatis vitio ſubeſſe* maią, ále y ten ktoby ie uprośił, *ipſo facto* tego Wakanſu *etiam poſt obitum* iego był *incapax*. Dopierosz Przywileie ná Dobra Ziemſkie, iesliby kiedykolwiek wyniść miały, *eidem rigori ſubjacere* maią. Ná Kancellaryą záś *pœnas in Legibus Regni deſcriptas* reaſſumuiemy.

O Marſzałku Związkowym.

ABy *crimina contra Rempublicam non maneant impunita*, zlecamy Vrodzonemu Inſtygatorowi Koronnemu żeby ná przyſzły Seym Marſzałkowi oſtátniego Związku Koronnego Vrodzonemu Piotrowi Báránowſkiemu Mandáty wydał, ktore áby *ſub prætextu Contradictionis* Deputatom z Izby Poſelſkiey nie oſychały, *ad hunc ſolum caſum* waruiemy, áby żadna kontrádykcya tákowey Deputácyey bydź nie mogła: *In futurum* záś áby *ſimiles damnati non eveniant caſus* ták w Koronie, iáko y w Wielkim Xięſtwie Litewſkim każdego Marſzałka lub *quovis nomine & titulo* do Rządow Konfederacyey zákazánych należącego y Konſiliarzow *infames & pro invindicabilibus Capitibus* deklaruiemy, y ktobykolwiek onego zabił mieć będźie *gradum ad præmium* pierwſzego Wakanſu, iesliby teſz *plebeiæ conditionis* tę przyſługę uczynił, tedy *ad prærogativam* honoru Szlacheckiego zá tę przyſługę powinien bydź *admiſſibilis*, gwoli czemu y Konſtytucyą *Anni* 1667. reaſſumuiemy.

Spráwá Hetſchera przeſzłego Poſztmagiſtra Gdańſkiego do przyſzłego Seymu odłożona.

POnieważ Spráwá *objecti graviſſimi Criminis* trzymaney korreſpondencyey o ubieżeniu Elbiąga & *uſurpati Tituli* Brandeburſkiego Poſztmagiſtra we Gdańſku *in ſummum prejudicium Iuris Noſtri Majeſtatici*

statici y cáłey Rzeczypospolitey przećiwko uczynioney przyśiędze *super fidelitatem & independentiam Externam* ná teraznieyszym Seymie dla krotkośći czásu rozsądzona bydź nie mogłá; tedy tę sprawę do przyszłego Seymu odkłádámy, ktorą Vrodzony Instygator Koronny *sub privatione Officij* popierać powinien; áby ztąd *patere* mogli Rzeczypospolitey *Authores proditionis* Elbiąga. *Ab Officio* záś Posztmagistrostwá Gdáńskiego, tegoż Hetschera *uti Extraneum removemus.*

Mieysce Tráktátow Pokoju záwartego z Portą Ottomáńską.

POniewász mieysce pod Karłowicem w Węgrzechná ktorym Tráktáty *Colligatorum Principum Christianitatis contra hostes* Krzyżá Swiętego stáwały z Portą Ottomáńską, poświęcone iest ná Kośćioł pod Imieniem Przenayświętszey MARYEY de Pace pod dyrekcyą Oycow Bernardynow; tedy chcąc áby tám Krolestwá Polskiego w też Tráktáty wchodzącego ku Naywyższey KROLOWEY Polskiey pamiątka wdźięcznośći zostáwałá, odsyłamy wyznáczenie Iáłmużny *pro hoc pio opere ad discretionem & prudentiam Senatûs Consilij PostComitialis*, ktore, cokolwiek naznáczy Skarb Koronny do Konwentu támecznego Oycow Bernardynow *per Cambium* lub przez ordynowanego *ab eodem Conventu* Confratra przesłe. A tá Summa w Rachunkach Skárbowych przyięta bydź ma.

Libertácya Woiewodztwá, y Miástá Kámieńcá Podolskiego.

WIdząc zniszczone przez ták wiele lat *in possessione hostili* będące Woiewodztwo Podolskie, *subveniendo desolationi* onego zá zgodą wszech Stanow, Woiewodztwo cáłe od wszelkich *quocunque titulo & nomine* názwane bydź mogą, Podatkow Rzeczypospolitey ná Seymach uchwalone ná lat dźiesięć od Seymu teraznieyszego uwalniámy. Tákowąż Libertácyą Miástu Kámieńcowi iáko Pogránicznej Fortecy od tákichże Podatkow Rzeczypospolitey y Hyberny, Przechodow, Stácyi, y wszelkich exakcyi Zołnierskich *quocunque titulo & nomine* wymyślonych, Pogłownego, Podymnego, Szosow, Poborow, Czopowego, Szelężnego, Rogowego, do lat dźieśiąciu pozwálámy, *salvis Iuribus* Woiewodow y Starostow. Wszystkie przytym tegoż Miástá *Privilegia, Immunitates, Prærogativas ac Decreta* od Nayiáśnieyszych Krolow Antecessorow Nászych nadáne approbuiemy. W ktorym to Mieśćie Kámieńcu, áby Zydźi według dawnych Praw y Konstytu-

cyi 1598. 1659. 1670. żadney poſſeſſyey áni handlow *exercere* nie ważyli ſię, y owſzem gośćiami będąc, żeby dłużey nád trzy dni nie báwili, *ſub pœnis arbitrarijs* Vrzędu Grodzkiego Kámienieckiego; *ſuper Contravenientes extendendis* nakázuiemy. W tymże Mieśćie Ludźie Religiey Græckiey *disuniti* mięſzkáć nie maią. Jarmark tákże, ktory iuż po wźięćiu Kámieńcá do Jázłowca przenieśiony, temuż Miáſtu ná dźień Nayświętſzey PANNY Narodzenia przywracámy. Toż Miáſto Kámieniec, *competenti præſidio* z Woyſka Rzeczypoſpolitey pod Kõmendę Wielmożnego Woiewody Kijowſkiego Generáłá terazniey-ſzego Podolſkiego, opatrzyć y oſadźić dekláruiemy, *hoc adjecto*, áby *in futurum poſt ſera fata*, tegoż Wielmożnego Woiewody Kijowſkiego, Kommendant Szlachćic, Katolik, dobrze w tym Woiewodztwie ośiádły, do kommendowánia Fortecy ſpoſobny nie był dożywotni, ále ná trzy latá tylko podáwany. Præſidium záś w tey Fortecy zoſtáiące *ſumptu Reipublicæ* iáko y Komendant *provideri* ma. Cłá iednák *in genere* wſzyſtkie do Skárbu Koronnego nie záſłaniáiąc ſię wyżey miánowanym uwolnieniem, Kupcy iákieykolwiek kondycyey, czym-kolwiek handluiący, wnośić będą powinni. Zydźi záś w tymże Woiewodztwie znayduiący ſię, do Pogłownego zárowno z inſzemi Zydami náleżeć máią, czego Skárb Koronny *ſeriam* powinien mieć *animadverſionem*. Lokacya Woyſka Rzeczypoſpolitey w Dobrach Náſzych Krolewſkich, *in Confinijs* Woiewodztwá tegoż Podolſkiego, iáko teſz, y Obozow *pro exigentia* Rzeczypoſpolitey, wolna *præcuſtoditur*. Zábiegáiąc przytym wſzelkim okazyom differencyi ták z Po-granicznemi Ludźmi Woiewodztwá Podolſkiego, iáko teſz między Obywátelami tegoż Woiewodztwá przykázuiemy, áby ći, ktorzyby Chorągwie Nadworne ná Pográniczu tegoż Woiewodztwá mieć chćieli, ludźi ſwoich *ſub diſciplina* trzymali, ták, áby áni ſąśiadom ſwoim krzywdy, áni Pogránicznemu Národowi żadney nie czynili lezyey *ſub pœnis Infamiæ, ſtatuitionis Exceſſivorum, & refuſionis damnorum in quovis Iudicio & Officio Regni, ad cujusvis Inſtantiam injuriati vindicandis*.

O zbiegłych Poddánych tegoż Wojewodztwá Podolſkiego.

POniewaſz wſzyſtkie Wśi, y Miáſtá Woiewodztwá Podolſkiego, ſą w ludźi ogołocone, iednych nieprzyiaćiel zábrał, drudzy w rożne rozeſzli ſię kraie, przeto wáruiemy tą Konſtytucyą, áby zbiegli Poddáni pod czás woyny, *non obſtante Præſcriptione, ad primam Inſtantiam* oddawáni byli, *ſub taxa mille Marcarum in Foro proprij Diſtrictûs ſuper Contravenientes ſinè Appellatione decernendâ & repetendâ*. A żeby

O Pod-

Poddáni z pobliższych Woiewodztw y Ziem uchodzący ná słobodach Woiewodztwá Podolskiego przyięći nie bywáli, tą Konstytucyą wáruiemy, iż káżdy Possessor Dobr Nászych Krolewskich, Ziemskich, y Duchownych, w Trybunale Koronnym *ex Regestro Militari præciso beneficio Aresti sine quibusvis exceptionibus, ad instantiam cujusvis Injuriati*, sprawić się będźie powinien, zá wydaniem pozwu o wydánie Chłopow, *prævia Relatione* tegoż Pozwu *in proprio Districtu* w Ziemstwie, lub w Grodźie *inscribenda*, y Chłopá zbiegłego *cum uxore & liberis, & suppellectili Domestica, sub taxa mille Marcarum in instanti sub pœna Banitionis perpetuæ solvenda* wydać ma.

Vnia Fidei Græcæ.

CHcąc *ad Vnionem Sanctæ Fidei* záchęćić *disunitos Græcæ fidei*, Konstytucye *Annorum* 1667. *&* 1678 *de unitis* reassumuiemy. Oraz ludźi mieyskiey kondycyey *vere unitos, ad obeunda munia & Magistratus Civitatenses, capaces esse declaramus.*

Mieysce obrániá Deputátow Podláskich ná Trybunał.

WIelką w tym uznáiąc spráwiedliwośći uymę w sprawách Woiewodztwá Podláskiego ná Trybunale, iż Seymik Deputácki Generalny, ktory się w Drohiczynie zá ziazdem wszystkich trzech Ziem, Drohickiey, Mielnickiey, y Bielskiey odprawowáć zwykł, á zá niezgodą w ktoreykolwiek Ziemi, między osobámi záchodzącą, rozrywáć się *cum injuria & incommodo* wszystkich. Przeto *in subsidium* spráwiedliwośći świętey, y ku wygodźie tego Woiewodztwá, iednego Deputátá co Rok ná Generale w Drohiczynie, drugiego záś przez Alternátę, raz z Mielnickiey w Mielniku, drugi raz z Ziemie Bielskiey w Bransku, ktorey Alternáta teraz przypadáć ma ná mieyscu Seymikowym zwyczaynym, *in termino per legem anteriorem præfixo*, obieráć pozwalámy, *& de Consensu omnium Ordinum lege præsenti* postánawiámy: *salvâ prærogativâ perpetuis temporibus*, Generału Woiewodztwá Podlaskiego w Drohiczynie, *aliisq; quibusvis muniis & negotiis*, támże podług dawnych Praw y zwyczáiow *tractari solitis*, cáłemu Woiewodztwu *reservatis.*

Fundacya ná wykupno Więźniow Wielmożnego Wojewody Sędomirskiego.

PObożną Fundacyą Wielmożnego Stefaná Bidźińskiego, Woiewody Sędomirskiego, ktory *ex pio zelo* sto Tysięcy złotych polskich, ná Do-

ná Dobrach ſwoich, ná wykupno Szlachty Woiewodztwá Sędomirſkiego, w więzach Pogáńſkich ięczących zápiſuie, *præſenti Conſtitutione* approbuiemy.

Approbácya Fundacyey Wielmożnego Wojewody Ruſkiego.

NA podobny okup Ludźi z niewoli pogáńſkiey, iáko w wyżſzey Konſtytucyey wſpomniáno, y ná inne *pia legata*, tudźieſz ná fortyfikacyą Miáſt, Lwowa y Przemyśla, Teſtáment Wielmożnego Marká Matczyńſkiego, Woiewody Ziem Ruſkich, *una cum Diſpoſitione, ratione præmiſſorum per Executores facta*, approbuiemy.

Komiſſya ukrzywdzonym od Woyſka Wielkiego Xięſtwá Litewſkiego.

POniewaſz ták wielą Seymow Komiſſye naznáczone, o ſzkody przez Woyſko W. X. Lit. w Woiewodztwie Podlaſkim, Lubelſkim, Bełſkim, Ziemi Wiſkiey, Nurſkiey, Łomżenſkiey poczynione, nie doſzły, przeto one ná uczynienie każdemu ſpráwiedliwośći reaſſumuiąc, w Brześćiu Litewſkim, ná dźień trzeći Mieſiąca Lutego, w Roku przyſzłym Komiſſarzow *Ex Ordine Senatorio* Wielmożnego Vrodzonych Sadowſkiego, Kaſztelána Brześćiáńſkiego, Michała Sapiehę Piſarzá Polnego, Ludwika Poćieia Strážniká W. X. Lit. Załęſkiego Chorążego Nowogrodzkiego, Adámá Sobolewſkiego Drohickiego, Kaźimierzá Kanigowſkiego Bielſkiego Sędźiow, Gąſowſkiego Bielſkiego, Jerzego Czaplica Owruckiego Stolnikow, Grzegorzá Wyſzynſkiego Podſędka Ziemie Bielſkiey, Páwłá Zaſzczynſkiego Podſtolego Mielnickiego, Károla Sieſtrzewitowſkiego Woyſkiego Mielnickiego, Walentego Staniſłáwá Igańſkiego Ziemſkiego, Staniſłáwá Morzego Granicznego, Kormornikow Liwſkich naznáczamy. Ktorzy *abſentia unius duorumvè aut plurium non obſtante, etiam in Contumaciam* Deputátow od Chorągwi, poprzyſiężone ſzkod Regeſtrá *pro Iure petendi*, maią likwidowáć y przyſądzáć, zá ktorych likwidowániem Trybunał W. X. Lit. Skarbowy Aſſygnácye ná záſługi z Podatkow W. X. Lit. należące, Woyſku y Chorągwiom W. X. Lit. (ktore *præſenti Lege in rem Injuriatorum areſtantur*) nie Deputátom od Chorągwi, ále *Injuriatis* wydawáć, y nie odwłoczną każdemu *vel Plenipotentiario* Woiewodztwá nakazáć ſatisfakcyą powinien.

Pogłowne Zydowskie.

WYgádzaiąc teraznieyszym Rzeczypospolitey potrzebom, ustánawiámy *præsentis Conventûs authoritate*, żeby Zydźi Koronni wszyscy ták w Nászych, iáko Duchownych y Ziemskich Dobrach zostáiący, iuż nie sto y pięć Tysięcy currentis, iáko ná ostátnim Seymie, ále pruską dobrą monetą, ráchuiąc pięć szostakow celnych w złoty ieden, *quot annis* zwyczáynemi rátámi przez dwie lećie między Seymem á Seymem, *in vim* Pogłownego do Skarbu Koronnego wnośili, żadnemi śię protekcyami nie zásłaniáiąc. Rzeszowscy iednák Zydźi, y inśi, ktorzyby z Synagogámi mieli ugodę, podług oney Summę postanowioną, do Skarbu *in vim* tegoż Generalnego Pogłownego wnośić będą. A stárśi Zydowscy Powiátowi, pod pretextem wybierániá tegoż Pogłownego, nie powinni będą żadnych inszych wymyślnych swoich ná partykularne Synágogi wkłádáć exakcyi, ále sámę tylko tę summę z proporcyey głow álbo ośiádłośći, po Miásteczkách y wśiach miárkowáć y wybieráć; y záchowuiąc *in suo vigore* Statut dawny, *titulo Nobilium Iudæi in Regia Defensione nil sibi promittant*, do żadnych ćiężarow y exakcyi partykularnych swoich nienależytych, Zydow w Dobrach Szlácheckich mieszkáiących poćiągać nie będą. Tę záś Summę sta y piąćiu Tysięcy oddawszy, do żadnych ćiężarow y Summ Seymowych nie będą należeć.

Approbatio Laudorum.

LAuda wszystkie Woiewodztw y Ziem *in Ordine* do Podatkowaniá y Domowego Porządku *in toto* approbuiemy.

Relacya Tráktátu Tureckiego.

POniewasz śię relacya Tráktátu z Portą Ottomáńską pod Karłowicem, *à successoribus* Wielmożnego niegdy ná Mpszczenicy Małachowskiego, Woiewody Poznańskiego, Łukowskiego, Krzeczowskiego Stárosty, Posłá Wielkiego do tegoż Tráktátu *ob prægnantiora negotia* wysłuchać nie mogła, tedy onę *pro hac solâ vice* dla expedycyey Posłá Wielkiego do Porty, do Rady Postkomicyalney, inszych záś wszystkich Poselstw relacye do przyszłego da Bog Seymu odsyłamy: do ktorego y zásługi tegoż Wielmożnego Woiewody w tey usłudze publiczney zdrowiem y żyćiem straconym zalecone, odkłádamy.

Reassumpcya Approbácyey Lokacyey Miástá Freysztátu.

PRzywiley Lokacyey Miásteczku Freysztátowi w Woiewodztwie Poznań-

Poznańſkim leżącemu, z Kancellaryey Náſzey wydany, *authoritate Conventûs præſentis* reaſſumuiemy y approbuiemy.

Reaſſumpcya Práwá o Jurydyce Nurſkiey.

STaroſtwo Nurſkie trzema Jurydykami obowiązáne, *ex primis Vacantibus vel attinentijs, ſalvo Iure modernorum tantùm Poſſeſſorum*, według Konſtytucyey *Anni* 1647. opátrzyć deklaruiemy.

O podſzywáiących ſię do Indygenatow Gordonowſkich.

IZ ſię niektorzy podſzywáią pod Indygenaty Vrodzonych Henryka Margrábiego Huntyleyſkiego Oberſzterleytmantá, *Anno* 1658. y Jerzego Majora Woyſk Rzeczypoſpolitey *Anno* 1676. Gordonow, *ſcorſivis Legibus* obiema pozwolone, tedy zábiegáiąc *huic abuſui*, deklaruiemy, że do pomienionego Indygenatu Margrábi Huntyleyſkiego, nie powinien ſię żaden referowáć, procz Vrodzonego Janá Gordona, Towarzyſza Rothy Vſarſkiey, Vrodzonego Referendarzá Koronnego Marſzałka Seymu teraznieyſzego. A ieżeliby ſię kto z nich w tym nie poczuwał, przećiwko tákowemu, temuż ſámemu Vrodzonemu Janowi Gordonowi, *& cujusvis actionem in quovis ſubſellio lege præſenti pro abjudicatione & Confiſcatione Bonorum* wáruiemy.

Komiſſya od Sląſka Wojewodztw WielkoPolſkich.

DOſyć czyniąc Woiewodztwom, Poznańſkiemu y Kaliſkiemu, ktore ſobie wielkie pretenduią krzywdy od Páńſtw Ceſarzá JMośći w rożnych mieyſcach, ná uſpokoienie tych dyfferencyi naznáczámy Komiſſarzow z Senatu, Wielmożnych y Vrodzonych, Staniſſáwá Leſzczynſkiego Woiewodę Poznańſkiego, Máćieia Radomickiego Kaliſkiego, Hieronyma Ponińſkiego Gnieźnińskiego, Jakubá Błeſzyńskiego Miedzyrzyckiego Chryſtyáná Kierſkiego Rogoźińſkiego, Adáma Naramowſkiego Srzemſkiego Kaſztelanow. Z Stanu Rycerſkiego, Márćiná Smoguleckiego Staroſtę Nakielſkiego, Andrzeia Myćielſkiego Poznańſkiego, Krzyſztofa Przyiemſkiego Kaliſkiego Chorążych, Janá Malechowſkiego Poznańſkiego, Kaźimierzá Dzierzbinſkiego Wſchowſkiego, Modlibowſkiego Kaliſkiego, Ziemſkich Sędźiow, Janá Broniſza Podczáſzego Kaliſkiego, Waleryáná Naramowſkiego Cześnika Wſchowſkiego, Chryzoſtoma Gorzynſkiego Woyſkiego Po-

znáńskiego, Przecławá Potockiego Łowczego Káliskiego, Andrzeiá Rádomickiego Osieckiego, Krzysztofa Mielżyńskiego Kcyńskiego, Stárostow. Ianá Grábskiego Sędźiego Nakielskiego, Ianá Gębickiego Płockiego, Ludwiká Szołdrskiego Biechowskiego, Kásztelánicow. Włádysłáwa Czarnkowskiego, Alexandrá Zapolskiego, Mikołáiá Bárdskiego, Iáná Iozefa Mączyńskiego Stárostę Klonowskiego, Stánisłáwá Suchorzewskiego. Ktorzy to Komissarze *absentiâ nonnullorum non obstante*, o czáśie y mieyscu z Komissarzámi od Páństw Cesarzá Iegomći náznáczonemi znioższy się, spráwy wszelkie między obywátelámi támtego pogránicza, z obudwu stron záchodzące wszelkie differencye około gránic, y krzywdy uspokoią.

Komissya od Sląská Xięstwá Zatorskiego y innych.

POniewaź ná przeszłych Seymách náznáczone Komissye niedoszły, y należytego nie wźięły skutku, á tym czásem dálsze porożnienia y wiolencye zobudwu stron pozáchodźiły, tedy ponawiáiąc przeszłe Konstytucye, y stosuiąc się *ad Normam Pactorum* z Cesarzem Imćią Chrześćiáńskim, po trzech Komissarzow od Xięstwá Zatorskiego y Oświećimskiego tákże od Powiátu Bieckiego y Sądeckiego, tákże y Stárostwá Nászego Olsztyńskiego, iáko też y z Ziemie Wieluńskiey náznáczamy, *ex Senatu* Wielmożnych Vrodzonych Szczesnego Potockiego Woiewodę Krákowskiego, Hetmáná Polnego Koronnego, Morztyná Rádomskiego, Márchockiego Zárnowskiego Kásztelanow. *Ex Equestri Ordine* Z Wielkiey Polskiey, Máćieiá Gąsiorowskiego Stárostę Rádźieiowskiego, Cińskiego Sierádzkiego, Dubrskiego Micháłowskiego Chorążych. Iozefa Molskiego Stolniká Káliskiego, Ioáchymá Przebendowskiego. Z Máłey Polskiey. Olszewskiego Instygatorá Koronnego, Szembeká Stárostę Bieckiego, Ianá Glinskiego Stolniká Sędomirskiego, Káźimierzá Rozwádowskiego Chorążego Łukowskiego, Stepháná z Iáruzel Iáruzelskiego Podstolego Podláskiego, Micháłá Kczewskiego Podczászego Inflántskiego, Ianá Strzemeskiego. Ktorzy Komissarze Náśi *cum plenaria potestate ad decidendum*, znioszy się *de tempore & loco* Komissyi z Komissarzámi Cesárzá Imći, *pari numero* náznáczonemi, wszystkie záchodzące trudnośći, krzywdy, náiázdy, wiolencye y gránice same uznáć y rozsądźić máią, *cum instantanea Partium satisfactione, remotâ quavis ulteriori Iuris instantiâ.* A ieżeliby ktory z Komissarzow Nászych wyżey náznáczonych *aliquâ legalitate* był *impeditus*, tedy zá doniesieniem do Nas, inszego, *cum plenipotentia ejusdem Authoritatis*, iákoby tu był, náznáczemy. Akcye

względem

względem pomienionych Gránic do ktoregokolwiek ſądu intentowáne, Proceſſy y Kondemnaty ná Oſobách w Proceſſie wyrážonych otrzymáne *ad executionem* teráźnieyſzey Komiſſyi *in ſuſpenſo* deklárujęmy.

Komiſſya od Węgier.

POniewaź Komiſſya od Węgier ták wielą Konſtytucyi náznáczona trzem Ziemiom w Woiewodztwie Ruſkim, Przemyſkiey Sánockiey y Hálickiey, dla dochodzenia ſpráwiedliwośći we wſzyſtkich krzywdách, ſzkodách, zaboyſtwách, rozboiách, z obu ſtron od pogránicznych ludźi, á oſobliwie z Węgier często od kup ſwawolnych w te kráie wpadáiących poczynionych, do tąd dla náznáczenia odległych Komiſſarzow ná rozſądzenie pomienionych differencyi, tákże dla nienáznáczenia od Ceſarzá Igomći Chrześćiáńſkiego ſpolnych Komiſſarzow niedoſzłá, przeto ná teráźnieyſzym Seymie reaſſumuiąc dawnieyſze Komiſſye, ták Woiewodztwu Ruſkiemu, iáko teſz Woiewodztwu Sędomirſkiemu, Komiſſyą pozwalamy, do ktorey odpráwienia z pobliźſzych Gránic Węgierſkich náznáczamy Komiſſarzow, Wielmoźnego, Wielebnego, Vrodzonych. Ianá Stádnickiego Woiewodę Wołhyńſkiego, Ianá Wuiákowſkiego Przemyſkiego, Ianá Firleiá Sánockiego Káſztelanow. Andrzeiá Łąckiego Káncl erza Gnieznieńſkiego Infułatá Ołyckiego, Præſidenta Trybunału Koronnego, Konſtántego Wápowskiego Podkomorzego Przęmyskiego, Ioſefá Wándáliná Mniſzchá Stároſtę Sánockiego, Micháłá Ankwiczá Chorążego Nowogrodzkiego, Szymoná z Gośniewic Wolſkiego Hálickiego, Stáná Sánockiego Stolnikow. Gábrielá Winnickiego Podczaſzego, Fránćiſzká Orzechowſkiego Łowczegó, Andrzeiá Dydynſkiego Woyſkiego, Przemyſkich. Clemenſá Vſtrzyckiego, Iozephá Fredrá, Iozefá Bálá, Káźimierzá Kárſkiego, Alexándrá Łąckiego. Ktorzy to Komiſſarze Náśi znioſſzy ſię o czáſie z Komiſſarzámi od Ceſarzá Imći Chrześćiáńſkiego ná to *ex Natione Germanica* ordynowánemi, iáko też ze dwiemá álbo trzemá z Pánow Węgierſkich przydánemi (o ktorych náznáczenie z zupełną władzą ſądzenia wſzelkich krzywd, ſpráwiedliwośći nieodwłoczney z wyſtępnych, y exekucyi *ſub rigore debito* czynienia przez Ablegatá Náſzego záraz po tym Seymie wypráwionego, z Ceſarzem Imćią expoſtulowáć będźiemy) ná káźdy Rok raz ná Gránicách Náſzych w Mieśćie Iáśliſkách, drugi raz ná Gránicách Węgierſkich w Humennym álbo w Stropkách ziecháwſzy ſię, wſzelkie záchodzące differencye, ſzkody, krzywdy y kryminały, ták w Páńſtwách Náſzych, to ieſt w pomienionych trzech Ziemiách Woiewodztwá Ruſkiego, iáko też w Powiećie Pilznieńſkim

Woiewodztwá Sędomirſkiego, tudźieſz Węgierſkich komukolwiek od kogokolwiek poczynione (Oſobliwie krzywdy urodzonych Tureckich, y wiolencye od Pogránicznych Węgierſkich Ludźi понieſione) máią bydź oſądzone y nádgrodzone. Tákże nie tylko ſamych zboycow, ále też *conniventes* onym, Pánow Poſſeſſorow, Prefektuſow, Kraynikow, y innych w Węgrzech mieſzkáiących, iáko też y náſzych ludźi Polſkich ſądźić, ſurowo karáć, y *ex delinquentibus* nieodwłoczną ſpráwiedliwość czynić powinni będą Komiſſarze Náśi, *inſimul & ſemel* z Komiſſarzámi Ceſarzá Imći,*non obſtante abſentiâ unius duorum vel plurium*, byle ich tylko było ſześć *æquali* z obu ſtron *numero*. Dekreta ná tych Komiſſyách ferowáne táką mieć máią wagę, iáko Trybunálſkie y *ſecuritatem parem* ſądom Trybunálſkim: *ſuper contravenientibus* onym *Executionem fortem & finalem etiam admotâ Nobilitate* Vrzędy Grodzkie, w tychże Ziemiách będące czynić máią w Polſzcze *ſub pœnis ſuper negligentes Officiales ſancitis*, w Węgrzech záś Sędźiowie ſtoliczni *ſub rigore à Sacra Cæſarea Majeſtate interpoſito*. Ná teyże Komiſſyi beſpieczeńſtwo od pogránicza, *utriq; Genti* w támtych mieyſcách ugruntowáć, iáko też y pokoy poſpolity obwárowáć ſię ma, iákoby ná potym od ludźi ſwawolnych nigdy nie był wzruſzony. Salaria záś pomienionym Kõmiſſarzom Náſzym ná przyſzłym Seymie *ex ærario Publico* máią bydź obmyślone, tym tylko, ktorzy *attendent* w pomienionych mieyſcách powinnośći ſwoiey. Do tegoż beſpieczeńſtwá Ziem pomienionych Woiewodztwá Ruſkiego, należą wybráńcy z Przemyſkiey y Sánockiey Ziem *Lege Publica* náznáczeni. Gwoli czemu Konſtytucyą *Anni 1678. ſub Titulo* Wybráncy Ziemie Przemyſkiey reáſſumuięmy, y onę *in toto* áppro buięmy.

Reáſſumpcya Komiſſyi Mázowieckiego y Podláſkiego Woiewodztw, z Xięſtwem Pruſkim.

CHcąc Komiſſyą, do ktoreyeſmy ſię y przez *Pacta Conventa* obligowáli, między Xięſtwem Mázowieckim, Woiewodztwem Podláſkim z iedney, á Xięſtwem Pruskim z drugiey ſtrony, względem rozgrániczenia do ſkutku przywieść, wſzyſtkie Konſtytucye *eo nomine* piſane reáſſumuiemy, y komiſſarzow Wielmożnych Vrodzonych Alexandrá Załuſkiego Ráwskiego, Stániſłáwa Morztyná Mázowieckiego, Marciná Oborſkiego Podláſkiego, Woiewodow. Stániſłáwá Czoſnowſkiego Wárſzáwſkiego, Káźimierzá Roſtkowſkiego Wiſkiego Káſztelanow. Wielebnych Boglewſkiego Opátá Płockiego, Seweryná Szczukę Kánoniká Chełminſkiego, Proboſzczá Thoruńſkiego, Wácławа Szczukę Kuchmiſtrzá Koronnego, Iábłonowſkie-

wskiego Stároſtę Bouſſáwskiego, Sebáſtyána Grądzkiego Wiskiego, Piotrá Kczewskiego Málborskiego Chorążych. Przerádoskiego Rożáńskiego, Thomaſzá Godlewskiego Łomżeńskiego, Iāná Glinkę Nurskiego Piſarzow. Káźimierzá Bielskiego Cześniká Wárſzáwskiego, Andrzeiá Potockiego Stároſtę Iábłonoskiego, Kitnowskiego Sędźicá Málborskiego, Hektorá Czárlinskiego Potulickiego náznáczamy: ktorzy ná mieyſce dawnemi Konſtytucyámi oznáczone ziáchawſzy ſię, wedle inſtrukcyi z Kánceláryi wydáney we wſzyſtkim záchowáć ſię y ſpráwić máią. Gwoli czemu y liſty Náſze *in vim obdeſtinationis* do Kurfirſztá Imći Brándeburskiego, gdy tego będźie potrzebá, wydáć rozkażemy.

Komiſſya ná Rozgrániczenie Woiewodztwá Brzeſkiego z Innowrocłáwſkim.

POniewaz nie máłe pozáchodźiły kontrowerſye y rożnice gránic, między Woiewodztwem Brzeskim y Powiátem Rádźieiowskim á Inowrocłáwskim ná Rzece Báchorzy, tedy ná inſtáncyą Vrodzonych Posłow Kuiáwskich, do rozeznánia y rozſądzenia pomienionych rożnic gránicznych náznáczamy Komiſſarzow, przy Wielmożnym ná Lubráńcu Dąmbskim Woiewodźie Brzeskim Kuiáwskim, y Vrzędźie Podkomorskim Innowrocłáwskim, *non obſtante Officio Succamerariali Breſtenſi protunc vacante.* Vrodzonych Seráfiná Głębockiego Chorążego Brzeskiego Kuiáwskiego, Micháłá Zákrzewskiego Brzeskiego, Auguſtyná Kołudzkiego Innowrocłáwskiego, Sędźiow Ziemáskich, Marćiná Vmińskiego Woyskiego Kruświckiego, Káźimierz-Wolskiego Skárbniká Brzeskiego, Andrzeiá Domárádzkiego Sędźiego Grodzkiego Kowálskiego, ktorzy *unius vel duorum abſentiâ non attentâ* znioſſzy ſię z ſobą *de tempore & obdeſtinatis partibus quarum inter eſt* przez innoteſcencye ſwoie, ná pomienione mieyſce ziádą, *& præviâ inquiſitione ſenum & diſpoſitionibus*, y z inſzych iákie będą mogły bydź dowody, gránice pomienione poſtánowią y kontrowerſye wiecznie umorzą.

Receſſ Vrodzonych Podkomorzego Koronnego y Stároſty Hálickiego.

POniewaz Vrodzony Káźimierz Bieliński Podkomorzy Koronny Márſzáłek Elekcyi przeſzłey, *exemplari fide* ná Náſz y Rzeczypoſpolitey zárobił reſpekt, y ieſt od Stanu Rycerskiego zálecony, á dla ſpraw publicznych nie przyſzło teraz tego *recognoſcere*, tedy ná Sey-

mie przyſzłym *in occurentijs meritorum* iego mieć będźiemy *memoriam*. Do tegoż Receſſu Vrodzonego Iozefa Potockiego Stároſty Hálickiego wybráne z Niemierowá ſummy odſyłamy.

Deputáći do Quárty.

Z Senatu, Vrodzony Hieronym Załuſki Kaſztelan Rawſki, *Ex Equeſtri Ordine* z Wielkiey Polſkiey Vrodzony Wacław Trzćińſki Cześnik Ráwſki, z Máłey Polſkiey, Vrodzony Michał Kniaź z Kośielſka Puzyna Stároſtá Werbkowſki.

Rezydenći do Boku Náſzego.

à die prima Auguſti 1699.

Nayprzewielebnieyſzy w Bogu Xiąże IMść Kardynał MICHAŁ RADZIEIOWSKI, Arcybiſkup Gnieźnieńſki, Primas Korony Polſkiey y W. X. L. Jáśnie Wielmożny Kaſztelan Krákowſki, Wielmożny Poznańſki, Vrodzony Sądecki Kaſztelánowie.

A die prima Novembris ad ultimam Ianuarij 1700.

Tenże Nayprzewielebnieyſzy Xiąże IMość Primas Arcybiſkup Gnieźnieńſki, Wielmożni Woiewoda Krákowſki, Sędomirſki, Vrodzony Miedzyrzecki Kaſztelanowie.

A die prima Februarij Anni 1700.

Przewielebny X. Arcybiſkup Lwowſki, Wielmożni Woiewoda Poznańſki, Kaliſki, Vrodzony Wiślicki Kaſztelanowie.

A die prima Maij Anni ejusdem ad ultimam Iulij.

Tenże Przewielebny X. Arcybiſkup Lwowſki, Jáśnie Wielmożny Woiewoda Wileńſki, Wielmożny Woynicki, Vrodzony Biecki Kaſztelanowie.

Ná drugi Rok.

A die prima Auguſti ad vltimam Octobris An. 1700.

Przewielebny X. Biſkup Krákowſki, Wielmożni Woiewoda Sędomirſki, Gnieźnieńſki, Vrodzony Rogoźińſki Kaſztelanowie.

A die prima Novembris ad ultimam Ianuarij Anni 1701.

Tenże Przewielebny X. Biſkup Krákowſki, Wielmożni Wileńſki, Sieradzki, Vrodzony Radomſki Kaſztelanowie.

A die

A die prima Februarij 1701. *ad ultimam Aprilis.*

Wielebny X. Biskup Kuiawski, Wielmożni Woiewoda Kaliski, Łęczycki, Vrodzony Zawichoyski Kaſztelanowie.

A die prima Maij ad ultimam Iunij Anni ejusdem.

Tenże Wielebny X. Biskup Kuiawski, Wielmożny Woiewoda Trocki, Vrodzeni Zmuydzki, Lędzki Kaſztelanowie.

Receſs do przyſzłego Seymu.

POniewaſz uſtánowienie beſpieczeńſtwá Rzeczypoſpolitey y utwierdzenie zupełney *inter ſtatus* konfidencyey cáły czás Seymu teraznieyſzego zábrało, y dla tego Deſideria Woiewodztw y Ziem, tudźieſz Deſideria Nayiáśnieyſzego Domu Krolewicow IchMośćiow Polſkich, od wielu Woiewodztw y w Senaćie *per reſpectum meritorum* Wielkiego Ich Oycá á Nayiáśnieyſzego Anteceſſorá Náſzego zálecone, należytego ſkutku wźiąć nie mogły, tedy wſzyſtkie pomienione Intereſſa y máterye, ktore ná teraznieyſzy Seym Woiewodztwá y Ziemie w Inſtrukcyach Poſłom ſwoim zlećiły, iáko teſz y Deſideria Woyska Koronnego y Miáſt dla ſpoźnionego Ich donieśienia, *per Receſſum Lege præſenti* do Seymu przyſzłego odkłádamy. Ktory Seym Stánom wſzyſtkim Rzeczypoſpolitey, w Roku da Bog przyſzłym *primo vere prævijs ſolennitatibus* złożyć deklaruiemy.

DEKLARACYE
Wojewodztw y Ziem.

Woiewodztwo Poznańskie Seymik Relationis *pro die* 15 *Septembris* deklaruie.

Woiewodztwu Krákowskiemu Seymik *Relationis* w Proſzowicach názaiutrz po Deputáckim to ieſt dniá 15. *Septembris* deklaruie ſię.

Xięſtwo Zatorskie y Oświećimskie dniá 22. *Septembris* tenże Seymik *Relationis* w Zátorze determinuie.

Woiewodztwo Sędomirskie Seymik *Relationis pro die* 9. *Septembris* Roku teraznieyſzego deklaruie.

Woiewodztwo Kaliskie Seymik *Relationis pro die* 15. *Septembris* deklaruie.

Woiewodztwo Sieradzkie Seymik *Relationis* deklaruie *pro die* 22 *Menſis Septembris.*

Ziemi Wieluńskiey Seymik ná dźień 9. Mieſiącá Wrześniá ieſt náznáczony.

Woiewodztwo Łęczyckie Seymik *Relationis in craſtino* Deputáckiego deklaruie,

Woiewodztwo Brzeskie Kujáwskie tákże *in craſtino* po Deputáckim Seymik *Relationis* deklaruie.

Woiewodztwo Kijowskie Seymik *Relationis* ná dźień 11. Mieśiącá Wrześniá we Włodźimirzu deklaruie.

Wojewodztwo Inowrocłáwskie Seymik *Relationis in craſtino* po Deputáckim deklaruie.

Ziemiá Dobrzyńska determinuie dźień 11. Mieśiącá Wrześniá w Lipnie ná Seymik *Relationis*.

Woiewodztwo Ruskie Ziemiá Lwowska bierze ſobie Seymik *Relationis* ná mieyſce zwyczáyne do Wiſzni názáiutrz po Seymiku Deputáckim to ieſt *pro die* 15. *Menſis Septembris*.

Ziemiá Przemyska *ſimiliter*.

Ziemiá Sanocká *ſimiliter*.

Ziemiá Chełmska Seymik ſwoy *Relationis pro die* 15. *Septembris* názáiutrz po Deputáckim deklaruie.

Ziemiá Halická deklaruie Seymik *Relationis pro die* 15. *Septembris*.

Woiewodztwo Wołhyńskie bierze Seymik *Relationis pro die* 15 *Septembris*.

Woiewodztwo Podolskie Seymik Poſtkomicyalny bierze do Kámieńcá ná dźień 25 Wrześniá, *ſi Evacuatio ſubſequetur, ſin ſecus* do Okopu Swiętey Troycy.

Woiewodztwo Lubelskie po Deputáckim názáiutrz ſobie czás Seymiku *Relationis* naznácza.

Woiewodztwo Bełzkie Seymik *Relationis* w Bełźie *in loco ſolito pro die ultima Auguſti* naznácza.

Woiewodztwu Płockiemu Seymik *Relationis* deklaruie ſię *pro die* 28 *Septembris in Anno currenti* 1699.

Woiewodztwo Mázowieckie, Ziemiá Czerſka Seymie *Relationis pro die prima Septembris* w Czersku bierze.

Ziemiá Wárſzáwska deklaruie *Relationis* Seymik *pro die prima Menſis Septembris*.

Ziemiá Wizka determinuie Seymik *Relationis pro die* 24 *Menſis Septembris*.

Ziemiá Wyſzogrodzka deklaruie Seymik *Relationis pro die* 25. *Menſis Auguſti in loco ſolito*.

Ziemiá Zákroczymska Seymik naznácza *pro die* 18. *Menſis Auguſti* ná mieyſcu zwyczaynym w Zákroczymiu.

Ziemiá Ciechanowska Seymik Relacyiny ná dźień dwudźieſty czwarty Wrześniá deklaruie.

Ziemiá Łomżeńska *pro die* 12 *Octobris* Seymik *Relationis* bierze.

Ziemiá Rożańska Seymik *Relationis pro die ſecunda Septembris* ná mieyſcu zwyczáynym w Rożanie naznácza. Zie-

Ziemiá Liwska Seymik *Relationis pro die* 15. *Septembris* deklaruie.

Ziemiá Nurska Seymik *Relationis* w Nurze *pro die* 27. *Augusti* naznácza.

Woiewodztwo Podlaskie

Ziemi Drochickiey naznácza się Seymik *Relationis pro die* 15. *Septembris*.

Ziemiá Mielnicka Seymik Relacyiny *pro die* 27. deklaruie *in Septembre*.

Ziemiá Bielska swoy Seymik ná dźień pierwszy Septembrá odkłáda.

Woiewodztwo Rawskie, Ziemiá Rawska Seymik *Relationis* naznácza sobie *pro die* 25. *Augusti*.

Ziemiá Sochaczewska ná dźień 27. *Augusti* Seymik swoy naznácza.

Ziemiá Gostyńska Seymik *Relationis pro die* 31. *Augusti* w Gąbinie determinuie.

Woiewodztwo Chełmińskie Generał *Relationis pro die* 19. *Mensis Septembris* naznácza.

Woiewodztwo Malborskie *Relationis* Generał ná mieyscu z Alternaty przypadáiącym deklaruie ná dźień 19. Mieśiąca Wrześniá.

Woiewodztwo Bracłáwskie Seymik *Relationis pro die* 15. *Mensis Septembris* determinuie.

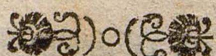
Woiewodztwo Pomorskie Generał tenże *Relationis* ná dźień z drugiemi Woiewodztwy Pruskiemi 19. Mieśiąca Wrześniá *in Anno præsenti* ná mieyscu zwyczaynym przez tę swoię deklarácyą determinuie.

Woiewodztwo Czerniechowskie Seymik *Relationis* y *Electionis* Kommissarzá ná Trybunał Radomski *pro die* 15. *Septembris* bierze.

Stanisław ná Radzynie y Szczuczynie Szczuka Referendarz Koronny Marszałek Seymowy Stanu Rycerskiego m. p.

Stanisław ná Lubrańcu Dąmbski Biskup Kujáwski y Pomorski Deputat do Konstytucyi z Senatu.

Ian Ierzy ná Przebendowie y Lezeńku Przebendowski Wojewoda Malborski Deputat do Konstytucyi z Senatu.

Władyſław Hrabiá ná Wiſnicach y Nieſuchśielach Sapieha Wojewoda Miński Deputat do Konſtytucyi z Senatu W. X. Lit.

Piotr Iakub z Parádyża Broniß Staroſta Pyzdrſki Deputat do Konſtytucyi z Wielkiey Polſki m. p.

Ian Iakub z Potulic Potulicki Staroſta Borzechowſki Deputat do Konſtytucyi z Wielkiey Polſki m. p.

Karol ná Smogorzowie Wąſowicz Sędźia Generalny Ziemſki Sandomirſki Deputat do Konſtytucyi z Małey Polſki.

Szymon Iozef z Gośniewic Wolſki Stolnik Ziemie Halickiey Deputat do Konſtytucyi z Małey Polſki m. p.

Krzyſtof Komorowſki Kuchmiſtrz W. X. Lit. Staroſta Wołkowyſki Deputat do Konſtytucyi z W. X. Lit.

Krzyſtof Benedykt Niemirowicz Szczyt Chorąży Połocki Staroſta Iaſwyſki Deputat do Konſtytucyi W. X. Lit.

Marćin Woyćiech z Kiekrza Kierſki I. K. Mośći Sekretarz m. p.

Kon-

KONSTYTUCYE W. X. Lit. Ná tymże Seymie

Prorogatio Czáſu Trybunałowi W. X. Lit.

TRybunał głowny W. X. Lit. *juxta Coæquationem Iurium & ordinátionem* y porządku Trybunału W. X. L. w Roku 1698 poſtánowionego *in toto* approbuiemy. A że rożni dawſzy ſię obráć Deputátámi *in aggravationem* ſtron do Trybunału Dekreta otrzymuią przypozywaiąc *in Contemptum* Práwá y Konſtytucyi *ex quo Iudex, Senator, Cõmiſſarius, & Nuntius in eluſionem* allegowánego *non conſentiente Parte*, tedy tákowe Dekretá mocy mieć nie máią, y ſpráwy *in Integrum reſtitui* powinny *lege præſenti* poſtanáwiámy. Dogadzaiąc záś wielkośći Spraw W. X. Lit. żeby tym snádniey ſprawiedliwość święta każdemu bydź mogłá, *protrahimus* czás ſądzeniá Trybunału W. X. Lit. przydaiąc przećiągu w ten ſpoſob. Ze ſię ma ſądźić *pro tempore* Alternaty iáko w ſámym Wilnie Niedźiel dwadzieśćia, ták w Nowogrodku y Mińſku drugie tyle Niedźiel dwadźieśćia, á tá Prorogácya, od przyſzłego czáſu *currere* powinna, dla ſpraw remiſſyinych. *Pro aſſiſtentia* tegoſz Trybunału W. X. Lit. Piechoty Węgierſkiey ſto krom Officyaliſtow deklaruiemy, ktorey *pro ſolutione & Proviſione* z Pogłownego Zydowſkiego Dwadźieśćia pięć Tyſięcy zápłatá bydź powinna (ktorego ze wſzyſtkich Wojewodztw y Powiátow Simplá czyni Czterdźieśći Tyſięcy) Tá zás Summa Dwadźieśćia pięć Tyſięcy nie dokogo inſzego, tylko do Rothmiſtrzá tey Piechoty wchodźić y oddawána bydź ma. A Rothmiſtrz dobrze ośiádły Poſſeſſionatus Szlachćic Rodowity y Obywatel W. X. Lit. bydź ma, y każdego Trybunału pod wiádzą Marſzałká Trybunalſkiego ma ſię kalkulowáć przed tymże Wielmożnym Marſzałkiem y Trybunałem W. X. Lit. iáko z Pieniędzy, ták z moderunku y ludźi, ktorych to ma bydź záwſze komplet y popis záraz ná początku Trybunału po obrániu Marſzałká. Co do przyſzłego tylko Seymu pozwálamy.

Trybunał Skárbowy W. X. Lit.

ABy dobrze záſłużonemu Woyſku doſyć ſię ſtało w wypłaceniu czterech Czwierći Tráktátem aſſekurowánych od Rzeczypoſpolitey ták zwinionemu, iáko y nie dowinionemu, *moderna lege ex vi Coæquationis Iurium* W. X. Lit. z Koroną Polſką *& repartitionis* uchwalonych Prowentow Rzeczypoſpolitey Trybunał W. X. Lit. Skárbowy według dawnych Praw y zwyczáiow *cum Authoritate & ſecuritate Iudiciorum* w Wilnie poſtanáwiámy; ná ktory z Senatu Deputátow przy Wielmożnych Hetmánách, Pieczętárzach, Podſkárbim Wielkim, y przy Wielmożnym Kryſzpinie Piſarzu przeſzłym Polnym á teraznieyſzym Woiewodźie Witebpſkim, Wielebnego w Bogu Konſtantego Brzoſtowſkiego Biſkupá Wileńſkiego, Wielmożnych Dominiká Słuſzkę Połockiego, Władyſławá Sapiehę Mińſkiego Woiewodow, Stefana Alexandrowi-

drowicza Nowogrodzkiego, Michała Kotła Witebſkiego, Kaſztellanow naznáczamy. A *ex Equeſtri Ordine* maią bydź z Relacyinych Seymikow ze wſzyſtkich Woiewodztw y Powiátow po iednemu obrani, nie z tych iednák, ktorzy Kommiſſarzámi lub Adminiſtratorámi, lub też Poborcami, lub Luſtratorámi byli, *niſi prævia ſatisfactione & quietatione*. Gdźie ziáchawſzy ſię do Wilna ná dźień czwarty Mieśiącá Styczniá w Roku da Bog przyſzłym 1700. *non obſtante unius pluriumvè abſentiâ Miniſtrorum Deputatorumq;* tegoſz dniá záśieść y przyſięgę według Rothy Seymu Konſtytucyi 1613 wykonawſzy przez Niedźiel ośm, pierwſzą Kadencyą Niedźiel cztery wſzyſtkie ſprawy Skárbowe ab Anno 1667. áſz do teraznieyſzego Seymu ſądźić maią, wſzelkie dawnieyſze retentá ordynaryinych y extraordynaryinych Prowentow y Podatkow: A drugą Kadencyą *Captato opportuno tempore* naznáczą, álbo limitowáć będą, á to dla tego, áby po Informácyi Skárbowey *deductive* mogła bydź *in ſpatio* czáſu między Kadentiami *relatio*, & *finalis per Executionem* Dworzan Skárbowych *Importatorum* do Skárbu *quietatio* & *exſolutio*; tákże Dobra *per Executionem* Skárbu inwadyowane *ad poſſeſſionem cui commodo ceſſerunt*, & *cedunt*, áby Skárb y Dworzánie *rationem* dali. Ná tymże Trybunale pierwſzey Kadencyey maią Woiewodztwá y Powiáty przez Kommiſſarzá ſwego oſobliwego *comportare documenta aſſignatorum ſolutionis* czterech Czwierći, y ná lenungi, támże dać *rationem* z Podatkow *novella lege Coæquationis* uchwalonych *uſq; ad aſſem*, tudźieſz ſowitych Hybern z Dźierżaw, z Dobr Duchownych, tákże Czopowego, Szelężnego, Monopolium tabácznego, Pogłownego Zydowſkiego, Tátárſkiego, w Dyſpozycyey Sądow Skárbowych Woiewodztw y Powiátow W. X. Lit. będących, támżeze wſzyſtkich Prowentow *Calculationem* & *ſatisfactionem pro præterito* pokazać maią, ná ktore Dokumenta Sąd Skárbowy Kwit dać powinien. A ieśliby ſię w ktorym Woiewodztwie y Powiećie pokazáły *exſolvenda remanentia*, álbo zá Aſſygnacyámi Wielmożnego Michała Kotła Kaſztelana Witebſkiego ná Woyſko W. X. Lit. ták czterech Czwierći borgowych, iáko też ná trzy Czwierći niedowinionemu Woyſku zá lenungi pozoſtałe, tedy *ſatisfactio per Executionem fortem mota Nobilitate* bydź ma. Ná ktorych Ruſzenie ma Trybunał Skárbowy *ex ſuo Iudicato* wydać Uniwerſały do Woiewodztw, Márſzałkow, Rothmiſtrzow, ktorzy przy Urzędźie Grodzkim *ſecundùm normam Iurium Coæquationis* W. X. Lit. ſprawić ſię maią, á po Woiewodztwách y Powiátach do Sądu Skárbowego zá nie wydaniem álbo renitencyą iákową, ná Trybunał głowny W. X. Lit. *inter Cauſas fiſci* ma bydź *intentata Actio*, ná ktorego *fortis* & *ultimaria Executio mota Nobilitate ſecundùm Coæquationem* & *Ordinationem Iurium* W. X. Lit. przy Grodźie ma *extendi*. Ażeby tenże Trybunał tym ſkuteczniey mogł ſię odſądźić, tedy áby w każdym Woiewodztwie y Powiećie Sądy Fiſcalne *novella lege* od ſzczęśliwey Koronacyey Náſzey Podatkow uchwálonych przed zaczęćiem Trybunału odprawowały ſię, *Authoritate præſentis Conventûs* poſtánawiámy. A ná tymże Trybunale Poborcy y Dworzanie Woiewodztw y Powiátow *pro Informatione deductionem retentorum* dawnieyſzych *non Anonimam*, ále *de Nomine* & *Cognomine* dać maią: po ktorych ieżeliby ſię co przećiwnego pokazać miało, tedy nie tylko tákiego fortuna, ále y właſná oſobá *omnibus pœnis in lege præſcriptis* podlegać powinná. A ieśliby ná Dworzánach Skárbowych co pokazáło ſię, á tákże nie wyſtarczáła fortuna, tedy Trybunał Skárbowy *in Bonis* & *Perſonis* ſzukać tego powinien będzie. *Poſt ſatisfactionem* Woyſku ták zwinionemu iáko y niedowinionemu *in futurum*, to ieſt *ab Anno* 1700. Mieſiącá Lutego dniá wtorego, áſz do Roku 1701, tegoſz dniá y Mieśiącá, Pogłowne Zydowſkie y Tátárſkie, Monopolium tábáczne u-

chwa-

chwalamy. Czopowego, Szelęznego, tákże Hiberny *ullo prætextu* currencye tylko *presse à die secunda Februarij in Anno* 1700 bydź nie maią. Hiberny iednák ktorzy *juxta coæquationem* sowitey niewypłácili, dopłáćić powinni, ktorzy záś sowitą iuż wypłácili, płáćić nie máią. Przebránie záś hibern ná rozsądzęnie do Trybunału Skárbowego odsełamy, támże Dobrá Duchowne *ex simplici* tylko hiberną ráchowáć się máią. Ażeby nápotym *gemens respirare* mogł nie co *Colonus*, konserwowáną część woyská W. X. L. czásu zwinięnia od Rzeczypospolitey zá zgodą wszech Stanow, dowinąć dekláruięmy, przy obmyślęniu zá zasługi wszelkiey satisfáctiey.

Zniesięnie Słowá contra æqualitatem.

POnieważ *per errorem* weszło w Constitutią *Anni* 1690. *sub titulo* Podymne Słowo uymuiące *æqualitati*, mięniąc mnieyszą szláchtę, przeto zá zgodą wszech Stanow Słowo to *in perpetuum* znosięmy, przyznáiąc, że *in æqualitate* mnieyszego áni większego niemász.

Reassumptia Constitutyi o Sędźiách Pogránicznych.

WIelkie krzywdy y pretensye pogránicznych Woiewodztw y Powiátow W. X. L. áby sátisfakcyą tym prędszą mieć mogły, wszystkie reássumuiąc Constitutie, osobliwie *Anni* 1685. *sub titulo* o Sędźiách Pogránicznych, náznáczamy z Woiewodztwá Połockiego, Vrodzonych Páwłá Duniná Kunińskiego, Káźimierzá Ostrouchá. Z Woiewodztwá Witebskiego Vrodzonych Kisielá Podkomorzego, Theodorá Łukomskiego Sędźiego Zięmskiego Witebskich. Z Powiátu Orszáńskiego, Vrodzonych Micháłá Ciechánowieckiego Skárbniká Orszáńskiego, Iána Kirkorá;

Reassumptia Constitutyi de Evocatione extra Forum.

COnstitutie *reassumendo* 1627. & 1638. *circa causas distinctas* Korony Polskiey y W. X. L. ktore *præscripserunt*, żeby áni Koroná Polská, áni W. X. L. *invicem* nie wdawáły się w Práwá sobie nie należące, y żeby káżdy *ex Possessione* tám gdźie Dobrá *consistunt* odpowiádał, zá zgodą wszech Stanow postánowiamy: áby ták z Korony Polskiey ná Dobrách W. X. L. iáko wzáięmnie z W. X. L. ná Dobrách Korony Polskiey pokłádáć Pozwow & *evocare* do Sądow nikt się nie ważył. Assessorskich záś, pogotowiu Relácyinych Sądow Nászych oczywiste Dekretá Trybunał W. X. L. tákże Assessoria y sądy násze Relácyine, Trybunálskich oczywistych znośić nie máią, *sub amissione totius causæ*, y tákowe Dekretá ieśliby się znaydowáły kássuięmy, *in futurum* záś żeby podobne nie były *lege præsenti* wáruięmy.

Immunitas Dobr Duchownych Wileńskiego, Zmuydzkiego y Smoleńskiego Biskupstw.

DObrá Duchowne Biskupstwá y Kápituły Wileńskiey, Zmudzkiey y Smoleńskiey Diecezyi *circa Immunitates* onych *præsenti Conventu in toto* záchowuięmy y ápprobuięmy.

Reclinatoria Exulantskie.

PRzywiley od Nas ná Seymie Szczęśliwey Koronácyi Nászey ná reclinatoria Exulantom Woiewodztwá Smoleńskiego y Powiátu Stárodubowskiego dány, *in omnibus punctis & clausulis* ápprobuięmy, y zá zgodą wszech Stanow ná Dobrách *in Reclinatoria* pomięnionym Exulantom wydźielonych, *possessionem* według Praw dawnych przyznawamy: pod ktore Práwo Dobrá Násze w Woiewodztwie Połockim *in vim reclinatoriorum* rozdáne, ponieważ się od Tzárá Imći insze źiemskie wroćiły, pociągáne bydź nie máią *quovis titulo*.

Elucidatio Constitutionis Anni 1690. Vrodzonęmu Bieganskięmu Márszáłkowi Bráctáwskięmu.

DOświadczone cáley Rzeczypospolitey *quà Sago quà Togâ merita* Vrodzonego Káźimierzá Władysławá z Biegánowá Biegáńskiego Márszáłká Powiátu Bráctáwskiego uznáły *eum respectum* cáley Rzeczypospolitey zá Antecessora Nászego, ile kiedy zá postrzáły swe ná woynách, osobliwie pod Kuszlikámi máiąc sobie dobrá nádáne w Woiewodztwie Smoleńskim, Powiećie Stárodubowskim nie párticipował, nie tylko *ex reclinatorijs*, ále y z summy dostoyney. Tedy dźierzáwę Czernátycze w Powiećie Ośmiáńskim leżącą przez onegosz kupioną, *Iuri Terrestri & haereditario* przyłączeliśmy, więc że *ob errorem* typi intitulatio odmięniona gdy wydrukowano Biegánowskich, tedy meliorowawszy *in hoc solo puncto Intitulationis* á przydawnym z Antenatow Iego záchowawszy titule Biegáński, *in toto* tę zá zgodą wszech Stanow ápprobuięmy Constitutią.

Approbácya Fundușzu Kośćiołá Tylżáńskiego.

L*Iberum Religionis Exercitium* w Xięstwie Pruskim, iáko dawne *sonant Iura*, osobliwie Kośćioł *de nova radice* wystáwiony w Tylży, áby nie upadał, Liwowiány, Záśćiánek, Sudki *ab oneribus militaribus* uwalniamy.

Approbatio Przywileiu ná wolną Elekcyą Woiewody Witebskiego.

PRzywiley od Nayiáśnieyszych Antecessorow Nászych Káźimierzá, Alexándrá, Zygmuntá, Augustá, Stepháná, Woiewodztwu Witebskiemu nádány ná wolną Elekcyą Woiewody, mocą *moderni Conventûs* ápprobuięmy, *salvo moderno Possessore*.

Approbatio Przywileiu ná wolną Elekcyą Woiewody Połockiego.

CHcąc mieć nienáruszone Práwá y Przywileie Antecessorow Nászych záchowáne, *ab Antiquis* nádáne, Przywiley Woiewodztwá Połockiego od Xiążąt Litewskich y Káźimierzá, Alexándrá, Zygmunta, Augustá, Stepháná, Krolow Polskich, *circa liberam Electionem* Woiewodow *servatis solennitatibus* w nim opisánych, *authoritate praesentis Conventûs in toto* ápprobuięmy.

Declaratio satisfactionis Woiewodztwu Wołhyńskiemu.

F*Acilitando* záchodzące ná Seymách od Vrodzonych Woiewodztwá Wołhyńskiego Posłow względem pretendowánych przez Woyská W. X. L. szkod po-

poczynionych, trudnośći, Wielmożny Benedikt Sápiehá Podſkárbi Wielki W. X. L. oſobliwą inſcripcyą ná Dobrách ſwoich Obywátelom Woiewodztwá Wołhyńſkiego ſummę złotych ſto dźieśięć tyśięcy wypłáćić áſſekurował śię, záczym ewinkuiąc tegoż Wielmożnego Podſkárbiego W. W. X. Litew. *ex remanentia* wypłáconych czterech ćwierći woyſku zwinionęmu, y nie dowinionęmu trzech ćwierći, Czopowego Szelężnego y Hiberny, ktore zoſtáie przy Woiewodztwách y Powiátách w Brześciu Litewſkim Anno 1700. dniá 15. Lutego uczynić *de plano* ſátisfákcyą *authoritate præſentis Conventûs* pozwálámy. Co záś *ad rationem* tey ſummy wźiętey documentaliter pokázáć śię może, *pro perſoluto* przyięto bydź powinno. A ieśliby ná tym terminie w Brześciu exolucya nie doſzłá, tedy Woiewodztwo Wołhyńſkie do áſſekurácyi Wielmożnego Podſkárbiego W. W. X. L. *& Proceſſum ſui Iuris* wracáć śię ma.

Commiſſya względem Dobr Collegium Połockiego Societatis JESV.

NA diſcernencyą Praw Collegium Połockiego Soc: Ieſu, ieżeli Dobrá one- go *ex origine & natura ſua* ſą źięmſkie, czyli krolewſczyzny, náznáczamy Kommiſárzow, Vrodzonych, Adámá Kiśielá Podkomorzego, Theodorá Łukomſkiego Sędźiego Ziemſkiego Witebſkich. Konſtántego Niemirowiczá Szczytá Podſędká, Piotrá Korſáká Vdźielſkiego Podczáſzego, Dámiáná Rypińſkiego, Piſárzá Ziemſkiego, Stániſłáwá Zuká Kráyczego, Połockich. Mikołáiá Gálimſkiego Woyſkiego Orſzáńſkiego, ktorzy *Anno currenti* ná czás y termin przez Innoteſcencie ſwoie náznáczony, do tych Dobr ziáchawſzy, *abſentiâ non nullorum non obſtante*, we wſzyſtkie Przywileiá, funduſze, zápiſy tegoż Collegium weyrzą, y finálną reſpektem tych Dobr *qualitatis* uczynią decyzyą (w czym *fide, conſcientiâ & honore* onych obowięzuięmy) y tákową ſwoią decyzyą pomięnione Dobrá Collegij Połockiego, gdy śię pokáżą bydź źięmſkie, *circa immunitates & prærogativas* Dobrom źięmſkim ſłużące *conſervabunt* y obwáruią *efficaciter*. Iákoż gdy tákowa zaydźie decyzya, y My też Dobrá Collegij Połockiego, iáko Dobrá źięmſkie *circa immunitates* Dobr źięmſkich záchowuięmy *ſalvis oneribus Reipublicæ*.

Approbácya Przywileiu OO. Bernárdynow w Dobrách Vrodzonego Włádysłáwá Sokołowſkiego Podkomorzego Inflantſkiego.

FVnduſz Vrodzonego Włádyſłáwá Sokołowſkiego, Podkomorzego Inflántſkiego OO. Bernárdynow w dobrách Iego dźiedźicznych Tráſzkuny názwánych w Powiećie Wilkomirſkim leżących, zá zgodą wſzech Stanow *præſentis Conventûs vigore* ápprobuięmy.

Receſſ wſzyſtkich deſideriorum do przyſzłego Seymu.

POniewaź dla zátrudnionego czáſu wſzyſtkie *deſideria* Woiewodztw y Powiátow ná tym Seymie pomieśćić śię nie mogły, tudźieſz Wielmożnych Hetmánow W. X. L. tedy *per Receſſum* do przyſzłego Seymu ták te, iáko y Miaſt odkłádamy, pámiętáiąc oraz ná wierną Vrodzonego Záwiſzy Stároſty Mińſkiego

ná Seymie Szczęśliwey Náſzey Koronácyi uſługę Nam oświadczoną z pierwſzych Wákánſow onego kontentowáć dekláruięmy.

Declaracye Woiewodztw y Powiátow W. X. Lit.

WOiewodztwu Wileńſkiemu Seymik *Relationis* ná mieyſcu zwyczáynym *pro die* 15. *Menſis Septembris* náznácza ſię.

Powiátowi Oſzmiáńſkiemu Seymik *Relationis* ná mieyſcu zwyczáynym *pro die* 15. *Menſis Septembris* náznácza ſię.

Powiát Lidzki ták zwinionemu Woyſku zá cztery czwierći borgowe, iáko też y ná lenungi niedowinioney infanteryi, ktora ſię ma zwinąć, zá áſſignácyámi, że ieſzcze *in toto non ſatisfecit*, záczym *ad efficaciorem ſatisfactionem* Czopowe Szelężne, Hyberny z tych Stároſtw y dźierżáw, ktore ſowito oney nie oddáły, conformuiąc ſię do Táryffy y abiuraty Roku tyſiąc, ſześćſet, ſześćdźieśiąt, ſiodmego. Pogłowne Zydowſkie, Tátárſkie, monopolium tábáczne, áby *currat* pozwálá, do dńiá wtorego *Februvrij* Roku 1700. y w Powiećie comportancią pieniędzy, *Iudicia Fiſcalia* według ordynácyi *Coæquationis Iurium* W. X. L. *in renitentes inviolabiliter cum forti executione* záchowuie. A Trybunału głownego W. X. L. *ordinationem* Roku 1688. poſtánowioną y *prorogationem* onego do czterdźieſtu Niedźiel *quot annis* przyimuie, & *in authoritatem* tegoż Trybunału ná ſto piechoty *cum dependentia* tylko od Márſzáłkow Trybunálſkich *cum ſolutione* złotych dwudźieſtu pięćiu tyśięcy z pogłownego żydowſkiego pozwala, wáruiąc to tylko, áby te Konſtytucye *in volumen legum* wchodźiły, ktore czytáne zá zgodą wſzyſtkich Stanow ápprobowáne ſtáneły, y ktore *coæquationi & ordinationi Iurium* W. X. L. nie ſą przećiwne. A że Skarb W. X. L. nie dał *rationes* ná tym Seymie *vilificationis ſuæ*, záczym áby uczynił ráchunek *de plano* że wſzyſtkich Prowentow ná przyſzłym Seymie, *præcavet* ſobie, y ná żadne Indygenaty, Nobilitacye, liquidacye, *onerationes bonorum Regalium* Summámi, alienacye, *Emphiteuſes* nie pozwala. Seymik *Relationis* dńiá pierwſzego Octobra w Roku teráźnieyſzym 1699. w Zamku Lidzkim *declarat*.

Powiát Wilkomierſki, Czopowe y Szelężne *ad ſecundam Februarij Anni futuri* 1700. currentią ſwoię mieć máią. Hyberná *ab hinc* płácona bydź nie powinná, tákże ná inducty, ewekty názwáne, ktorym podatkiem w Woiewodztwách y Powiátách *noviter & nulliter* w przeſzłym Roku ludźi hándluiących aggráwowano, nie pozwalamy. Cło záś nowopodwyżſzone donativum kupieckie podług dawnego zwyczáiu *currere* ma, tákże pogłowne Zydowſkie y Tátárſkie ná expenſa y zápłácenie długow Rzeczypoſpolitey. Seymik Relácyny *die* 15. *7bris Anni* 1699. dekláruie.

Powiát Bráclawſki, uchwalone Czopowe y Szelężne w ſwym Powiećie *ad ſecundam Februarij* 1700. *Anni* pozwala, ktore *ſecundum normam* teráźnieyſzey currencyi ma bydź wypłácone, y zá Dekretámi Sądow Skárbowych Powiátowych *irremittenter* ma bydź *executio*, á to ná exolutią Czwierći czterech y lenungow z Zołdámi ná trzy Czwierći *ad diem* 25. *Menſis 7bris per tractatum* poſtánowionych Woyſku. A że Skarb dla nie impórtowánych dokumentow ná teráźnieyſzym Seymie żadney Rzeczypoſpolitey nie dał informácyi; ták zdawnieyſzych retent, iáko y z prorogácyi Ceł ták ſtárego, iáko y nowopodwyżſzonego, tedy ná przyſzłym da Pan Bog Seymie ze wſzyſtkich Prowentow Rzeczypoſpolitey ſpráwić ſię *tenebitur*. Seymik *Relationis die* 15. *7bris* náznácza.

Wojewodztwo Trockie *recto ſenſu manutenendo* wſzelkie Rzeczypoſpolitey *Inſtituta*, miánowićie *Coæquationem Iurium* W. X. Lit. z Koroną, *Repartitionem & locationem* Woyſk, tákże *ordinationem & circumſcriptionem miniſterium*

orum & ſubſelliorum W. X. Lit. iáko ná ſzczęśliwey I. K. M. P. N. M. Elekcyey *Statutum. Ordinationem* y porządek Trybunału W. X. L. iáko w Roku przeſzłym 1 6 9 8. zá Dyrekcyey Wielmożnego Michała Kotła, Kaſztelana Witebſkiego Marſzałka ná ów czás Sądow głownych Trybunalnych ieſt poſtánowiono, tudźież Tráktat W. X. Lit. z Woyſkiem ſwoim, Laudum Náſze Generalne y inne partykularne, te ktore ſą *in ordine* do utrzymániá *ſancitorum noſtrorum*, to ieſt przez ktore Szlachecka rezolucya ugruntowáłá nádwątloney *per abuſum* Wolnośći Náſzey *glorioſas actiones*, owo zgoła *cum ratihabitione* wſzelkiego Rzeczypoſpolitey poſtanowieniá Woiewodztwo Trockie ſtawáło, tákże Zwinieniá Reſzty Woyſka W. X. Lit. domawiáło ſię, ná erekcyą nowego Woyſka nie pozwála, ná prorogácyą Trybunału w Wilnie do Niedźiel dwudźieſtu ná Kadencyey Nowogrodzkiey y Mińſkiey coroczną alternatą przypadáiącey, tákże do Niedźiel dwudźieſtu wygadzaiąc ſprawom będącym w Regeſtrze Remiſſyinym, y ná aſſyſtencyą tych ſądow, to ieſt ſtu piechoty, áby od IchMćiow Pánow Marſzałkow Trybunalſkich dependencyą z Rotmiſtrzem ſwym mieli, żołdem dwudźieſtu pięćiu Tyſięcy złotych z Pogłownego Zydowſkiego kontentuiąc ſię, z ktorey pomienioney Summy Rotmiſtrz tey Piechoty przed IegoMćią Pánem Marſzałkiem Trybunalſkim y cáłym Kołem IchMośćiow Pánow Deputátow liqwidacyą czynić powinien będźie, uniwerſalney w tym zgodźie toż Woiewodztwo *præſtitit aſſenſum.* Skrypt záś *ad Archivum* dany lubo nie ieſt przed Stanámi Rzeczypoſpolitey iáko zwyczay *ſemotis Arbitris* czytany, *in tantum* akceptowało, *in quantum* nie znaydzie ſię w onym punkt *de Conſervatione* reſzty Woyſka W. X. L. álbo *de erectione* onego *ſtante pace, in caſum* záś Woyny ná trzećią część Woyſka W. X. Lit. ná Woiewodztwá y Powiáty *juxta obloquentiam* Konſiſtucyey Elekcyiney *& tenorem Laudi generalis* pozwala: ná podatki záś ordynaryine áni extraordynaryine, áni żadne *quocunq; titulo* nazwáne, áby *in futurum currere* miały nie pozwala *excepto* Retent, ktore z przyſzłorocżney Roku 1698 Hyberny ſowitey y Podatkow extraordynaryinych nie ſą dobrane, te *de plano* wydáć należy, ktore Podatki dobrane, y ktore ſię maią z Retent dobieráć ná dopłacenie czterech Czwierći Woyſku W. X. Lit. zwinionemu należących *per continuationem* zaczętych aſſygnacyi *cedere* maią, á nie ná żadne inſze Dyſtrybuty. Seymik záś *Relationis pro die* 24 *Septembris* zá przyſłaniem drukowánych Konſtytucyi naznácza.

Powiátowi Grodźieńſkiemu Seymik *Relationis* ná mieyſcu zwyczaynym *pro die* 15 *Menſis Septembris* naznácza ſię.

Powiátowi Kowieńſkiemu Seymik *Relationis* ná mieyſcu zwyczaynym *pro die* 15 *Menſis Septembris* naznácza ſię.

Powiátowi Upitſkiemu Seymik *Relationis* ná mieyſcu zwyczáynym *pro die* 15 *Menſis Septembris* naznácza ſię.

Xięſtwo Zmuydzkie lubo dotąd *ſub tot calamitatibus non ducit ſed trahit vitam, rarus* w Xięſtwie Zmuydzkim *colonus*, iednák gdy *curſus hybernorum ceſſat*, *currentiam* Czopowego y Szelężnego áż do Seymiku Gromnicznego deklaruie *non interrumpendam*: od Seymiku záś Gromnicznego da Pan Bog bliſko przyſzłego ten Podatek Czopowego y Szelężnego cále *ceſſare* powinien: przećiwko Konſtytucyom wſzyſtkim ktore nie były *in publico* czytane proteſtuie ſię. Ná Erekcyą Woyſka nie pozwala, Seymik *Relationis pro die* 15 *Octobris prævia Evacuatione* Woyſka Sáſkiego *in ſpátio* dwoch Niedźiel *juxta tenorem novellæ Conſtitutionis* y zá przyſłaniem do Grodu drukowáney Konſtytucyey deklaruie, *Iuribus Coæquationis per omnia ſalvis.*

Woiewodztwu Smoleńskiemu Seymik *Relationis* ná mieyscu zwyczáynym *pro die* 15 *Septembris* naznácza się *Anni præsentis*.

Powiát Starodubowski z Woiewodztwem Smoleńskim *ex suis reclinatoriis* ná żadne *absolutè* Podatki nie pozwala *quocunq; titulo* nazwáne, Seymik *Relationis* bierze do Wilna *ad solitum locum pro die* 21 *Augusti Anni præsentis*, w precedencyi Woiewodztwu Lubelskiemu, czyni prekaucyą żeby *non prætendat* Woiewodztwo Lubelskie *separationem* Powiátu Starodubowskiego od Woiewodztwá Smoleńskiego *Salvis per omnia Coæquationis Iuribus*.

Woiewodztwo Połockie deklaruie y nie pozwala ná Czopowe y Szelężne, ná żadne Hyberny procz inney sowitey wydáney ná zápłatę Woyska. Pogłowne zás Zydowskie y Tátárskie bierze do Woiewodztwá, Seymik relacyiny *die* 15 *Septembris in Anno* 1699. skłáda.

Woiewodztwo Nowogrodzkie ták zwinionemu Woysku zá cztery Czwierći borgowe, iáko też y ná lenungi niedowinioney Infanteryi zá wydanemi Assygnacyámi że ieszcze *in toto non satisfecit*, záczym *ad efficaciorem satisfactionem*, Czopowe, Szelężne, Hyberny, z tych Starostw y Dźierżaw, ktore sowitey nie oddały konformuiąc się do Taryffy y abjuráty Roku 1667. Pogłowne Zydowskie, Tátárskie, Monopolium tábáczne áby *currat* pozwala do dniá wtorego Februarij Roku 1700. y w Powiećie komportancyą Pieniędzy, *Iudicia Fiscalia*, według ordynacyi *Coæquationis Iurium* W. X. Lit. *in renitentes inviolabiliter cum executione forti* záchowuie. A Trybunału Głownego W. X. Lit. *ordinationem* Roku 1688 postanowioną, y *prorogationem* onego do czterdźiestu Niedźiel *quotannis* przyimuie. *Et in authoritatem* tegosz Trybunału ná sto Piechoty oprocz Officyalistow *cum dependentia* tylko od Marszałkow Trybunalskich *cum solutione* złotych dwudźiestu piąciu Tysięcy z Pogłownego Zydowskiego pozwala, waruiąc áby te tylko Konstytucye *in volumen legum* wchodźiły, ktore czytane zgodą wszystkich Stanow approbowane stanęły, y ktore *Coæquationi Iurium* W. X. Lit. nie są przećiwne. A że Skárb W. X. Lit. nie dał *rationes* ná tym Seymie *vilificationis suæ*, záczym áby uczynił rachunek *de plano* ze wszystkich prowentow ná przyszłym Seymie, *præcavet* sobie y ná żadne Indygenaty, Nobilitácye, Likwidacye, Onerácye *Bonorum Regalium* Summami, alienacye, Emphiteuses nie pozwala, *Lauda in ordine* Práwá pospolitego approbuie, Seymik *Relationis* w Zamku Nowogrodzkim *die* 22. *Septembris declarat*.

Powiát Słonimski żadney ná ten czás potrzeby Rzeczypospolitey nie widząc, ná Hybernę żadną *ab hinc* nie pozwála, Czopowego, y Szelężnego *simplicem* deklaruie *cursum ad Februarium Anni futuri* 1700. Hyberna tákroczna *in Retentis* záległa ma *Importari* do Exaktorow, y Deputátom Woyskowym *exolvi*. Ná Indukty y Ewekty nazwáne, ktorym podatkiem w Woiewodztwach y Powiátach *noviter & nulliter* w przeszłym Roku ludźi handluiących aggráwowáć zaczęto, nie pozwala, Cło zás nowo podwyższone y Donativum Kupieckie podług dawnego zwyczáiu *currere* ma, tákże Pogłowne Zydowskie, y Tátárskie ná Expensa y Zápłácenie długow Rzeczypospolitey *cedere* ma. Seymik *Relationis* naznácza ná dźień 22 Septembra 1699.

Powiát Wołkowyski *manutenendo* wszystkie Instituta Rzeczypospolitey miánowićie *Coæquationem Iurium* W. X. Lit. z Koroną Polską *& ordinationem* Trybunału W. X. Lit. *pro assistentia*, ktorego sto Piechoty co Rzeczpospolita uchwaliłá, pozwala, ná ktorą Piechotę z Pogłownogo Zydowskiego *currere* ma zápłatá. *Currentia* Czopowego, Szelężnego, y Hyberny nie tylko *ad secundam Februarij in Anno* 1700. ále áż *ad Annum* 1701. do tegoż dniá y Mieśiącá bydź ma. Indukty y Ewekty *per totum ab hinc* znászá, Zwinienie Reszty Woyska de-

ſka deklaruie, ná ſkrypt *ad Archivum* dány pozwala, *hoc* iednák *præcauto*, áby w nim nic nie było *cum gravamine* W. X. L. Seymik záś *Relationis pro die* 31 Auguſta *Anno* 1699. ſkłada.

Woiewodztwo Witebſkie deklaruie Podatkow wſzyſtkich *extenuationē* ná dwie lećie procz Hyberny, ktora tylko iednego Roku ſowitá ma bydź wybraná. Przytym *proteſtatur*, áby naymnieyſza rzecz nie wlazłá przećiwko Coækwacyey y Ordynacyey Trybunału. Seymik záś *Relationis pro die* 28 *Septembris Anni præſentis* naznácza.

Powiát Orſzańſki Seymik *Relationis* w Orſzy *die* 5 *Octobris Anni* 1699 determinuie, á Prowenta extraordynaryine wſzelkie ktore *currere* maią do Seymiku Gromnicznego bierze do Bráći y generalney zgody cáłego Powiátu, *obteſtando* ſwoią Manifeſtacyą, gdyby projekta wniść miały nie czytane *in facie Reipublicæ* y ná co zgody nie było, ále *concluſum* że wſzyſtkie do przyſzłego Seymu odłożyć *deſideria* cáłey Rzeczypoſpolitey, ták Korony Polſkiey, iáko y W. X. L. *ſalvâ Coæquatione Iurium & Ordinatione* Trybunału W. X. L. *circumſcriptionem* w niey do przyſzłego Seymu záchowuiąc.

Woiewodztwu Brześćiáńſkiemu Seymik *Relationis* ná mieyſcu zwyczaynym *pro die* 15 *Septembris* naznácza ſię.

Powiát Pińſki *funditus* zruinowány przez uſtáwiczne Konſyſtencye Woyſk y teraz świeżo przez lokácyą Infanteryi W. X. L. y przeyśćie Woyſka Niemieckiego pewien był że zá zgodą przed tym, y ta Reſzta *exnunc* zwiniona bydź miáłá, lecz nápotym *orta quorundam contradictio* chćiáłá to *impedire*, *urget* y teraz toſz zwinienie, áby tá Infanterya zwiniona byłá, gdyż przez tę lokácyą puł trzećia Tyſięcy Infanteryi, zruinowány ieſt. Przećiwko Hybernie y lokácyi ieśliby iáka naſtąpiłá álbo kontynuowána byłá, *ſolenniter proteſtâtur* iáko y przećiwko temu, iż *inpracticato* przed tym *exemplo* wypadły były Hyberny przećiwko dyſpozycyey Rzeczypoſpolitey, ktora Summy naznáczyła byłá ná wydawánie Hybern. Seymik Relácyiny zá przyſłániem Konſtytucyi 22 *Septembris* w Pińſku naznácza.

Woiewodztwo Mśćiſłáwſkie *ad ſupplementum* ieśliby czego nie dopłacono zwinionemu Woyſku, y ná lenungi zá wydanemi aſſygnacyámi, Czopowego, Szelężnego *currentiam*, tákże Pogłownego Tátárſkiego, Zydowſkiego *ad ſecundam Februarij Anni* 1700 pozwála, *ſalvis Hybernis*, ktore Dźierżawy Woiewodztwá tego ſowite wydały. Trybunału Głownego W. X. L. *ordinationem* Roku 1688 poſtanowioną, *Prorogationem* onego do czterdźieſtu Niedźiel przymuie. *Propter authoritatem Iudiciorum* Piechoty ſto oprocz Officyaliſtow *cum dependentia* tylko od Marſzałkow Trybunalſkich álbo onych *vices gerentium* pozwála, á *ſolutionem* onym dwadźieśćia pięć Tyſięcy z Pogłownego Zydowſkiego naznácza, *Lauda in ordine Coæquationis* approbuie, á że Skárb W. X. L. ná teraznieyſzym Seymie Rachunkow żadnych nie czynił, áby tedy ná przyſzłym Seymie Wielmożny Podſkárbi W. X. Lit. *reddat rationes*. Seymik *Relationis* 27 *Septembris* naznácza.

Woiewodztwo Mińſkie, lubo w tym Woiewodztwie Woyſko J. K. M. Cudzoźiemſkie przez ſześć Mieśięcy ſtało, iednák Podatki *Laudo publico* uchwalone według Taryffy Czopowe, Szelężne *cum auctione in duplo* wybrane, Hyberny ſowite, Pogłowne Zydowſkie, Tátárſkie, Monopolia, Kupieckie Inwekty, Ewekty, Cła nowo podwyżſzone, ſtare J. K. M. *ſine aggravatione Nobilitatis* Dáchowe Pniewſzczyzny miały bydź zá zgodą Woiewodztwa począwſzy od Roku 1699 áż *ad tertiam Februarij* Roku 1700 wybieráć z teráznieyſzego pozwála Seymu, *prævio Iudicio* Sądow Kommiſſarſkich. *In renitentes* ma bydź *executio*, á to ná exolucyą czterech Czwierći Woyſku *per tractatum* poſtanowionych

nych ná żadne podatki publiczne extraordynaryine nie pozwala, Táryffę y Konſtytucyą Seymu teráźnieyſzego poſtánowioną, máią przyſłáć ná Seymiki *ſub pæna* w prawie opiſaną, inquantumby nie przyſłáne były, Posłowie pokutowáć zá to niepowinni. Seymik *Relationis* ná mieyſcu zwyczáynym *pro die* 15. *7bris* náznácza.

Powiát Mozyrſki ná żadne *ullo titulo* niepozwala podatki, áni ná Czopowe y Szelężne, áni ná pogłowne Tátárſkie y Zydowſkie. *Abrogationem* ſowitośći Hyberń iáko promowował ták y teraz *inſiſtit*, áby *ullatenus* dáley *non currat* ſowitość. Ná ten tylko Rok *currentiam* ſowitych Hybern *permittit ad Februarium* ieżeli z ktorych krolewſzczyzn nie ſą wydáne, áby wypłáćiły. Seymiku *Relationis actum determinat* ná dźien 30. Mieſiącá *Septembris Anni præſentis*.

Powiát Rzeczycki. Iáko podatki ſwoie to ieſt Czopowe, Szelężne, Hyberny, Pogłowne Zydowſkie, Monopolium począł w Roku 1698. ták ie kończyć *ad ſecundam Februarij* w Roku da Bog przyſzłym 1700. dekláruie: że tedy Táryffą ieſt przełádowány, to ſobie *præcavet*, y reſerwuie moderamen oneyże, á po expirowániu tego terminu, ná żadne publiczne y extraordynáryine niepozwala podatki. Termin Seymiku *Relationis pro die* 22. *Menſis Septembris* odkłada.

Woiewodztwo Inflantſkie. Lubo *calamitate temporum* zruinowáne y *exactionibus* ták Oyczyſtego iáko Cudzoźiemſkiego Zołnierzá extenuowáne, przećie wypłáćiwſzy *in toto* ſowitą Hybernę według abiuraty *Anni* 1667. y teraz *propter bonum publicum* ná dopłácenie czterech borgowych czwierći zwinionemu Woyſku W. X. L. y ná dowinienie *reſiduitatis* onego, currencią Czopowego, Szelężnego, monopolium tábácznego *ad ſecundam Februarij Anni* 1700. pozwala, *hoc præcauto*, że iáko *ab antiquo* ten Podatek w Inflánćiech był *irreperibilis*, y *poſt adinventionem* nád złotych trzy ſtá nie czynił, ták áby y teraz podwyżſzony nie był. Comportancya ma bydź do wyiśćia áſſygnácyi przy Woiewodztwie. Ná ſądy Skárbowe *cum rigore pœnarum in renitentes juxta diſpoſitionem* coæquacyi zgadza ſię. *Servatâ nunc & ſalvâ in futurum avitâ Praxi*, że Podatki Stároſtwá Dyneburſkiego, *in ſubſidium* Fortece támeczney *cedere* miáły. Trybunału Głownego W. X. L. *ordinationem in Anno* 1688. *inſtitutam cum prorogatione* do czterdźieſtu Niedźiel *quotannis, & in authoritatem* onego ſtem Piechoty *cum dependentia* od Márſzáłkow Trybunálſkich ſolucyą ná tę Piechotę z pogłownego Zydowſkiego dwudźieſtu pięći tyſięcy złotych, *in tantum* ápprobuie, y pozwala *in perpetuum*, inquantum ná przyſzłym Seymie trzech Deputatow *ex Gentibus* w Trybunale W. X. L. tey Prowincyi Rzeczpoſpolita mieć pozwoli, w determinácyi Trybunału Skárbowego W. X. L. *quo tempore & loco* bydź ma *ad aſſenſum* Rzeczypoſpolitey ſtoſuie ſię. Approbácyą Przywileiow z Fundácyą Tráſzkunſką według czytánego *in publico* Proiektu pozwala, inne záś Konſtytucye, Indygenaty, Nobilitácye, *oneracie bonorum Regalium* ſummami, alienacie, emphiteuſes, ktore nie były *in publica facie* czytáne, áby *in volumine legum* nie mieśćiły ſię, *cavet*. *Rationes* Skárbu W. X. L. ná tym Seymie zámilczáne, ná przyſzłym *evincere ſalvę* záchowuie. Seymik *Relationis die 1ma Octobris* w Roku teráźnieyſzym 1699.

Stániſław ná Rádzynie y Szczuczynie Szczuka Referendarz Koronny Márſzáłek Seymowy Stanu Ryczerſkiego m. p.

Stániſław ná Lubráńcu Dąmbſki Biſkup Kujáwſki y Pomorſki Deputat do Konſtytucyi z Senatu.

Ian Ierzy ná Przebendowie y Lezeńku Przebendowſki Wojewoda Málborſki Deputat do Konſtytucyi z Senatu.

Włádyſław Hrábiá ná Wiſnicách y Nieſuchſielách Sapiehá Wojewodá Mińſki Deputat do Konſtytucyi z Senatu W. X. Lit.

Piotr Iákub z Parádyża Broniß Stároſta Pyzdrſki Deputat do Konſtytucyi z Wielkiey Polſki m. p.

Ian Iákub z Potulic Potulicki Stároſtá Borzechowſki Deputat do Konſtytucyi z Wielkiey Polſki m. p.

Károl ná Smogorzowie Wąsowicz Sędźia Generálny Ziemſki Sandomirſki Deputat do Konſtytucyi z Máłey Polſki.

Szymon Iozef z Gośniewic Wolſki Stolnik Ziemie Hálickiey Deputat do Konſtytucyi z Máłey Polſki m. p.

Krzyßtof Komorowſki Kuchmiſtrz W. X. Lit. Staroſta Wołkowyſki Deputat do Konſtytucyi z W. X. Lit.

Krzyßtof Benedykt Niemirowicz Szczyt Chorąży Połocki Stároſta Iáſwyſki Deputat do Konſtytucyi W. X. Lit.

Marćin Woyćiech z Kiekrza Kierſki I. K. Mośći
Sekretarz m. p.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0020770

